

SAVONIA

ammattikorkeakoulu

OPINNÄYTETYÖ - AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTO
KULTTUURIALA

LUOVAN TYÖPAJATOIMINNAN KONSEPTOINTI PALVELUMUOTOILUN KEINOIN

CASE STUDIO EEEWA

TEKIJÄ Tanja Nisu

LUOVAN TYÖPAJATOIMINNAN KONSEPTOINTI PALVELUMUOTOILUN KEINAIN

CASE STUDIO EEEWA

CONCEPTUALISING CREATIVE WORKSHOP ACTIVITIES THROUGH SERVICE DESIGN

Tanja Nisu
Savonia-ammattikorkeakoulu
Opinnäytetyö - Ammattikorkeakoulututkinto
Kulttuuriala
Muotoilun tutkinto-ohjelma
Muotoilija (AMK)
Palvelumuotoilu
Kevät 2023
Sivumäärä: 75

TIIVISTELMÄ

Opinnäytetyön aiheena on luovan työpajatoiminnan konseptointi palvelumuotoilun keinoin. Lähtökohtana oli tekijän oman yritystoiminnan kehittäminen ja laajentaminen palveluita tarjoavaksi työpajatoiminnaksi. Yrityksen päätoimiala on taiteellinen luominen. Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää, millaiselle toiminnalle Suonenjoen alueella on kysyntää ja miten voin muotoilla oman toiminnan vastaamaan asiakkaiden tarpeita. Työn tarkoituksena oli myös laajentaa tekijän omaa ymmärrystä palvelumuotoilun tarjoamien menetelmien käytön merkityksestä osana uuden palvelun suunnitteluprosessia.

Opinnäytetyössä on perehdytty tutkimusaineistoon käsillä tekemisen ja taiteen hyvinvointivaikutuksista elämän merkityksellisyyden kokemiseen, palvelumuotoiluun ja sen työkaluihin. Muotoiluajattelun ja palvelumuotoilun pääperiaatteen mukaan asiakas on ollut koko ajan palvelun kehittämisen tärkein tekijä, unohtamatta kuitenkin liiketoiminnan edellytyksiä. Taustatietona työn aikana hankitun tiedon lisäksi toimi tekijän oma aiempi työkokemus sekä harrastuksen kautta hankittu osaaminen keramiikan parissa. Työn aikana alueen asukkaita ja mahdollisia tulevia asiakkaita osallistettiin toimintaan kyselyiden, haastatteluiden ja testityöpajojen avulla.

Opinnäytetyön tuloksena syntyi valmis palvelukonsepti, asiakkaan palvelupolku ja käyttäjätarina, jotka mahdollistavat yrityksen työpajatoiminnan aloittamisen. Opinnäytetyö laajensi myös työn tekijän ymmärrystä hyvinvoinnin ja käsillä tekemisen yhteydestä sekä muotoilun menetelmien hyödyntämisestä osana yrityksen toiminnan suunnittelua.

Avainsanat

Liiketoimintamuotoilu, luova yrittäjyys, muotoiluajattelu, palvelumuotoilu, palvelupolku, työpaja

ABSTRACT

The topic of the thesis is the conceptualization of creative workshop activities through service design. The starting point was to develop and expand the operations of author's own business into workshop activities that provide services. The main activity of the enterprise is artistic creation. The aim of the thesis was to find out what kind of activities are in demand in the Suonenjoki area and how the operations can be designed to meet the needs of customers. The purpose of the work was also to expand the author's own understanding of the importance of using the methods offered by service design as part of the design process of a new service.

The thesis focuses on research material on the well-being effects of handicrafts and art on experiencing the meaningfulness of life, service design and its tools. According to design thinking and the main principle of service design, the customer has always been the most important factor in the development of the service, without forgetting the prerequisites of the business. In addition to the knowledge acquired during the work, the background information was the author's own previous work experience and competence in ceramics acquired through hobbies. During the work, residents of the area and potential future customers were involved in the activities through surveys, interviews and test workshops.

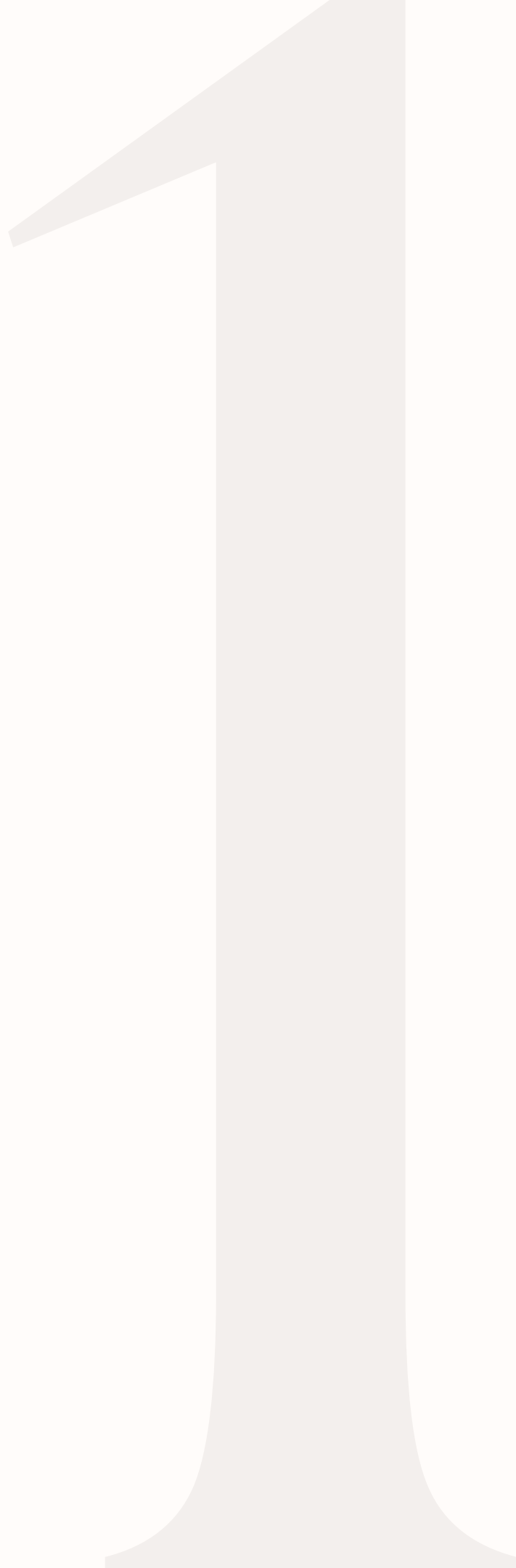
As a result of the thesis, a ready-made service concept, a customer service path and a user story were created, which make it possible to start the company's workshop activities. The thesis also broadened the employee's understanding of the connection between well-being and handicraft, as well as the use of design methods as part of the planning of the company's operations.

Keywords

Business design, creative entrepreneurship, design thinking, service design, service path, workshop

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	
1.1 Tausta	6
1.2 Tavoitteet	7
2 OPINNÄYTETYÖN LÄHTÖKOHDAT	
2.1 Viitekehys ja työn keskeiset käsitteet	9
2.2 Työn rajaus ja prosessin kuvaus	14
3 YRITYSTOIMINNAN LÄHTÖKOHDAT	
3.1 Toimintaympäristönä Suonenjoen maaseutu	17
3.2 Vanha-Laitila	18
3.3 Hyvinvointia käsillä tekemisestä ja taiteesta	21
4 MUOTOILUN MENETELMÄT	
4.1 Miksi muotoilla?	25
4.2 Benchmarking	29
4.3 Kysely	37
4.4 Käyttäjäprofiilit	46
4.5 Elämäntapataulu	50
4.6 Testityöpajat	52
5 STUDIO EEEWA	
5.1 Mikä nimeksi?	58
5.2 Valmiit työpajakonseptit	59
5.3 Palvelupolku	66
5.4 Käyttäjätarina	68
6 POHDINTA	
LÄHTEET	
KUVAT	

JOHDANTO

1.1 TAUSTA

Opinnäytetyöni aiheena on luovan työpajatoiminnan suunnittelu. Työpajat tulevat oman yritykseni, Sutina Ky:n käyttöön. Opinnäytetyön idea ja ajatus on lähtenyt täysin omasta tarpeesta: Kuinka saan muotoiltua omasta elämäntavasta itselleni täydellisen työpaikan? Haluan yhdistää maalla asumisen ja käsillä tekemisen kannattavaksi liiketoiminnaksi.

Muotoiluopintojen aikana on vahvistunut käsitys siitä, että haluan toimia luovan alan yrittäjänä. Tämä ei ole ollut itsestään selvää, sillä olen ollut aiemminkin yrittäjänä ja tiedän yrittäjyyden haasteet. Opintojen aikana kodiksi ostettu vanha maatila ja suoritettut muotoiluyrittäjyys -kurssit ovat kuitenkin muovanneet minun ajatusmaailmani sen verran, että yrittäjän vapaus ja mahdollisuudet ovat nousseet haasteita ja epäonnistumisen pelkoa suuremmiksi tekijöiksi.

Työpajat tulevat rakentumaan vahvasti minun omaan arvo-maailmaan, elämäkokemukseen, kiinnostuksen kohteisiin ja asuinympäristöön nojaten. Viime vuosina luovuuteni on alkanut nostaa päätään yhä enemmän ja enemmän. Olen löytänyt saven materiaalina ja keramiikkaharrastus on vienyt minut mennessään. Oma taidenäyttely viime talvena vahvisti käsitystä siitä, että taiteellinen työskentely tulee olemaan jatkossa vahvasti läsnä kaikessa työskentelyssäni. Valitettavasti omien taideteosten tekeminen ei yksinään elätä perheellistä luovan alan yrittäjää. On siis kehitettävä uusia palveluita.

Onneksi kaikenlainen käsillä tekeminen on tällä hetkellä todella suosittua. Sosiaalinen media täyttyy kuvista, joissa esitellään itsetehtyjä luomuksia. Olen huomannut itsekin niin keramiikan kuin muunkin käsillä tekemisen positiiviset vaikutukset mieleen ja omaan jaksamiseen. Haluankin nyt oman taiteellisen työskentelyn lisäksi tarjota muille mahdollisuutta tutustua saveen, muotoiluun ja taiteen tekemiseen. Opinnäytetyön avulla haluan selvittää, kuinka voin palvelumuotoilun keinoin valjastaa tämän suosituksen käsillä tekemisen trendin liiketaloudellisesti kannattavaksi toiminnaksi omassa yrityksessäni.

Opinnäytetyön tarkoitus on kehittää työpajakonsepti, jossa pääosassa on asiakkaan kokemus. Haluan työpajojen olevan suorituskeskeisyydestä vapaita ja rentoja tapahtumia. Tarjoamani palvelun avulla asiakkaat pääsevät toteuttamaan itseään, kokevat onnistumisen iloa, rentoutuvat ja ovat keskittyneitä juuri siihen tekemisen hetkeen unohtaen kaiken ylimääräisen.

Opinnäytetyöni etenee alun taustoituksen jälkeen tutkimuksen, ideoinnin ja kokeilujen kautta valmiiksi konseptiksi. Palvelumuotoilun menetelmät: benchmarkkaus, kyselyt, haastattelut, testaaminen, käyttäjäprofiilit, elämäntapataulu, palvelupolku ja käyttäjätarina kasvattavat asiakasymmärrystä ja luovat pohjan suunnitella ja toteuttaa nämä elämykselliset työpajat.

1.2 TAVOITTEET

Opinnäytetyön tavoitteena on selvittää, millaisia työpajoja voisin tarjota ja millaiselle toiminnalle alueella on kysyntää. Itsellä on olemassa tietenkin jonkinlainen ajatus siitä, mitä nämä työpajat tai kurssit voisivat olla. Palvelumuotoilun menetelmiä hyödyntämällä haluan osallistaa tulevat asiakkaat mukaan toimintaan, jotta saadaan tutkittua tietoa omien ajatusten rinnalle. Asiakasymmärryksen lisääntymisen toivon tuovan myös uusia näkökulmia ja ideoita omaan toimintaan.

Koen tämän nyt kehitettävän työpajatoiminnan olevan tärkeä osa yritykseni toimintaa tulevaisuudessa niin taloudellisesti kuin myös henkisesti. Saan voimaa ja inspiraatiota ihmiskohtauksista sekä nähdessäni muiden työskentelyä ja onnistumisia. Samalla luon omaa yhteisöä ja toimin palveluntarjoajana, joka edistää mahdollisuuksia alueen yhteisöllisyyteen, hyvinvointiin ja kulttuurin ylläpitämiseen. Toivonkin, että toiminnastani muodostuu ajan mittaan merkittävä alueellinen luovan tekemisen ja kulttuurin keskus, jonne ovat kaikki tervetulleita oppimaan uusia taitoja ja kokemaan kokonaisvaltaisia elämyksiä päästen samalla hyötymään taiteen ja käsillä tekemisen aiheuttamasta hyvinvoinnista.

Kuva 2. Kuvituskuva. (Nisu 2025)

A large, light gray, stylized number '2' graphic that serves as a background element. It starts with a curved top, descends into a diagonal line, and ends with a horizontal base that has a slight curve on the right side.

OPINNÄYTETYÖN LÄHTÖKOHDAT

TYÖPAJA

Workshop, kurssi, tapaaminen, seminaari, ryhmätyökurssi.. rakkaalla lapsella on monta nimeä. Tässä työssä työpajalla tarkoitetaan vuorovaikutteista tapahtumaa, jonka aikana opitaan ja toteutetaan itseään. Työpaja on suunniteltu, ohjattu ja aikataulutettu ja sillä on selkeä tavoite vaikka sisältö ja toteutustavat voivat muuttua.

KONSEPTOINTI

Konseptit ja konseptointi ovat muotoilussa tuttuja käsitteitä varsinkin tuotemuotoilun puolella. Tuotemuotoilussa konseptoinnin tuloksena syntyvällä konseptilla tarkoitetaan luonnosta tai hahmotelmaa kokonaisuudesta, jonka yksityiskohdat ovat vielä ratkaisematta (Kettunen 2001, 59). Konseptisuunnittelu yhdistää useita näkökulmia: käyttäjakeskeisen suunnittelun, laadullisen ja määrällisen tutkimustiedon, luonnokset, kuvat ja mallit. Konsepti esittää keskeiset ominaisuudet ja sen avulla tarkastellaan yrityksen brändiä ja tulevaa strategiaa. (Miettinen 2011, 119.) Palvelukonseptissa kuvataan MITÄ asiakkaalle tarjotaan tyydyttääkseen hänen tarpeitaan ja KUINKA hänen tarpeensa tulevat tyydytetyksi palvelulla (Goldstein 2002, 123).

YHTEISÖLLISYYS

Yhteisöllisyyden kokemus syntyy helpoiten sellaisten ihmisten välille, joilla on jokin yhteinen kiinnostuksen kohde, elämäntilanne tai asuinpaikka, jossa on puitteet kohtaamisille. Yhteisöllisyyden vahvistuessa ihmiset kokevat toisensa positiivisesti, he viihtyvät toistensa seurassa. Yhteisöllisyys syntyy parhaiten uuden yhteisen toiminnan alkaessa. Uuden aloittaminen herättää kiinnostusta ja intoa ja kaikki aloittavat samalta viivalta. Yhteisössä on yleensä joku ydinhenkilö tai ydinryhmä, joka kutsuu, innostaa, poimii ideoita, toimii ja delegoi. (Birck 2021.)

MERKITYKSELLISYYS

Elämän merkityksellisyys on asioissa, joiden parissa ja äärellä on kokenut elämänsä mielekkääksi, kuten itsensä toteuttaminen, omat arvot, elämäkatsomus, läheiset ihmiset. Filosofi ja tutkija Frank Martela kuvaa ihmisen merkityksellisuuden tunnetta kaksijakoiseksi. Ensiksikin olemalla merkityksellisiä niille ihmisille, joiden elämään meillä on myönteinen vaikutus. Tämän myönteisen vaikutuksen ansiosta omakin elämämme täyttyy merkityksellisyydestä. Toinen merkityksellisen elämän peruspilari on mahdollisuus tehdä asioita, jotka kokee omakseen ja jotka saavat sydämen roihuamaan. Ihmisenä olemisen yksi keskeinen ulottuvuus on itsensä toteuttaminen. Elämän merkitys on tehdä itselleen merkityksellisiä asioita siten, että tekee itsestään merkityksellisen muille ihmisille. (Martela, 2020.)

EMPATIA

Empatialla tarkoitetaan kykyä ja halua pyrkiä ymmärrykseen, mitä toinen ihminen saattaa tuntea ja kokea sekä taitoa asettua toisen henkilön asemaan. Tulee olla aidosti kiinnostunut toisen ajatusmaailmasta, sen sijaan että kuvittelee tietävänsä, millainen toinen henkilö on tai mitä hän ajattelee tai tuntee. Empatian avulla pystymme asettumaan toisen ihmisen asemaan ja yritämme aktiivisesti ymmärtää muiden ihmisten ajatuksia, arvoja, tunteita ja käyttäytymistä. Empatiaan yhdistyy jatkuva oppiminen, koska jokainen ihminen kokee elämän eri tavoin. Tämä puolestaan rikastuttaa omaa ajatteluamme ja parhaimmillaan rohkaisee meitä olemaan avoimia ja tutkimaan ympäristöä uteliaasti ja rohkeasti. Empatia vahvistaa vuorovaikutustaitojamme ja herkkyyttämme havaita asioita. (Stariconsulting, julkaisuaika tuntematon.) Empaattisuus on mielestäni yksi tärkeimmistä, ellei se tärkein, muotoilijan ominaisuus.

LUOVUUS

Wikipedian mukaan luovuus viittaa jonkin uuden ja hyödyllisen luomiseen. Luovuuden tekijöihin on liitetty ennen kaikkea omaperäisyys, esteettinen harmonia, uutuus, epätavallisuus ja nerokkuus. Luova prosessi voi olla ainakin osittain tiedostamaton. Lähtökohtaisesti jokainen ihminen on luova. Ihmisillä on taipumus ilmaista luovuutta ja itseä eri tavoin. Ihmisen kasvaessa luovuus usein hautautuu ja unohtuu kaiken tekemisen ja kiireen alle. Mitä vähemmän rajoitamme ajatteluamme, sitä luovempia olemme. Riittävä tila ja aika käynnistävät ajattelun ja mahdollistavat luovuuden. Luovassa ympäristössä tulisi voida ottaa riskejä, rönkyillä, epäonnistua ja nähdä virheet mahdollisuutena oppia uutta. (Arter 2021.) Haluan tulevien työpajojen olevan niin turvalliselta tuntuvia ympäristöjä, että jokaisella osallistujalla on mahdollisuus päästä käsiksi sisäiseen luovuuteen.

Luovissa persoonallisuuksissa on eri tutkimusten mukaan tiettyjä toistuvia piirteitä. Luova persoona on yleensä herkkä eli tietoinen sekä sisäisestä että ulkoisesta maailmasta, ja hän pyrkii tietoisesti erittelemään kokemuksiaan. (Eerika 2022.) Luovat ihmiset havainnoivat ympäristöään ja ovat uteliaita. Uteliaisuus on luovuuden lähde. Se ja rohkeus kokeilla auttavat meitä lisäämään ymmärrystä, sopeutumaan muutoksiin ja epävarmoihin olosuhteisiin. (Stariconsulting, julkaisuaika tuntematon.) Yhdistän itseäni paljon näitä luovan ihmisen persoonallisuuden piirteitä ja uskon niiden olevan suuressa osassa asiakasyymmärrystä hankittaessa. Ymmärtäminen vaatii aitoa läsnäoloa, keskittymistä ja asiakkaan kuuntelua. Tarvitaan myös tilannetajua ja herkkyyttä lukea asiakasta.

INTUITIO

Haluan avata intuitiota hiukan käsitteenä, koska koen sen olevan suuri osa omaa luovaa työskentelyäni, eikä niitä voi oikeastaan erottaa toisistaan. Intuitio on kykyä tehdä tarkkoja havaintoja ja toimia vaiston varaisesti ja sen ohjaamana. Se on luottamusta ja yhteyttä omiin havaintoihin. Intuitiotutkija Asta Raamin mukaan intuitio muodostaa yhdessä päättelyn kanssa koko ajattelumme perustan. Hän jaottelee intuition myös kolmeen erilaiseen muotoon:

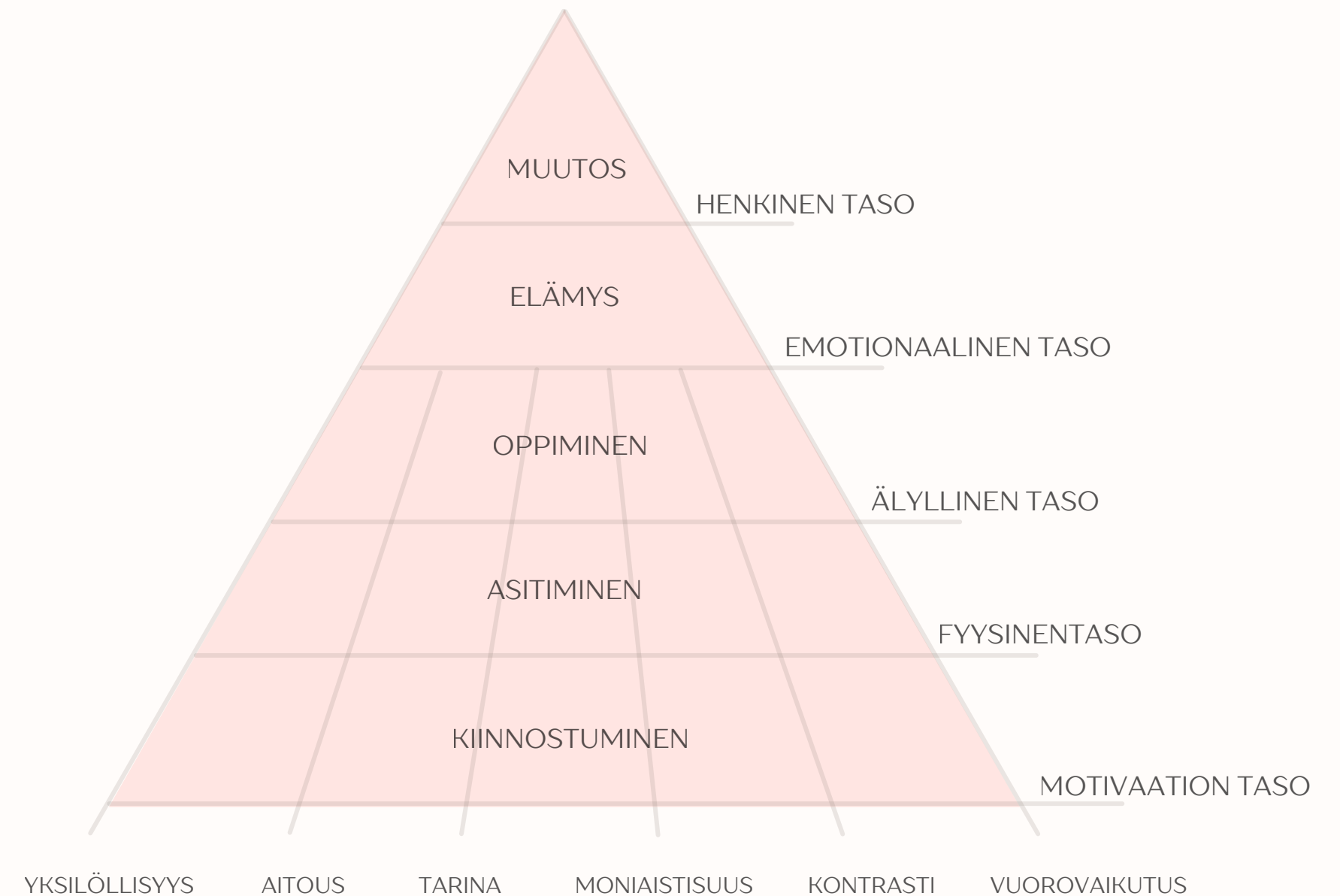
- *Vaistointuitio*, joka on ihmisen primitiivisen osan alitajuista reagoitua. Vaistot pohjautuvat geneeihin ja opittuihin toimintamalleihin, joiden kautta tämä intuitio ammentaa tietoa. Vaistoihin pohjautuva intuitio selittää esimerkiksi sen, miksi usein osaamme toimia oikein sellaisissa henkeä uhkaavissa tilanteissa, joihin emme ole aiemmin joutuneet.
- *Asiantuntijaintuitio* pohjautuu ihmisen sisäiseen tietopankkiin, joka on kertynyt vuosien mittaan asioihin perehtyessä. Asiantuntijan tieto on sekä sanallista tietoa, että kokemuksen kautta opittua hiljaista tietoa, jota on vaikea sanallistaa. Asiantuntijaintuitioin kautta ihminen hahmottaa laajoja kokonaisuuksia ja pystyy liittämään uuden tiedon aiempaan kokemukseen. (Kärnä, julkaisuaika tuntematon)
- *Superintuitio* on intuition kolmas ulottuvuus. Se on äärimmäisen luonnollinen tietämisen tapa. Raamin sanojen mukaan superintuitio on "kuin ihmiskunnan yhteinen taajuus, joka läpäisee fyysisen maailman ja kaikki rajat, tuoden ne kaikki yhteen, ihmiskunnan joukkoälyksi". Superintuition alueella ei ole käsitettä ajasta ja siksi on tärkeää rauhoittaa oma mieli läsnäolevaan hetkeen. Superintuitio saattaa vaikuttaa yliluonnolliselta. Ennakkoavistukset ja telepaattiset kokemukset ovat kuitenkin varsin luonnollinen osa meitä, vaikka se on tietoa jota emme osaa järjellä selittää. (Raami 2020.)

ELÄMYS

Ihmiset haluavat palveluita ostaessaan kokea elämyksiä. Jokaisen palveluntarjoajan tulisi miettiä kuinka tarjottu palvelu saadaan jalostettua asiakkaan elämykseksi. Elämys on aina jokaisen henkilökohtainen ja subjektiivinen, positiivinen kokemus, joka jättää muistijäljen. Hyvällä suunnittelulla voidaan vaikuttaa elämysten syntymisen edellytyksiin. Koska elämys on kokijan yksilöllinen, aito ja draamallisesti etenevä kokemus, niin keskeisintä palvelussa on se mitä asiakkaan tarpeita palvelu laadukkaasti tyydyttää. Elämyksessä keskeistä kokijan kannalta on itsensä toteuttaminen, oppiminen, tunne- ja muutokokemukset. (Miettinen 2011, 118)

Lapin elämysteollisuuden osaamiskeskus (LEO) tuotekehityspalveluiden suunnittelema Elämyskolmio -malli (Kuva 4) auttaa rakentamaan hyvän elämystuotteen. Mallin mukaan tuote on elämyksellinen, kun se sisältää kuusi elämyksen elementtiä: yksilöllisyys, aitous, tarina, moniasitisuus, kontrasti sekä vuorovaikutus. Mallissa tarkastellaan elämystä kahdesta näkökulmasta, tuotteen elementtien ja asiakkaan kokemuksen tasolla. (Tarssanen 2009, 10–12.) Jos elämystuotteessa on otettu huomioon kuusi kriteeriä, motivointi ja kokemusympäristö sekä lisäksi tarjotaan mahdollisuus uuden oppimiseen on hyvin todennäköistä, että asiakas kokee positiivisen tunnereaktion. Tämä taas saattaa johtaa henkilökohtaiseen muutokokemukseen, joka voi merkitä pysyvää muutosta yksilön elämäntavassa ja mielentilassa. (Miettinen 2011, 118.)

Täytyy muistaa, että vaikka palvelun tai tuotteen näkökulmasta kaikki kolmion kriteerit täyttyvät niin tarvitaan aina asiakas täydentämään elämys ja jokaisen asiakkaan kohdalla se muodostuu yksilöllisesti.

Kuva 4. Elämyskolmio. (Mukaiillen LEO)

"People do not buy goods & services. They buy relations, stories & magic"

– Seth Godin

2.2 TYÖN RAJAUS JA PROSESSIN KUVAUS

Opinnäytetyön rajaus (Kuva 5) ja työn prosessin kuvaus (kuva 6 s. 15) visualisoitiin selventämään ja havainnollistamaan työn kulkua. Yritystominnassa on tapahtunut tuleviin työpajoihin liittyen asioita jo ennen opinnäytetyötä ja vielä näkyvämmiin niitä tulee tapahtumaan opinnäytetyön jälkeen. Työssä haluttiin keskittyä tärkeimpään, eli asiakasymmärryksen kasvattamiseen. Opinnäytetyön aikana hankittu tieto ja ymmärrys helpottavat seuraavan vaiheen tehtäviä, kuten brändin rakentaminen ja markkinointimateriaalien valmistaminen.

ennen opinnäytetyötä

- yritystoiminnan käynnistäminen
- verkostoitumista alueen yrittäjien kanssa
- matkailun mahdollisuuksiin perehtyminen, mukana "Matkailuverkot vesille" -hankkeessa: visitsavo.fi / alueen matkailuesite / kotimaan matkamessut

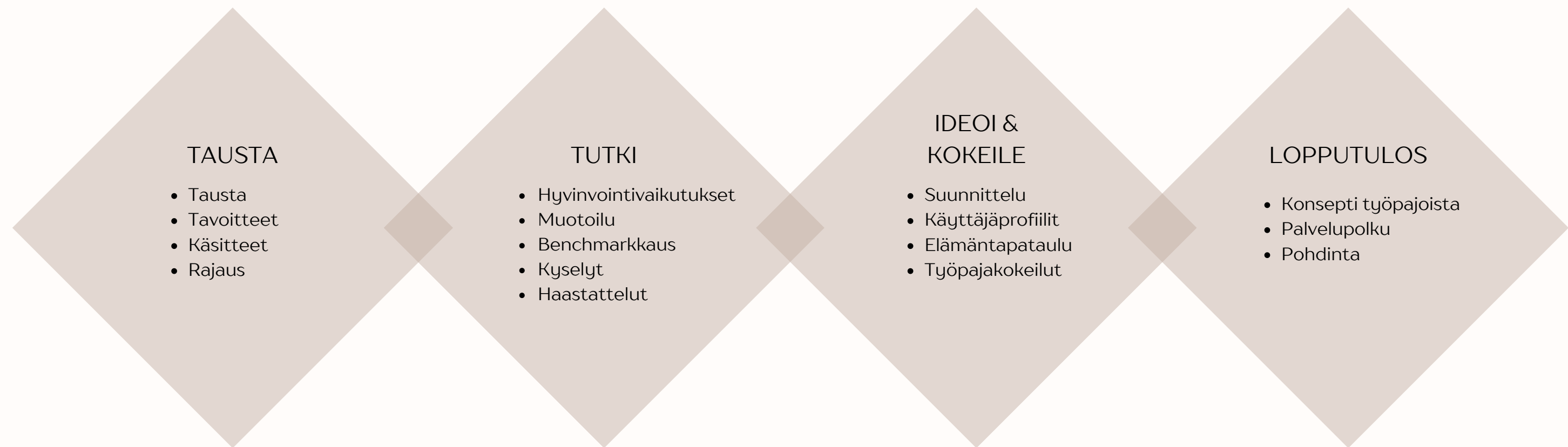
opinnäytetyön aikana

- toimintaympäristöön perehtyminen
- benchmarkkaus
- palvelumuotoilu
- tietoa käsillätekemisen ja taiteen hyvinvointivaikutuksista
- kyselyiden ja haastatteluiden tekeminen ja niiden analysointi
- testipajojen pitäminen ja havainnointi
- käyttäjäprofiilien rakentaminen
- palvelupolun tekeminen
- valmis konsepti

opinnäytetyön jälkeen

- brändin muotoilu
- nettisivut
- verkkokauppa
- markkinointimateriaalin valmistaminen
- markkinointi
- työpajojen pitäminen

Kuva 5. Opinnäytetyön rajaus.

Kuva 6. Opinnäytetyön prosessin kuvaus..

A large, light gray, stylized number '3' is centered on the page. It has a thick, rounded stroke and a slight shadow effect.

YRITYSTOIMINNAN LÄHTÖKOHDAT

3.1 TOIMINTAYMPÄRISTÖNÄ SUONENJOEN MAASEUTU

Taustan ja työn tavoitteiden lisäksi on tutustuttava myös toimintaympäristöön, johon näitä uusia palveluita ollaan luomassa. Suonenjoen kaupunki sijaitsee Pohjois-Savon maakunnan länsiosassa. Suonenjoki on osa Sisä-Savon seutukuntaa, johon kuuluvat Suonenjoen lisäksi Rautalampi, Vesanto ja Tervo. Lähimpään kaupunkikeskukseen Pieksämäelle on matkaa 42 km. Etäisyys Kuopioon on 50 km ja Jyväskylään 97 km. Kaikkiin kolmeen kaupunkiin on maantieyhteyksien lisäksi hyvät rautatieyhteydet. (Suonenjoki.fi.) Suonenjoen väkiluku lokakuussa 2022 oli 6 763 henkilöä. Koko Sisä-Savon asukasluku oli vuonna 2021 13 344 henkilöä. Kesäaikaan Suonenjoen väkiluku kasvaa yli puolella kun kesäasukkaat ja marjatiloilille tulevat työntekijät saapuvat. (Tilastokeskus)

Paljon puhutaankin, kuinka maaseudun autioituminen vain jatkuu jatkumistaan ja pienten paikkakuntien ihmiset muuttavat töiden ja palveluiden perässä kaupunkiin. Itse uskon kuitenkin, että puhdas luonto, viihtyisä ympäristö ja kiireetön elämäntapa houkuttelevat tulevaisuudessa maaseudulle uusia asukkaita ja matkailijoita entistä enemmän. Koronakriisi vauhditti tätä muutosta, etätöiden yleistymisen myötä ihminen ei ole enää niin sidottu kaupungissa elämiseen. Se jää nähtäväksi mihin suuntaan tämä kehitys tulevaisuudessa etenee. Tosiasia on, että väestö vähenee ihan jokapuolella ja maaseutukuntien tulisi pitää huoli palveluiden säilymisestä ja yrittäjistään, jotta kenenkään ei tarvitsisi maalta lähteä työn perässä pois. Tämä vaatii tietysti myös yrittäjiltä valmiutta ja halukkuutta muotoutua kysynnän mukana. Maaseuden kehittämiseen kuuluvat voimakkaasti paikallinen aktiivisuus ja osallistuminen. Lähtökohtana maaseudun kehittämisessä ovat yhteistyö ja verkostoituminen, tasavertaiset osallistumismahdollisuudet ja elinkeinomahdollisuudet, osaaminen, alueiden erilaisuus ja kestävä kehitys. (Maa- ja metsätalousministeriö.)

Sitra nosti vuonna 2011 trendianalyyssissaan "Maaseutu tulevaisuuden merkitysyhteiskunnassa" esiin asioita, jotka ovat omasta mielestäni toteutuneet tai toteutumassa varsin hyvin. Siinä todetaan, että maaseudun kaupunkielämää hitaampi elämänrytmi, väljyys, hiljaisuus ja puhtaus ovat tulevaisuuden luksusta. Maaseudulla on tilaa ja mahdollisuus harrastaa rauhassa. Hidas elämäntapa suosii tulevaisuuden turismia. Meillä on olemassa kulttuuriset rakenteet hitaaseen turismiin tilan, hiljaisuuden, pimeyden, vuodenaikojen vaihtelun ja puhtaan luonnon vuoksi. (Hienonen, 2011) Analyysissä nostetaan esiin myös kotimaan lähimatkailu, joka viime vuosina onkin noussut aivan uudelle tasolle. "Paikallisen omaleimaisuuden, kulttuurin, luontoyhteyden ja hyvinvointinäkökulman yhdistäminen matkailupalveluihin, joissa on huomioitu vastuulliset, teknologiset ja ekologiset näkökulmat, houkuttelevat lisääntyvää ekoturismia" (Hienonen, 2011).

Uskon vahvasti siihen, että asiakkaita tuleviin työpajoihin löytyy, vaikka Suonenjoki alueena tai asukasluvultaan ei olekaan kovin suuri. Ympärillä olevat kunnat ja kaupungit laajentavat asiakaskuntaa moninkertaiseksi. Kyllähän me täältä maalta lähdemme kaupunkiin käyttämään palveluita, joten miksi se ei toimisi myös toiseen suuntaan? Myös Sisä-Savon alueen matkailutoiminnan ympärillä on tällä hetkellä menossa isoja kehittämistoimia. Olen nähin päässyt mukaan ja uskon sen kantavan hedelmää tulevina vuosina.

3.2 VANHA-LAITILA

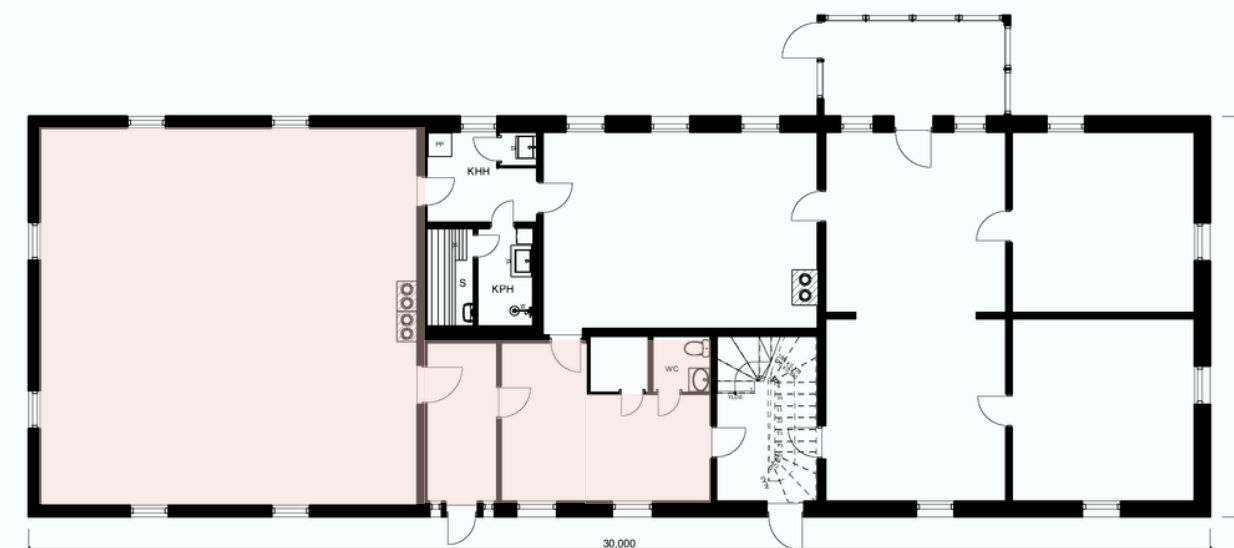
Kotimme, missä myös yrityksen tilat sijaitsevat, on nimeltään Vanha-Laitila. Vanhan maatilain päärakennus on rakennettu tietojeni mukaan vuonna 1818 (Kuva 7), asutusta tällä paikalla on ollut jo ennen sitä. Tila sijaitsee Iisveden rannalla, noin kymmenen kilometriä Suonenjoelta luoteeseen. Suonenjoen keskustasta autolla matkaan menee aikaa noin 10 minuuttia. Talo sijaitsee alle puolen kilometrin päässä päätieltä, joten saapuminen on suhteellisen helppoa ja nopeaa autolliselle. Talon vastarannalla sijaitsee pursiseuran venesatama ja rantaamme pääsee isommallakin veneellä, joten kesäaikaan voi saapua vaikka vesiteitse.

Talossamme on yhteensä noin 400 asuinneliötä. Toinen pääty talosta, iso tuppa, on säilynyt turvassa vuosikymmenien aikana tehdyiltä suuremmilta remonteilta ja on lähes alkuperäisessä muodossaan. Tätä noin 100m² tupaa on käytetty alunperinkin työtupana ja tänne aion nyt tuoda oman työpajatoiminnan. Vaikka tilat ovat osa kotiamme, ne ovat hyvin erotettavissa työpajan ajaksi ainoastaan asiakkaiden käyttöön (Kuva 8). Näin ollen pystyn pitämään työpajoja myös iltaisin ja viikonloppuisin, vaikka muu perheeni olisi kotona.

Työpajatoiminta on tarkoitus aloittaa asuintalon tuvassa. Pihassa on satoja neliötä rakennettua tilaa, jotka ovat olleet aikaisemmin maatalouskäytössä. Tulevaisuuden suunnitelmana onkin remontoida näitä tiloja, jotta niitä voidaan hyödyntää yritystoimintaan ja laajentaa palveluiden tarjontaa.

Kuva 7. Vanha-Laitilan päärakennus on rakennettu alunperin vuonna 1818.

Kuva 8. Vanha-Laitilan pohjapiirustus. Vaaleanpunaisella merkitty alue on työpajojen aikana käytössä oleva tila.

Vanha-Laitilan historian aikana talossa on asunut useita perheitä ja kymmenittäin ihmisiä. Heistä luultavasti kuuluisin on talossa syntynyt ja kasvanut Helsingin yliopiston hygienian professori, lääketieteen- ja kirurgian tohtori, lääkintähallituksen pääjohtaja, yksityislääkäri ja valtioneuvos Taavetti "Taavi" Laitinen (1866 – 1941). Taavetti oli ensimmäisiä suomenkielisiä professoreita, ja asemaan pääsy tuohon aikaan oli varsin kovan työn takana maalaisperheen pojalle. Hän johti Suomessa tuberkuloosin ja alkoholin vastustustyötä ja oli perustamassa mm. suomalaista tiedeakatemiaa. 1900-luvun alkupuolella Taavetti rakensi Helsingin Tilkan alueelle lepo- ja virkistyskodin, jonka hän myi valtiolle. Myöhemmin tälle alueelle perustettiin Tilkan sotilassairaala. Tästä kaupasta saaduilla rahoilla hän osti takaisin kotitilansa Vanha-Laitilan. (Niemi, 1998) Helsingissä Tilkan alueella on vielä nykyäänkin Taavetti Laitisen katu, Taavetin aukio, Taavetin katu sekä Hilda Flodinin katu.

Hilda Maria Flodin (1877 – 1958) oli palkittu kuvanveistäjä ja taidemaalari. (Kuva 9) Hän oli myös Taavetti Laitisen toinen vaimo. Hilda Flodin oli yksi ensimmäisistä naisgraafikoista maassamme. Hän opiskeli taidekoulussa opettajanaan Helene Schjerfbeck ja kävi Pariisissa ajan kuuluisimman kuvanveistäjän Auguste Rodinin opissa vuosina 1906 – 1909. Ennen avioitumista Taavetin kanssa Hilda oli naimisissa taidemaalari Juho Rissasen kanssa. (Keuruun museo, ajankohta ei tiedossa). Vaikka Taavetti ja Hilda olivat useampaan otteeseen naimisissa omia lapsia kumpikaan ei koskaan saanut. Taavetin sisar kuoli Petroskoissa pienimmän lapsensa ollessa vastasyntynyt ja tämän lapsen Taavetti otti kasvattilapsekseen ja testamenttasi hänelle myös myöhemmin maatilansa Vanha-Laitilan (Niemi, 1998.).

Kuva 9. Hilda Flodin oli palkittu kuvanveistäjä ja taidemaalari. Kuvassa maalaus Vanha-Laitilasta. (Valjakka 2022)

Kuva 10. Vanha-Laitilaa remontoitiin ja laajennettiin 1900 -luvun alussa Taavetti Laitisen johdosta. (Kuvaaja ja ajankohta ei tiedossa)

1900-luvun alkupuolella Taavetti on remontoanut laajasti kotiamme. Hän rakennutti mm. taloon yläkerran ja sinne vesivessan, joka oli hyvin harvinaista tuohon aikaan maalaistalossa. Valitettavasti 1940 -luvulla syttynyt tulipalo on tuhonnut Taavetin rakennuttaman tornin, joka talon keskiosassa sijaitsi. (Kuva 10) Myös betonista valettu rantsauna on saanut purkutuomion aikoja sitten. Pihapiiristä löytyy kuitenkin vielä vanha vesitorni sekä rannassa sijaitseva tenniskentän pohja, jota reunustaa upeat kivipylväät ja rantaan vievät betoniporaat. (Kuva 11) Myös Hilda on jättänyt jälkensä taloon. Tuvan kattohirrestä löytyy hänen kaivertamansa nimikirjaimet F.H. ja ullakolta löysin hänen vanhan maalaustelineen.

Kuva 11. Vanha-Laitila kuvattuna lisvedeltä. Katolla liehuva lippu kertoo kuvan olevan Suomen suuriruhtinaskunnan ajoilta, 1900 -luvun alkupuolelta. (Kuvaaja ja ajankohta ei tiedossa)

Tilan ja siellä eläneiden ihmisten historia ja tarinat tekevät paikasta ainutlaatuisen ja kiinnostavan. Kun katselee tuvassa olevia suuria hirsii, jotka ovat alkaneet kasvaa jo keskiajalla, tulee omaan elämään hieman laajempaa perspektiiviä. Vietämme täällä vain rajallisen ajan, kuinka teemme tuosta ajasta itsellemme mahdollimman merkityksellisen. Mielestäni tämä miljöö luo mitä idyllisimmän ympäristön ajatellen ihmistä, joka etsii elämyksiä ja haluaa viettää aikaa yksin tai ystävien kesken rauhoittuen ja uusia taitoja oppien.

3.3 HYVINVOINTIA KÄSILLÄ TEKEMISESTÄ JA TAITEESTA

Jokapäiväisiä uutisia lukiessa nousee esiin ihmisten pahoinvointi. Valitettavan paljon saa lukea mielenterveysongelmien kasvusta, itsemurhasta, riippuvuuksista, yksinäisyydestä ja ihmisten eriarvoisuudesta. Hyvinvoinnin merkitys maailmassa, jossa vallitsee jatkuva epävarmuus korostuu entisestään. Hyvinvoinnin merkitystä ei mielestäni voi ohittaa asiakasymmärrystä hankittaessa ja työpajoja muotoillessa. Haluan tarjota tulevien työpajojen kautta laajemman ja syvemmän vaikutuksen ihmisten elämään, joten perehdyin tutkimuksiin taiteen, kulttuurin sekä käsillä tekemisen hyvinvointivaikutuksista.

Usein ajatellaan hyvinvoinnin liittyvän terveyteen ja liikuntaan, mutta se muodostuu paljon laajemmasta kokonaisuudesta. Hyvinvointi muodostuu ihmisen kokemista tarpeista, niiden tyydyttämisestä ja ihmisen mahdollisuuksista toimia elinympäristössään sekä myös ympäristön mahdollistamista voimavaroista. Hyvinvointia voidaan ajatella kykynä elää ja toimia siten, että elämästä tulee ihmiselle itselleen merkityksellinen. Hyvinvointi on aina henkilökohtaisesti koettua, moniulotteista ja aina suhteessa johonkin. (Taikusydän 2019.) Määriteltäessä hyvinvoinnin käsitettä, jaetaan se yleensä kolmeen eri osa-alueeseen: materiaaliseen hyvinvointiin, terveyteen sekä koettuun elämänlaatuun. Koettuun elämänlaatuun vaikuttavat terveydentilan ja materiaalisen hyvinvoinnin lisäksi yksilön yksilölliset odotukset elämältä. Odotukset voivat kytkeytyä mielekkääseen tekemiseen ja hyviin ihmissuhteisiin. Sosiaaliset suhteet ja yhteisöllisyyden kokemukset ovat merkittävä osa hyvinvoinnin kokemusta. (THL 2016.)

Maailman terveysjärjestön WHO Euroopan aluetoimisto julkaisi marraskuussa 2019 laajan raportin taiteen ja kulttuurin terveysvaikutuksista. Raportti kattaa yli 900 tutkimusjulkaisua ja yli 3000 yksittäistä tutkimusta, ja on siten laajin tähän mennessä tehty kartoitus taiteen ja kulttuurin terveysvaikutuksista. (Taikusydän 2019)

Tutkimustiedon kasvun myötä on ryhdytty tarkastelemaan myös taiteen vaikuttavuuden ja talouden mittaamisen mahdollisuuksia. Taiteen vaikuttavuuden arvioinnissa tärkein toimintavaikutus liittyy sekä yksilön, että yhteisön tasoon; hyvinvointivaikutukset elämänlaatuun, onnellisuuteen ja hyvän elämän kokemiseen. Mielenterveyden vaikutukset, sosiaalinen pääoma, eri taiteenalojen vaikutusten huomioiminen, psykofyysisten oireiden väheneminen sekä yhteisöihin kohdistuneet myönteiset vaikutukset lisäävä ihmisten kuulumisen ja osallistumisen kokemuksia. (Houni, Turpeinen & Vuolasto 2021, 40-42.)

Kulttuuripalveluiden käyttö ja harrastustoiminta ovat yhteydessä hyväksi koettuun terveydentilaan, hyvään elämänlaatuun sekä matalaan ahdistuneisuuteen ja masentuneisuuteen. Annos-vastesuhde on myös osoitettavissa: mitä enemmän osallistumista ja erilaisia kulttuuriaktiviteetteja ihmisellä on, sitä paremmat tulokset terveysindikaattoreissa. (Houni, Turpeinen & Vuolasto 2021, 18.) Taiteella on vaikutuksia terveyden edistämässä, psyykkisten ja fyysisten sairauksien sekä syrjäytymisen ennaltaehkäisyssä, samoin akuuttien ja kroonistuneiden sairauksien hoidossa ja kuntoutuksessa (Taikusydän 2019.).

Sen lisäksi, että taide ja kulttuuri tuo inhimillisyyttä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen prosesseihin, siitä hyötyvät myös monet eri tahot: sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaat sidosryhmineen, sote-organisaatioiden henkilökunta, taiteilijat sekä taide- ja kulttuurialan toimijat. Lisäksi taide voi auttaa hillitsemään kustannusten nousua terveydenhuollossa, jolloin koko yhteiskunta hyötyy. (Houni, Turpeinen & Vuolasto 2021, 19) Varsinkin kun WHO:n raportin mukaan resursseja käytettäisiin enemmän ennaltaehkäisevään toimintaan niin saadaan laaja-alaisesti vaikuttavia tuloksia eri väestöryhmissä sekä taloudessa. (Taikusydän 2019).

WHO:n raportti korostaa taideosallistumisen monikanavaisia vaikutuksia terveyteen. Raportissa nostetaan esiin erilaisia terveyden kannalta keskeisiä tekijöitä, jotka liittyvät taiteen tekemiseen ja kokemiseen. Näitä ovat esimerkiksi: aistien aktivointi, mielikuvituksen käyttö, tunteiden herättäminen, kognitiivinen stimulaatio, sosiaalinen vuorovaikutus ja fyysinen toiminta. (Taikusydän 2019). Kaikki nämä edellämainitut tekijät on huomioitava suunnitellessa tulevia työpajoja.

Kulttuuri- ja taidetoimintaan osallistumisen avulla voidaan edistää myös tärkeitä yhteisöllisyyden kokemuksia. Taiteen tekemisen ja kokemisen yhteisöllisyys, joka lisää osallistumisen ja yhteenkuuluvuuden tunnetta, edistää yksilön kokemusta omasta terveydestään. Yhteisöllisyyden käsite liittyy ihmisen perustarpeisiin. Yhteisöllisyyden edistämiseksi on useiden eri tutkimuksien mukaan yhteys hyvinvoinnin kokemukseen. (Kalliokoski, 2020.)

Käsillä tekemisen vaikutus hyvinvointiin mm. näkyvien tulosten aikaansaamisen kautta, sekä onnistumisen kokemuksen merkityksen kautta lisää yksilön kokemusta omasta hyvinvoinnistaan kokonaisvaltaisesti ja luo yksilölle hyvinvointia myös kulttuurisena sekä sosiaalisena toimintana (Pöllänen, 2012). Käsillä tekeminen tuo tekijälleen elämäntuntemuksen kokemuksia sekä lisää hyvinvointia ja siksi sitä voidaan hyödyntää hyvin monipuolisesti eri ikäisten osallistujien kesken. Käsillä tekeminen ja taidetoiminta voivat vahvistaa itsetuntemusta sekä edistää elämäntuntemuksen kokemusta. Elämäntuntemuksen kokemukseen liittyy käsitys omasta osaamisesta. (Pöllänen, 2012.)

Helsingin yliopiston tekemä tutkimus Handling mind: Embodiment, Creativity and Design – ”Käsin tekeminen, luovuus ja muotoilu ovat mielelle hyväksi”, tutki käsillä tekemisen yhteyttä aivoihin. Lähtökohtana tutkimuksessa oli oletus siitä, että käsillä tekeminen tekee hyvää aivoille. Tutkimustuloksissa todettiin käsillä tekemisellä olevan yhteys mm. kognitiivisiin taitoihin. Tutkimus käsityön yhteydestä psyykkiseen hyvinvointiin rinnastaa luovan käsityön psyykkisen rentoutumisen tilaan. (Seitamaa-Hakkarainen & Huotilainen & Mäkelä & Groth & Hakkarainen 2016.) Materiaalin tuntu käsissä, käsillä tekemisen fyysisyys sekä kokemus aktiivisesta roolista tekijänä voivat auttaa unohtamaan jopa sairauksista johtuvaa kipua ja fyysisiä rajoitteita. (Pöllänen, 2012.)

Saven kanssa työskentely sisältää paljon hienomotoriikkaa. Saven muokkaaminen, pyörittely ja kädeltä vaadittavat liikkeet sekä työskentelyn tarkkuus aktivoivat ihmisen kognitiivisia toimintoja. Käsillä tekemisen terapeuttisuus perustuu siihen, että käden liikkeet, muisti ja sen toiminnot välittyvät hermoston kautta. (Uosukainen 2018) Käsillä tekeminen luo aktiivisen ja virikkeellisen tilan ja luo hyvää mieltä tekijälleen (Huotilainen, 2014). Käsien hienomotoriikan ja sen kehittämisen on todettu edistävän muistitoimintoja, ajattelua sekä uuden oppimista, jotka ovat tärkeitä ihmisen jokaisessa elinvaiheessa (Pöllänen, 2012). Käsillä tekemisellä on todettu siis tieteellisissä tutkimuksissa olevan monia hyvinvointiin liittyviä vaikutuksia. Käsitöiden tekeminen on hyvää vastapainoa arjen kiireelle ja tietotyölle, jonka tekemisen tulokset eivät konkreettisesti ole nähtävissä. Käsitöitä tehdessä näet oman kädenjälkesi ja työn rakentumisen. Sen tekemisestä onkin tullut monelle tärkeä keino keskittyä hetkeen, irrottautua arjesta ja lieventää stressiä.

Kun pystytään kaikkeen tähän tutkittuun tietoon yhdistämään lisäksi mahdollisuus työskennellä kauniissa miljöössä luonnon ympäröimänä, niin voidaan mielestäni puhua työpajoista hyvinvointia lisäävänä palveluna.

Kuva 12. Kuvituskuva. (Nisu 2023)

MUOTOILUN MENETELMÄT

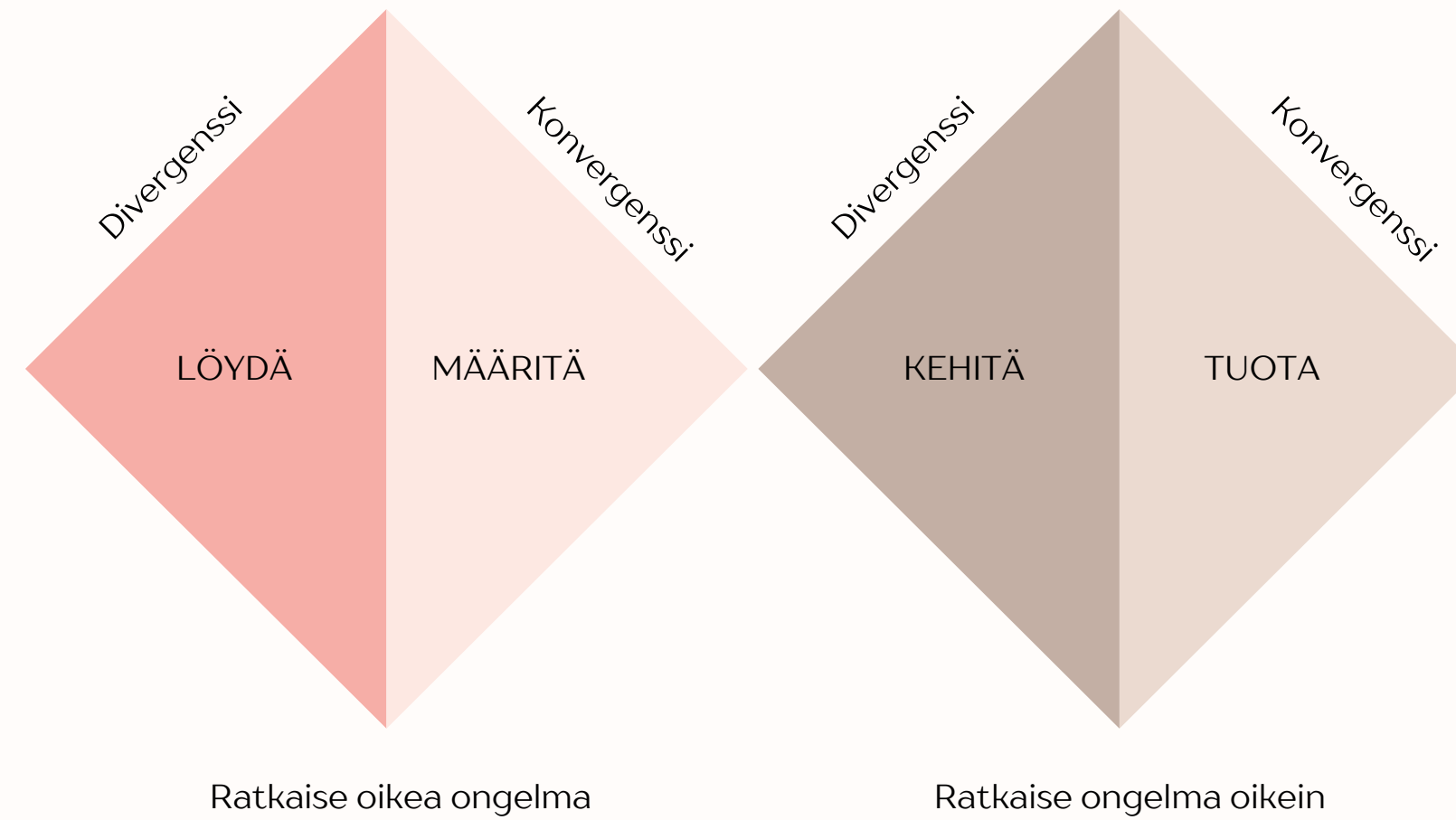
4.1 MIKSI MUOTOILLA?

Minkä takia palvelumuotoilua tulisi hyödyntää liiketoiminnan kehittämisessä? Oma työhistoriani painottuu hyvin paljon myyntityöhön. Muistan miten jo pikkutyttönä olin paikallisen huoltoaseman edessä myymässä keräämiäni heiniä ja herneitä ohi kulkeville ihmisille. Tuon jälkeen olen kyllä opiskellutkin myyntiä, suoritin myynnin ammattitutkinnon, suuntautumisena kuluttajamyynti. Olen myynyt työkseni ihmisille kaikkea nakeista sohviin ja nauloista kiinteistöihin. Jotta saa aikaiseksi kauppa, on ymmärrettävä asiakasta. Hyvänä myyjänä havainnoit koko ajan ihmisiä, jotta ymmärrät heidän tarpeensa ja osaat tarjota niihin ratkaisuja. Haluankin nyt omaa liiketoimintaa kehittäessä yhdistää muotoiluajattelun pääperiaatteen käyttäjälähtöisestä näkökulmasta sekä palvelumuotoilun keinot, joiden avulla voin syventää ymmärrystä siitä, mitkä ovat ne tarpeet, joihin voin tarjota merkityksellisiä ratkaisuja sekä luoda tarjontaa, joka on sekä tarpeellista että haluttavaa (Miettinen 2014, 175–176).

Maailma on hukkumassa tavaraan. Onneksi ihmiset ostavat nykyään tavaran sijaan ennemmin palveluita ja tämän myötä myös muotoilu on mitä suuremmissa määrin nykyään palveluiden muotoilua. Palvelumuotoilu lähtee inhimillisen toiminnan, tarpeiden, tunteiden ja motiivien kokonaisvaltaisesta ymmärtämisestä. Asiakasymmärryksen pohjalta voidaan lähteä tuottamaan uusia palveluinnovaatioita. (Miettinen 2011, 13) Palvelumuotoilun keskeisenä tavoitteena on palvelun käyttäjälähtöinen kehittäminen siten, että palvelu vastaa sekä asiakkaan tarpeita että palveluntarjoajan liiketoiminnallisia tavoitteita. Päämääränä on kehittää käyttäjälle hyödyllisiä, haluttavia, käytettäviä ja johdonmukaisia palveluita, jotka ovat myös palveluntarjoajalle taloudellisesti kannattavia, kilpailuetua rakentavia tai toiminnan vaikuttavuutta lisääviä. Palvelumuotoilun tarkoitus on edistää palvelujen käytön ja kuluttamisen sujuvuutta, helppoutta ja vaivattomuutta, mutta myös elämyksellisyyttä ja tunteisiin sekä arvoihin vetoavuutta. (Koivisto & Säynjäkangas & Forsberg 2019, 34).

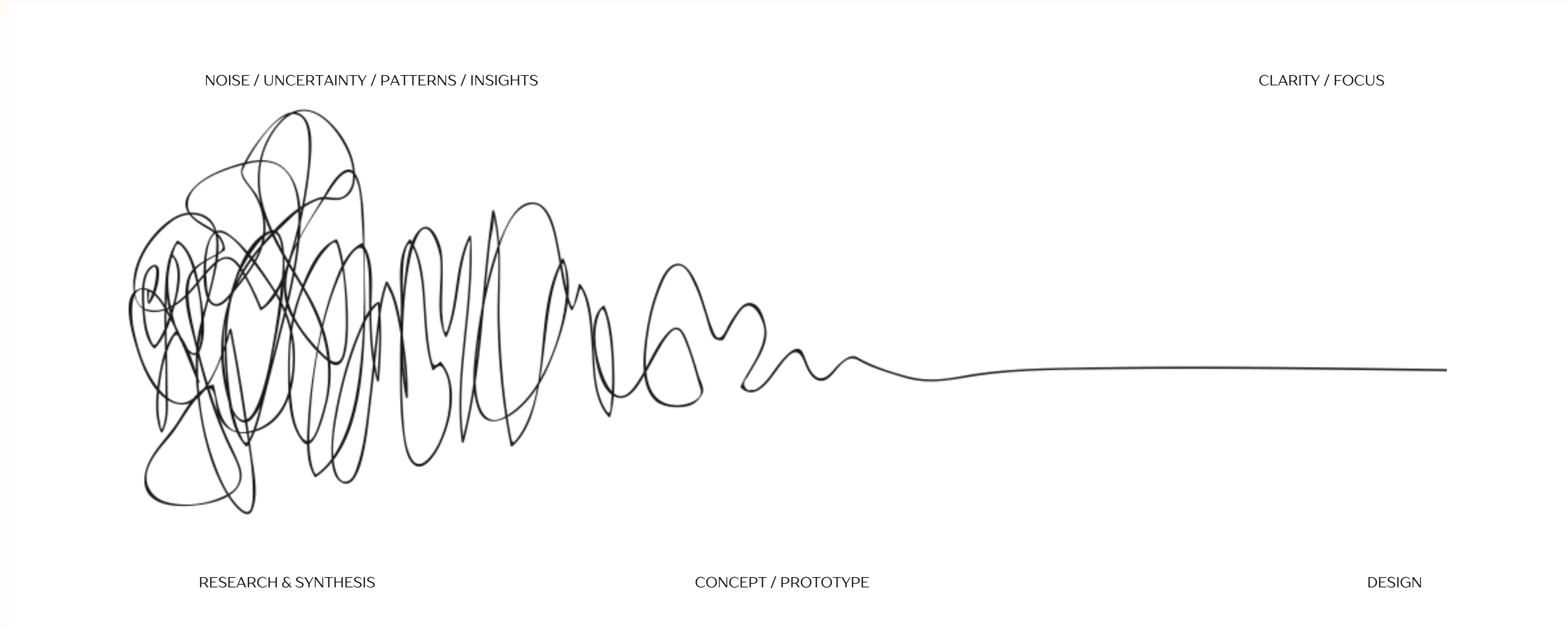
Kuva 13. Kuvituskuva. (Nisu 2023)

Kuva 14. Tuplatimantti-prosessimalli (Mukaillen Design Council 2005)

Muotoiluajattelun ja palvelumuotoilun prosessi esitetään usein pohjautuvan brittiläisen Design Councilin vuonna 2005 esittelemään Tuplatimantti-prosessimalliin (the "Double Diamond" Process) (kuva 14). Ensimmäisen timantin eli ongelman tunnistamisen aikana pyritään tunnistamaan ratkaistava ongelma tai löytämään arvonluonnin mahdollisuuksia. Toisen timantin eli ratkaisun kehittämisen aikana kehitetään tunnistettuun ongelmaan tai mahdollisuuteen parhaiten soveltuva ratkaisu. (Koivisto & Säynäjäkangas & Forsberg 2019, 42–43).

Tuplatimanttimalli kuvaa myös luovaan ongelmanratkaisuun kuuluvat divergentin ja konvergentin ajattelun. Divergenssi tarkoittaa avointa suhtautumista, jossa kerätään tietoa tai ideoita ilman arviointia. Konvergenssi -vaiheessa tietoa analysoidaan ja arvioidaan, jotta voidaan poimia siitä paras kiteytys tai näkökulma. Divergentti ajattelu pyrkii löytämään mahdollisimman monta ratkaisuvaihtoehtoa kun taas konvergentti ajattelu pyrkii yhteen oikeaan ratkaisuun. (PalvelumuotoiluPalo, 2018).

Kuva 15. The Design Squiggle by Damien Newman 2002

Itse pidän Damien Newmanin muotoiluprosessin kuvauksesta "The design squiggle" (kuva 15). Prosessin alkuvaihe on sekava ja epävarma, se tarkentuu tutkimisen, oivallusten ja uusien näkemysten kautta konsepteiksi, joiden prototyyppejä testataan iteroiden ja lopulta päädytään yhteen ratkaisuun (Narvola 2021). Prosessi onkin kuin sekaisin olevan lankakerän selvittämistä. Alkuun on vaikea nähdä edes sitä langan päätä josta lähteä liikkeelle. Joudut käymään läpi jokaisen solmun, menemään edestakaisin tarkentaen ongelman kontekstia ja löytääksesi kaikki näkökulmat. Kaaottiselta näyttävästä kasasta huolimatta kyse on kokonaisvaltaisesta, järjestelmällisestä prosessista, joka on käytävä läpi kokonaisuudessaan, jotta lopputuloksesta saadaan paras mahdollinen. Jos oiot ja jätät jälkeesi aukaisemattomia solmuja niin se huomataan lopputuloksessa. Ajatus sotkuisesta lankakasasta on muotoilijan kannalta myös lohduttava niinä hetkinä kun ratkaisua ei tahdo nähdä. Aina voi palata taaksepäin ja miettiä toista reittiä, väkisin vetämällä ei saa aikaiseksi kuin tiukempia solmuja. Täytyy luottaa prosessiin, sotku selvenee ja ajatus kirkastuu kyllä. Looginen arviointi, vaihtoehtojen vertailu ja konkretisoiva kokeilu ovat muotoilijoilta vaadittavia taitoja, jotta pystytään työskentelemään epämääräisiltä tuntuvien ongelmien äärellä. Jotta voidaan tuottaa jotain innovatiivista tarvitaan asioiden yhdistelemiseen intuitiota ja analyyttistä ajattelua.

Palvelumuotoilu on sekä analyttistä että luovaa, koska se yhdistää samaan prosessiin niin asiakas- ja käyttäjätarpeiden tutkimisen kuin ratkaisujen kehittämisenkin. Palvelumuotoiluprosessin tarkoituksena on identifioida arvonluontimahdollisuuksia ymmärtämällä ja tunnistamalla asiakas- ja käyttäjätapeita, sekä luoda arvolupauksia ja parantaa palvelun laatua kehittämällä luovia ratkaisuja asiakas- ja käyttäjätarpeisiin sekä palveluntarjoajan asettamiin reunaehtoihin perustuen. (Koivisto & Säynäjäkangas & Forsberg 2019, 42).

Palvelumuotoilu nähdäänkin uusien palvelutarjoomien innovoinnin mahdollistajana, positiivisten asiakas-, asiointi- ja käyttäjäkokemusten varmistajana. Sen avulla voidaan innovoida täysin uusia palveluita ja kehittää jo olemassa olevia palveluja vastaamaan paremmin asiakkaan tarpeita. (Koivisto & Säynäjäkangas & Forsberg. 2019, 34). Uusien palveluiden kehittämisessä pyritään luomaan arvolupauksia, jotka ratkaisevat täysin uusia asiakastarpeita, tai joiden ominaisuudet eroavat aikaisemmin tarjotuista palveluista esimerkiksi toimintamallin, ansaintamallin, kohderyhmän tai käyttömukavuuden osalta. Tavoitteena on synnyttää asiakkaalle palvelun kautta arvoa, jotta hän on valmis maksamaan. Asiakasarvo voi olla funktionaalista (esim. säästää aikaa), emotionaalista (esim. lieventää stressiä, viihdyttää) tai arvopohjaista (esim. mahdollistaa itsensä toteuttamisen, luo yhteenkuuluvuutta). Palvelumuotoilussa tuotteista pyritään rakentamaan kohderyhmälle sopivin kombinaatio erilaisia asiakasarvoja. Asiakasarvon lisäksi palvelumuotoilussa huomioidaan liiketoiminnallinen kannattavuus ja tekninen toteutettavuus. (Koivisto & Säynäjäkangas & Forsberg 2019, 58-59).

Minulle on ollut aina itsestäänselvyys se, että asiakas on kannattavan liiketoiminnan tärkein osa. Palvelumuotoiluprosessin ymmärtäminen on tuonut siihen kuitenkin paljon uusia näkemyksiä ja syvempää ymmärrystä. Kun on kyse oman yritystoiminnan kehittämisestä niin haluan tietenkin käyttää siihen parhaita mahdollisia menetelmiä, sen takia turvaudun palvelumuotoiluun. Ja niin pitäisi muidenkin jos haluaa pysyä mukana jatkuvassa muutoksessa, joka nykyään yrity maailmassa vallitsee.

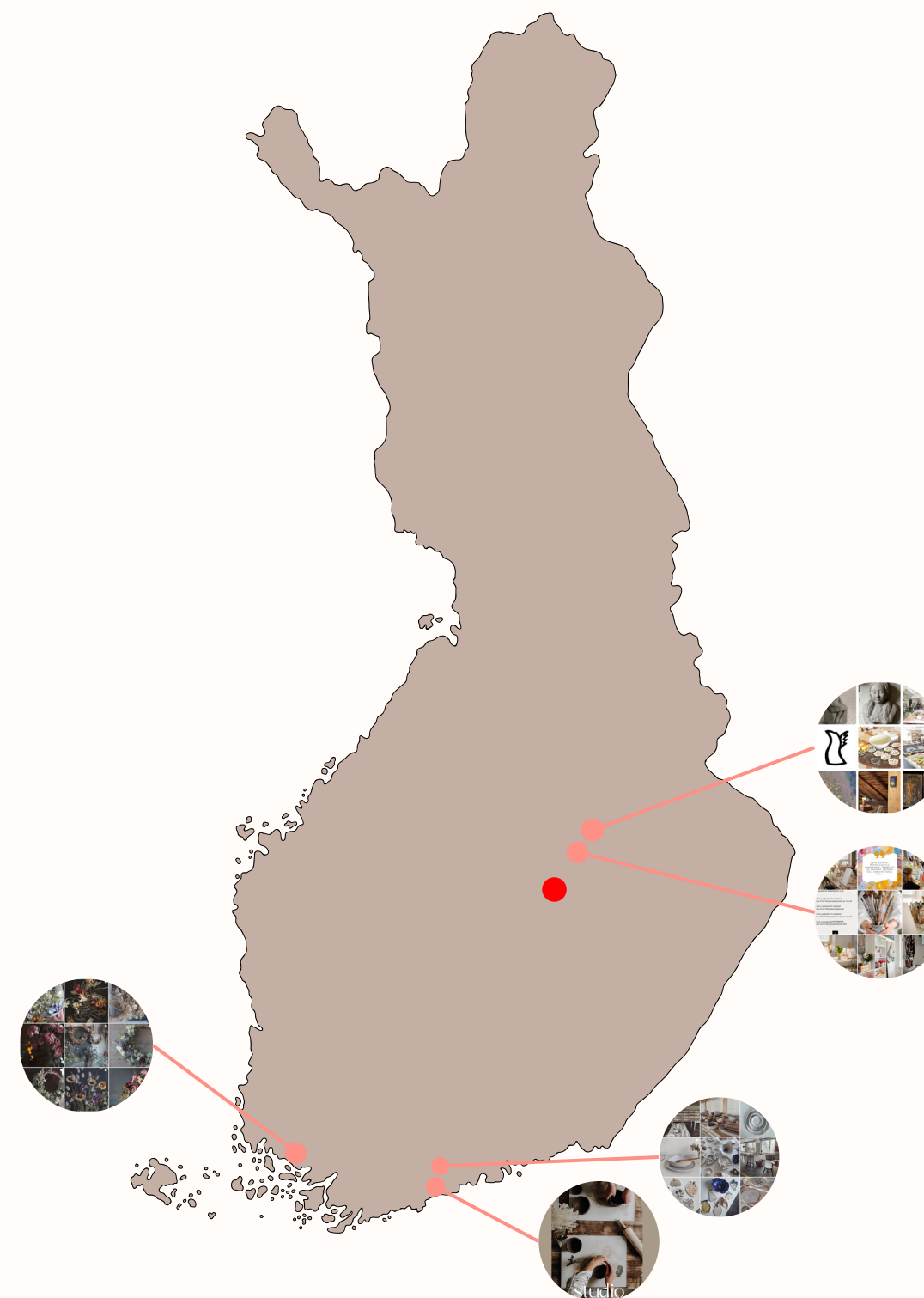
Muutokset asiakkaiden tarpeissa tapahtuvat nykyään nopeasti ja monesti arvaamatta. Kuten viime vuodet ovat näyttäneet muutokset saattavat olla luonteeltaan hyvinkin mullistavia. Menestyminen, tai ylipäätään selviytyminen, vaatii yritykseltä joustavuutta, luovuutta ja valmiutta kokeilla uusia asioita. Asiakas on jo pitkään ollut "aina oikeassa", mutta syvässä asiakasymmärryksessä on vielä monella paljon tekemistä. Asiakas on oltava etusijalla kaikessa yrityksen toiminnassa. Parasta olisikin olla askeleen edellä asiakasta ja tunnistaa ne piilevätkin tarpeet. Tämä vaatii intuitiivista ajattelua ja rohkeaa tulevaisuuden visiointia. (Koivisto & Säynäjäkangas & Forsberg 2019, 217-218). Muotoilun on jatkuvaa kehittämistä ja kehittymistä olosuhteiden muuttuessa.

4.2 BENCHMARKING

Mitä muut tekee? Benchmarkkaus eli vertailuanalyysi on paitsi vertailun tekemistä muista alalla toimivista toimijoista myös oman toiminnan peilaamista muiden tekemiseen. Yleensä vertailukohteeksi otetaan menestyvät yritykset ja parhaat mahdolliset käytänteet. Toisten tekemisen tarkasteleminen auttaa paitsi tunnistamaan mahdolliset ongelmat omassa toiminnassa myös löytämään omia vahvuuksia ja kehittämään itsetuntemusta. Kun suhtautuu kriittisesti niin muiden kuin omaankin tekemiseen on mahdollisuus kehittää jotain uutta, ainutlaatuista ja muista erottuvaa toimintaa. Benchmarkkauksen avulla voidaan muun muassa välttää muiden tekemiä virheitä ja toisaalta myös hyödyntää muiden toimivia toimintatapoja. Benchmarkkaus on havainnointia, vertailua ja tutkimusta, jonka avulla on tarkoitus oppia. Se on hyvin tärkeää senkin vuoksi, ettei kehitetä täysin samanlaisia palveluja kuin muilla, vaan pyritään erottumaan kilpailijoista. Benchmarkkauksen tarkoituksena on auttaa kartoittamaan suuntaa johon yritys haluaa jatkossa kehittyä. (Tuulaniemi 2011, 138, 185.)

Todennäköisesti kaikki ideat on tässä maailmassa jo keksitty, silti yrityksen olisi pystyttävä luomaan jotain uutta ja innostavaa. Täytyykin siis osata yhdistää jo olemassa olevia palasia kokonaisuudeksi, josta muodostuu itselle toimiva ja kannattava toimintaympäristö. Benchmarkkauksen tarkoitus on löytää näitä palasia ja inspiroida jalostamaan ne itselle parhaimmaksi mahdolliseksi toiminnaksi.

Halusin ottaa vertailuun mukaan keramiikkakursseja, maalausta sekä kukkia. Nämä kaikki ovat sellaisia asioita joiden ympärillä haluaisin työskennellä tällä hetkellä ja toivon pystyväni rakentamaan omat työpajani jollain tapaa näihin liittyen. Suomesta näitä löytyy aivan etelästä pohjoiseen saakka ja halusin mukaan myös pari yritystä, jotka toimivat lähimpänä omaa toimialuetta. (Kuva 16) Benchmarkkauksella haen tietoa millaisia kurssivaihtoehtoja on tarjolla, missä niitä markkinoidaan, mitä ne maksavat, kuinka kurssin ostoa tai varausta toimii ja millaiset ovat maksuvaihtoehdot.

Kuva 16. Benchmarkatut kohteet verrattuna omaan sijaintiin..

STUDIO SAVILLA - HELSINKI

Studio Savilla on omien sanojensa mukaan "Punavuorella toimiva keramiikkastudio, joka järjestää rentoja keramiikkakursseja jokaiselle keramiikasta kiinnostuneelle - taidoista riippumatta." Yrityksen nettisivuilla on esiteltynä ja myynnissä viisi erilaista keramiikkakurssia. Kurseista kaikki ovat jaettu useammalle osallistumiskerralle. Ensimmäisellä kerralla työstetään savesta haluttu esine, joka sitten jätetään kuivumaan ja raakapolttoon. Seuraavalla kerralla työ lasitetaan ja jätetään sen jälkeen vielä lasituspolttoon. Tämän jälkeen valmiit esineet voi hakea studiolta. Kurssista riippuen hinta 125 € - 205 €, kesto 4 - 7 h.

Yksi kurssi, joka heille on uutuuksena kesällä tulossa, nousi omaksi suosikikseni. Ehkä siksi, koska olen mietinyt juuri samantyylistä itsellekin. Eli "Keramiikkapaja Studio Savillan & FRÖn floristien kesäinen yhteiskurssi." Kurssilla rakennetaan ensimmäisellä kerralla savesta oma maljakko, toisella kerralla lasitetaan se ja kolmannella kerralla pääsee tekemään oman kukkakimpun maljakkoon. Kurssin hinta: 205 €, hintaan sisältyvät kolme opetusiltaa, keramiikkamateriaalit, kotimaiset kukat, alv 24%, sekä maljakon raaka- ja lasituspolttot.

Studio Savilla nettisivut on todella kauniit ja toimivat. (Kuva 17) Huomaa, että siellä työskentelee muotoilijoita ja visuaalisen alan ammattilaisia. Kurssit varataan ja maksetaan verkkokaupan kautta ja maksutapana on korttimaksu.

Kuva 17. Näytön kaappauskuva Studio Savillan nettisivuilta.

MAANANTAIKERAMIikka - VANTAA

Maanantaikeramiikka on alunperin aloittanut pari vuotta sitten itsetehtyjen keramiikka-astioiden myynnillä instagramin kautta. Vajaa vuosi sitten he aloittivat erilaisten keramiikkakurssien tarjoamisen. Heillä on myynnissä avoimia pajoja sekä erilaisia teemakursseja. Esimerkiksi "muki + lautanen" 55€, kesto 1,5 h tai "seinäreliefin teko" 110€, kesto 3 h. Avoin paja taas maksaa 90€ ja aikaa työskentelyyn on 2 h.

Maanantaikeramiikka käyttää nettisivuinaan Holvin verkkokauppaa, joka on pienyrittäjien suosima sähköinen taloushallinto-ohjelma. Sivut ovat hyvin yksinkertaiset eikä siellä ole esimerkiksi kuvia ollenkaan. Maksuvaihtoehtoina verkkokaupassa on kortti ja verkkopankki. Maanantaikeramiikka keskittyykin visuaaliseen puoleen enemmän suosituilla instagram -tilillään (Kuva 18) ja sitä kautta myy ja markkinoi kurssiaan. Nettisivut tai siis ennemminkin verkkokauppa on vain ja ainoastaan kurssien maksamisen välineenä. Tämä ratkaisu toimii heidän kohdallaan varmasti hyvin.

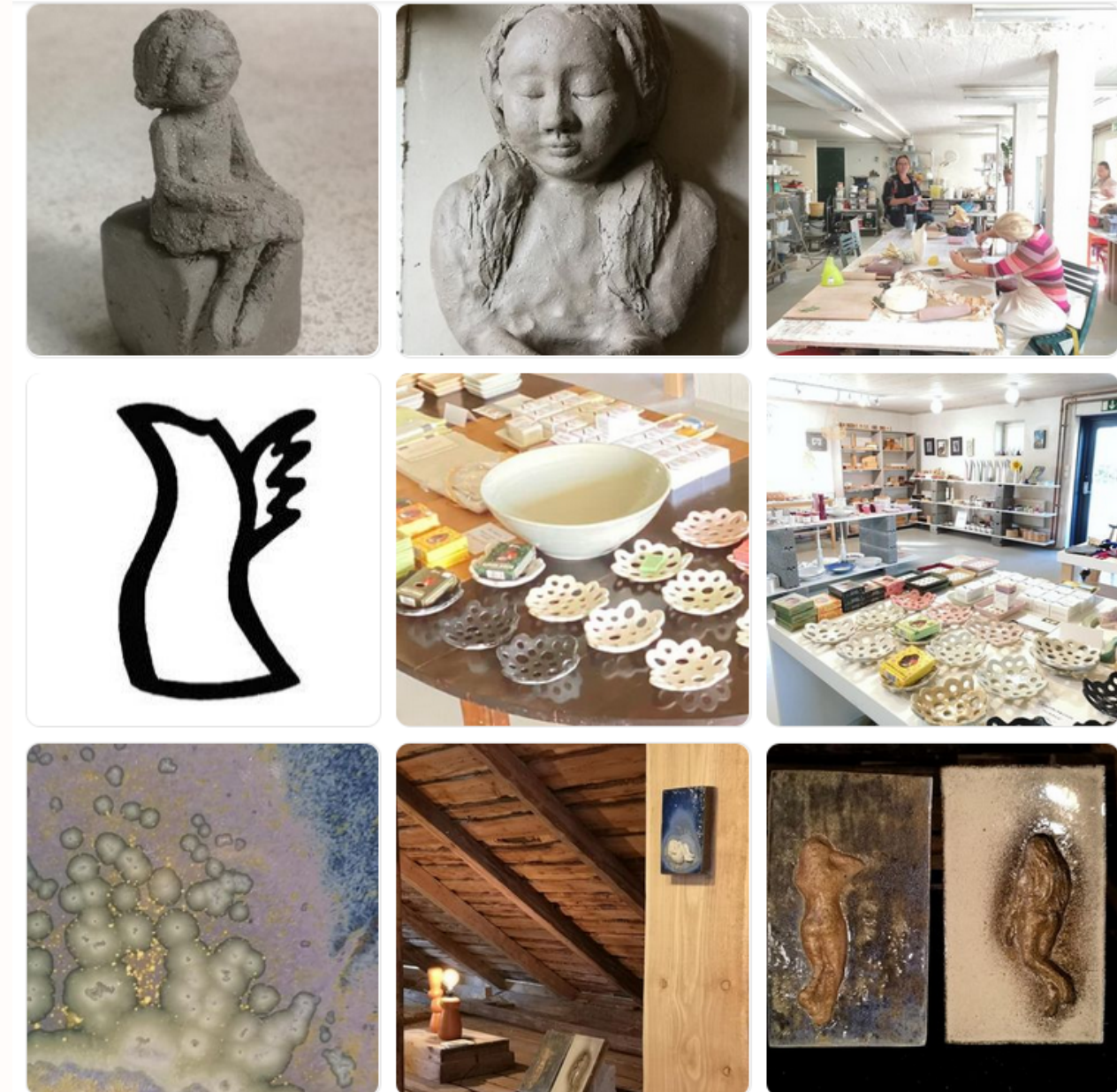
Kuva 18. Näytön kaappauskuva Maanantaikeramiikan instagram-tililtä.

KERAMIKKASTUDIO JENNI LINNOVE – PÖLJÄ

Pöljällä sijaitseva Jenni Linnoven keramiikkastudio on lähin meitä sijaitseva paikka, jossa on mahdollista päästä kokeilemaan ja tekemään savitöitä. Matkaa Suonenjoelta Pöljälle tulee yli 80 km. Jennin studio sijaitsee hänen kotinsa pihassa olevassa vanhassa navetassa, jossa on myös myymälä. Myymälässä on myynnissä hänen omia esineitä sekä muiden yrittäjien tuotteita. Kesäaikaan navetan vintillä on järjestetty myös taidenäyttelyitä.

Jenni Linnoven nettisivut ovat päivittyneet muutama vuosi sitten, mutta Facebookista (Kuva 19) löytyy ajantasaista tietoa kurssitarjonnasta. Tarjolla on avoimet keskiviikkotyöpajat klo 17–20. Pajaan voi tulla toteuttamaan omia projekteja tai opettelemaan saven työstön alkeita. Yksi dreija käytettävissä ja Jenni ohjaamassa. Ensimmäinen kerta maksaa 40€, sen jälkeen 32€ / kerta, + materiaalimaksu 6€ / kg sisältää saven, poltot ja lasitteet. Jennillä on myös mukinkoristelu työpaja, jossa asiakas pääsee kuvioimaan ja koristelemaan Jennin valmistaman mukiin. Koristelun jälkeen muki jää polttoon studiolle. Linnove järjestää myös rakupolttopajoja.

Avoimen pajan hinta ei kuulosta korkealle verrattuna Etelä-Suomen kursseihin. Aloittelijan voi olla hankala miettiä kuinka paljon savea omiin töihin tarvitaan ja kuinka korkeaksi materiaalimaksut näin ollen muodostuvat. Maanantaikeramiikan ja Studio Savillan kurssimaksuihin oli sisällytetty materiaalikulut, joka on minun mielestä asiakkaan kannalta helpompi ja selkeämpi tapa. Tosin Jennin pitämässä avoimissa pajoissa käy varmaankin pääsääntöisesti harrastajat, jotka jo osaavat hahmottaa oman materiaalinkulutuksen. Jenni on keraamikko, joten opetuksen ja ohjauksen laatu on varmasti kohdillaan.

Kuva 19. Näytön kaappauskuva Keramiikkastudio Jenni Linnoven Facebook-tililtä.

ATELJEE 4 – KUOPIO

Taiteilija Noora Svärd järjestää Kuopion satamassa, Ateljee 4:ssä, erilaisia maalaus workshoppeja (Kuva 20). Tällä hetkellä on tarjolla kuusi erilaista kurssia. Noora järjestää Paint & Wine -kursseja, jonne asiakkaat saavat tuoda omat juomat mukanaan. Tämä Amerikasta Suomeen viime aikoina laajemmin levinnyt konsepti tuntuu olevan todella suosittu ja suurimmissa kaupungeissa sitä tarjoaa useammatkin toimijat. Uskoisin suosion perustuvan mielikuvaan rennosta tekemisestä. Kun on lupa nauttia viiniä niin ei tarvitse ottaa itseään tai tuotostaan liian vakavasti.

Paint & Wine ilta kestää noin 3 h ja maksaa 49€ sisältäen kaikki tarvikkeet. Taulupohjan koko on 30 x 40cm. Kurssin ostaminen onnistuu nettisivujen kautta. Maksuvaihtoehtoina on kaikki yleisimmät vaihtoehdot korteista, verkkopankkiin ja mobiilimaksamiseen. Näiden lisäksi myös virike-edut, Edenred, Smartum ja epassi käyvät maksamiseen.

Ateljee Neljässä järjestetään "akryylimaalausta ja viiniä" -iltojen lisäksi myös struktuurimaalaus-, akryylikaato- ja räiskintäworkshopeja. Olen seurannut Nooraa Instagramin kautta pitkään ja on ollut kiva huomata, että hän testaa ja kokeilee rohkeasti uusia kursseja ja ideoita.

Kuva 20. Näytön kaappauskuva Ateljee 4 instagram-tililtä.

MIA KULKKI – TURKU

Mia Kulkki on puutarhuri ja floristi. Hän viljelee leikkokukkia pienimuotoisesti Turun keskustan tuntumassa. Hän tekee floristin töitä freelancerina ja lisäksi toimii sivutoimisena opettajana avomaan leikkokukkaviljely –kursseilla. Hän kasvattaa erityisesti kuivattavaksi sopivia kukkalajeja ja kuivakukkien myynti painottuu syksyyn sekä loppuvuoteen. Kuivakukissa Mia on erikoistunut kukkien hiekkakuivatukseen, joka antaa mahdollisuuden nauttia kesän kukkasadosta myös talvikaudella.

Itselläni oli viime kesänä kasvamassa pieni määrä kukkia ja innostuin kokeilusta sen verran paljon, että olin jo ilmoittautua puutarhurikoulutukseen. Kukissa on kuitenkin se huono puoli, että niiden myynti- ja työstöaika on todella lyhyt ja viljely on suomen sään armoilla. Mian instagram-tilin kautta olen tutustunut kukkien hiekkakuivaukseen. (Kuva 21) Mielestäni hiekkakuivatut kukat ovat aivan äärimmäisen kauniita ja mikä parasta, kukkien käyttöikä pitenee päivistä vuosiin.

Kuva 21. Näytön kaappauskuva Mia Kulkin instagram-tililtä.

VERTAILUN TULOKSET

Benchmarkkauksen avulla halusin selvittää millaista toimintaa muut järjestävät omien kiinnostuksen kohteideni ympärille. Lisäksi halusin tutustua käytännön asioihin; mitä kautta kursseille tehdään varaus, paljonko ne maksavat ja kuinka maksaminen tapahtuu?

Keramiikkakursseissa oli tarjolla useita erilaisia vaihtoehtoja. Oli sellaisia, jossa kaikki tekee samasta aiheesta oman versionsa, sekä myös avoimia pajoja, joissa voi itse valita mitä haluaa tehdä. Uskon, että itsellenikin tulee olemaan tarvetta näille molemmille. Jos asiakas haluaa tulla testaamaan ensimmäistä kertaa keramiikan valmistamista, niin on luultavasti helpompaa tulla tekemään ennalta määritelty esine. Silloin myös ohjaaminen on helpompaa, koska kaikki tekevät pääsääntöisesti samalla tekniikalla ja lopputuloksena on samankaltainen tuote. Avoimelle pajalle tulee varmasti kysyntää niiden keskuudessa, joilla on jo jonkinlaista kokemusta saven kanssa työskentelystä ja niiden, jotka innostuvat keramiikan tekemisestä enemmänkin ensikokeilujen jälkeen. Viikoittainen mahdollisuus tulla tekemään keramiikkaa samanhenkisten ihmisten kanssa on silloin varmasti paras ratkaisu.

Tulee miettiä tarkkaan kuinka erilaiset keramiikkatyöpajat hinnoitellaan. Jos valmistetaan jokin tietty esine niin hintaan kannattaa sisällyttää kaikki tarvittavat materiaalit työvaiheineen ja polttoineen. Avoimen pajan kohdalla taas voi olla viisainta myydä materiaalit erikseen ja pitää alhaisempi hinta osallistumisella. Tämä sen takia, että yksi ihminen saattaa tehdä illassa kolme isoa esinettä ja toinen taas tekee kolmessa illassa pienen ja yksityiskohtaisen esineen. Materiaalimaksu voisi silloin olla Keramiikkastudio Jenni Linnoven tapaan saven painon mukaan. Materiaalien hintaan pitää laskea mukaan savi, lasitteet ja väriaineet, raakapoltto sekä lasituspoltto työineen. Osallistumismaksu taas sisältää tarvikkeiden ja tilan käytön.

Olen saanut kyselyitä järjestäisinkö paint & wine iltuja. Moni haluaa kokeilla maalausta tai haluaa itse tehdyn taulun seinälleen, mutta harva haluaa ostaa kaikkia tarvittavia maaleja ja välineitä itselleen. Suht pienillä alkuhankinnoilla pystyisin näitä maalaustyöpajoja järjestämään. Kesällä, hyvän sään sattuessa, näitä voisi järjestää myös ulkona. Juomat tuodaan ja kustannetaan itse, joten yrittäjälle kustannuksia syntyy oman työn ja tilakustannusten lisäksi materiaaleista; taulupohjat, maalit, erilaiset maalaustyökalut, suojapaperit ym.

Leikkokukkien kasvatus ja varsinkin hiekkakuivatut kukat voisivat olla hyvä lisä omaan valikoimaan. Minulla on mahdollisuus viljellä kukkia omalla maalla ja kuivausmenetelmä ei ole mitenkään vaikea oppia. Lisäksi minulla on siihen tarvittavat tilat valmiina. Pystyisin pitämään kimpunteko-, kranssi- tai asetelmakursseja kesäisin, kun kukat ovat tuoreita ja syksymmällä ja pitkin talvea kuivatuista kukista. Toki kukkien kasvatus on aika työlästä ja vie päivittäin aikaa keväästä pitkälle syksyyn. On hyvä miettiä kuinka paljon resursseja tähän kannattaa sitoa. Toisaalta kukkien kasvattaminen ja puutarhan hoitaminen on samalla myös harrastukseni, joten pelkällä rahalla sen kannattavuutta ei voi mitata. Hyvinvointivaikutusten lisäksi se tuottaa myös valtavan määrän inspiraatiota omaan taiteelliseen työskentelyyn.

Myös näiden kaikkien kolmen, keramiikan, maalaamisen ja kukkien, yhdisteleminen toisiinsa on helppoa. Voit ensin rakentaa maljakon savesta ja siihen pääset sitomaan kimpun. Tästä asetelmasta voi sitten maalata taulun. Tai maalauskurssilla voi mennä kukkapellon keskelle maalaamaan tai hakea työpajan alkuun ensin inspiraatiota kukista ja kasveista. Kukkien avulla voi myös painaa kuviointia savitöihin. Yhdistelmiä voi ideoida loputtomiin.

Se, että työpajoihin tulee edes halu osallistua riippuu paljon siitä missä ja millaiseen markkinointiin niistä törmää. Itselleni kaikki benchmarkatut olivat tuttuja sosiaalisen median kautta. Tässä nouseekin esille varmasti asiakkaan iän ja tottumusten mukaan eroja siinä, mitä kautta saadaan ja hankitaan tietoa työpajoista. Itse lähdin kohteen instagram-tilin kautta hakemaan lisätietoa ja sieltä löysin heidän nettisivuilleen. Osalla ne olivat todella hyvät ja osalla taas ei ollenkaan. Osa markkinoi Facebookin kautta, osa instagramissa. Vain yhdellä oli nämä kaikki kolme, nettisivut, instagram ja facebook, päivittyneet tämän vuoden puolella. Toivon, että nämä ovat harkittuja toimia asiakassegmentoinnin perusteella eikä vain yrittäjän oman tottumuksen ja viitseliäisyyden takia valittuja teitä. Itse uskon, että on parempi mitä useammassa paikassa on esillä, koska asiakkaat hakevat tietoa eri tavalla. Se vaatii yrittäjältä tietenkin viitseliäisyyttä päivittää kaikkia kanavia ahkerasti, mutta on oikeastaan välttämätöntä nykyaikana jos haluaa luoda aktiivisen yhteisön.

Tarkkailun kohteena oli myös käytännön asiat, kuinka kurssit varataan ja maksetaan. Benchmarkatuissa kohteissa varaus onnistui verkkokaupan kautta tai suoraan viestiä laittamalla sosiaalisessa mediassa. Mahdollisuus ostamiseen verkkokaupan kautta on mielestäni paras vaihtoehto, koska ihmisen tehdessä päätös osallistumisesta työpajaan voidaan maksu suorittaa heti. Näin kurssi tulee myös todennäköisimmin käytettyä. Pelkkä varausviestin laittaminen ei tunnu ainakaan itsestä yhtä sitovalle.

Maksuvaihtoehtoina oli useita eri vaihtoehtoja, kortit, verkkopankki, mobiilimaksaminen ja myös työnantajan tarjoamalla virike-eduilla pystyi maksamaan. Mitä useampi vaihtoehto niin sen parempi, näin ei asiakkaan osallistuminen jää ainakaan kiinni oikeanlaisen maksutavan puutteesta.

Kuva 22. Kuvituskuva. (Nisu 2023)

4.3 KYSELY

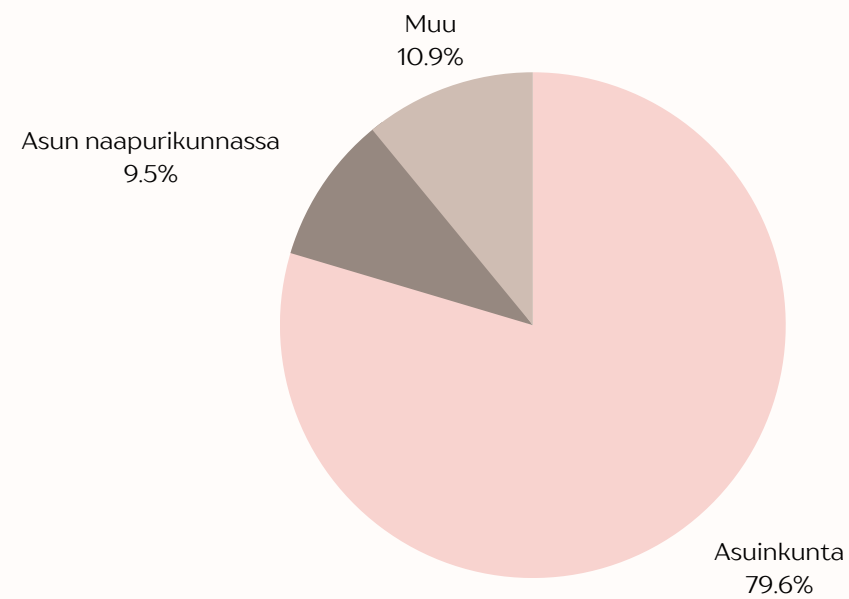
Kyselytutkimuksia käytetään palveluiden kehittämisessä keräämään määrällistä tietoa asiakkailta, työntekijöiltä tai muilta sidosryhmiltä. Kyselyt sisältävät eri tyyppisiä kysymyksiä, joihin pyydetään vastauksia esimerkiksi numeroskaalalla, valitsemalla vaihtoehdoista tai avoimella tekstivastauksella. Myös erilaiset kuvallisten vaihtoehtojen käyttö, esimerkiksi hymynaamat tai tähtiluokitukset, ovat yleistyneet. Kyselytutkimuksia käytetään yleisimmin asiakaskokemuksen mittaamiseen, määrällisen taustatiedon kärkeämiseen asiakasita sekä kehitettävien kohteiden paikantamiseen. Onnistunut kyselytutkimus tukee asiakasymmärryksen muodostamista ja päätöksen tekoa. Kyselytutkimus tuo myös vaikuttamisen mahdollisuuden tarjolle yleisöille. (Palvelumuotoilu Palo)

Kyselytutkimuksen käyttämisessä palveluiden kehittämisen menetelmänä on tärkeää määrittää tavoitteet – mitä kyselyllä halutaan selvittää? Opinnäytetyöni puitteissa tein kyselyn, jolla halusin selvittää alueen asukkaiden kiinnostusta osallistua erilaisiin työpajoihin, mitä osallistumisesta oltaisiin valmiita maksamaan, kenen kanssa niihin halutaan osallistua ja missä ne tulisi järjestää. Kysymyksiä muotoillessa yritin pitää kysymykset mahdollisimman yksinkertaisina ja järjestyksen loogisena, jotta kyselyyn olisi mahdollisimman helppo vastata. Testasin tekemääni kyselyä vielä muutamalla henkilöllä ennen kuin julkaisin sen yleisesti. Jaoin kyselyn facebookin alueen puskaradio -ryhmissä sekä omalla instagram tilillä. Nimesin kyselyn "Uusia palveluita Suonenjoelle" ja osallistujien ja sähköpostiosoitteen jättäjien kesken ilmoitin arpovani lahjakortin. Ajattelin tämän lisäävän halukkuutta osallistua kyselyyn. Eettisten periaatteiden mukaisesti osallistuminen kyselyyn oli vapaaehtoista ja mahdollista nimettömänä. Arvontaa varten kerätyt sähköpostiosoitteet hävitettiin arvonnin jälkeen. Kyselyn toteutin Google Formsin kautta ja se suoritettiin aikavälillä 19.4.2023 - 27.04.2023. Yhteensä sain vastauksia 202 kappaletta.

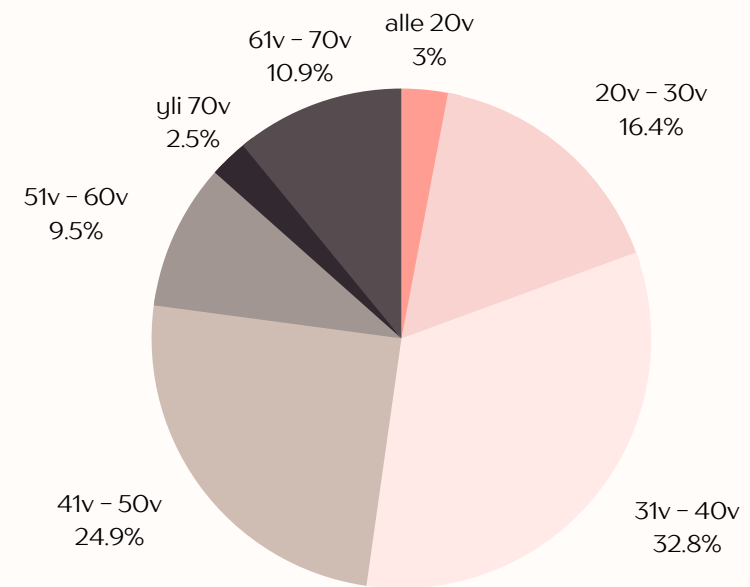
KYSELYN TULOSTEN ANALYSOINTI

TAUSTATIEDOT

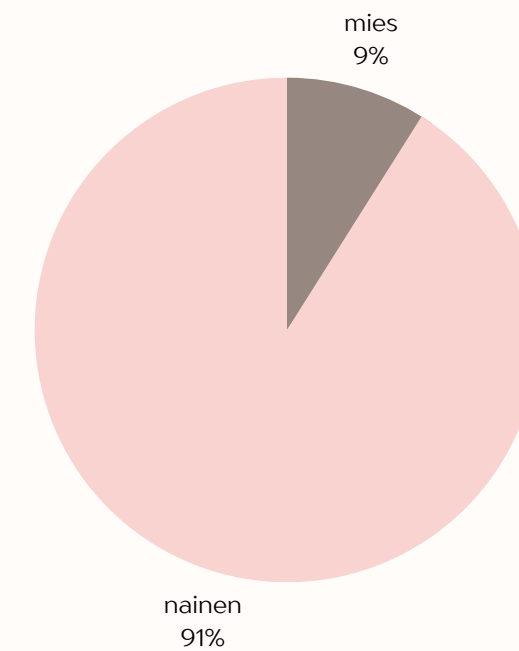
Taustatiedot kohdassa kysyttiin vastaajan suhdetta Suonenjokeen, ikä, sukupuoli ja työtilanne. 202:sta vastaajasta 160 asuu Suonenjoella, 19 naapurikunnassa, loput vastaajista olivat mm. entisiä suonenjokelaisia tai kesäasukkaita. (Kuva 24) Suurin osa, 184, vastaajista oli naisia. (Kuva 26) lällisesti sain vastaajia kaikista asettamistani ikäluokista, alle 20 -vuotiaista aina yli 70 -vuotiaisiin asti. Suurimmaksi ikäryhmäksi vastaajien kesken nousi 31 - 40 -vuotiaat. (Kuva 25) Suonenjoella asuu tilastokeskuksen mukaan viimeisimmän tiedon perusteella 6763 henkilöä, joten kyselyyni vastasi 2,36% heistä. Mielestäni otantaa voidaan pitää hyvänä verrattaen siihen, että esimerkiksi mielipidetutkimuksissa, joissa kartoitetaan poliittisten puolueiden kannatusta, otoksen suuruus on yleensä 2000 vastaajaa, jotka edustavat koko suomen yli viittä miljoonaa asukasta (Wivolin 2019). Vastausprosentti näissä mielipidetutkimuksissa on siis 0,03% suhteutettuna verrattavaan asukaslukuun.

Kuva 24. Vastaajan suhde Suonenjokeen

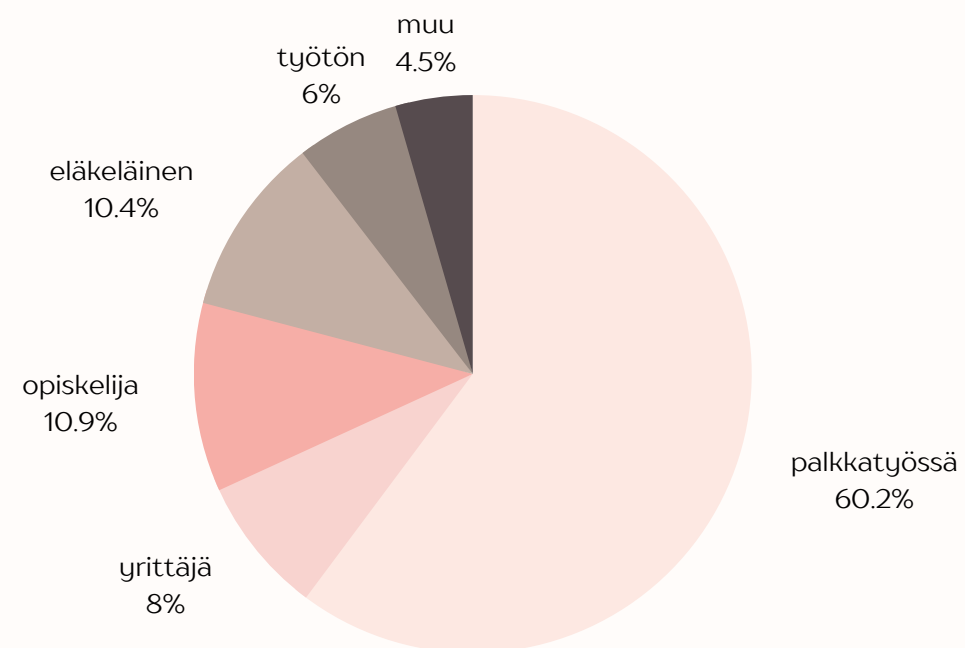

Kuva 25. Vastaajan ikä

Kuva 26. Vastaajan sukupuoli

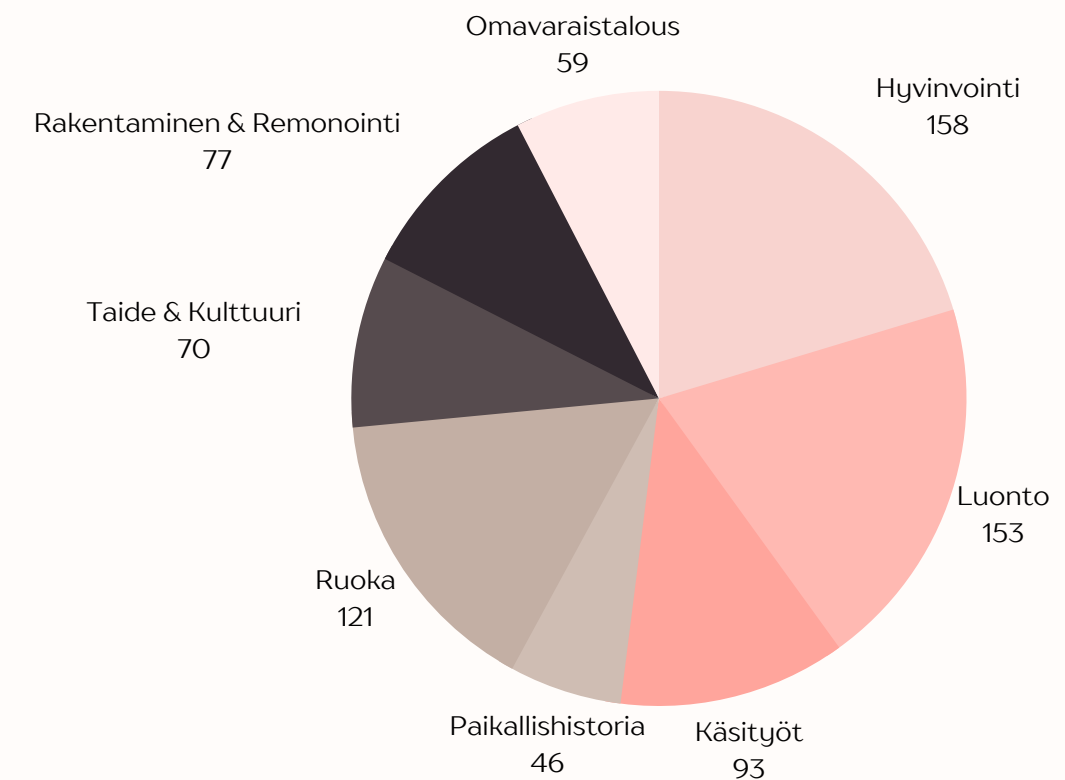
Vastaajien työtilannetta halusin kysyä nähdäkseni vaikuttaako se esimerkiksi aikataulutoiveisiin, maksamiseen liittyviin asioihin tai osallistumisen syihin. "Muu" -joukkoon kuuluvat vastaajat olivat esimerkiksi sairauslomalla tai hoitovapaalla olevia. (Kuva 27) Kyselyssä saatujen vastauksien perusteella arki-illat ja viikonloput oli suosituimpia aikoja osallistua työpajoihin. Eläkeläisten keskuudessa oli noussut halukkuus arkipäivisin järjestettävään toimintaan, muutoin ei työtilanteella ollut merkittävää vaikutusta aikatauluihin. Työpajan hintaan liittyvässä kysymyksessä oli havaittavissa enemmän vaihtelua vastaajan työtilanteen mukaan. Yleisesti ottaen työttömät, opiskelijat ja eläkeläiset olivat valmiita maksamaan työpajoista vähemmän kuin palkkatyössä olevat ja yrittäjät. Tämä on tietysti varsin ymmärrettävää tulotason ollessa matalampi. Työpajojen merkityksellisyyttä ja osallistumisen syitä pohdittaessa työttömien, eläkeläisten ja opiskelijoiden kohdalla voidaan yhteisöllisyyden, uusiin samanhenkisiin ihmisiin tutustumisen, olevan suurempi tekijä kuin palkansaajien motiiveissa saapua työpajaan.

Kuva 27. Vastaajan työtilanne

KIINNOSTUKSEN KOHTEET

Kiinnostuksen kohteita kysyttäessä oli ensin valittavissa vaihtoehtoja jotka ovat aiheeltaan laajempia. Näiden alle oli helpompi rakentaa esimerkkejä työpajoista joita seuraavassa kysymyksessä esitellään. Tämän kohdan valinnat johdattelivat vastaajaa seuraavaan kysymykseen, jossa mietitään mikä kiinnostaa niin paljon, että siitä on valmis maksamaan. Kiinnostuksen kohteista hyvinvointi ja luonto nousevat useimpia kiinnostaviksi ruoan ollessa kolmantena. (Kuva 28)

Kuva 28. Vastaajia kiinnostavat aihealueet

Mitkä seuraavista aiheista ovat sellaisia, että haluaisit osallistua maksulliselle kurssille?

Kuva 29. Vastaajien kiinnostus maksullisia työpajoja / kursseja kohtaan

Tämä kysymys on tulevien työpajojen kannalta yksi tärkeimpiä. Mikä ihmisiä kiinnostaa jopa siinä määrin, että ollaan valmiita siitä maksamaan? Otin tähän listaan mukaan itseäni kiinnostavia asioita, sellaisia mihin tilat sopisivat nyt tai tulevaisuudessa sekä muilta tulleita ideoita. (Kuva 29)

Suosituimpana listalla on jooga, 35% vastaajista haluaisi osallistua joogaan. Itselleni tämä oli hiukan yllättävä tulos, samoin kuin äänimaljarentoutuksen suosio. Suonenjoella kyllä joogaa on tarjolla, mutta en tiedä moniko palvelua käyttää. Tähän täytyy ehdottomasti perehtyä enemmän ja miettiä kuinka yhteistyö joogaohjaajan kanssa toimisi. Varsinkin kesäaikaan mahdollisuus ulkona, järven rannalla järjestettävään joogaan kuulostaa houkuttelevalta.

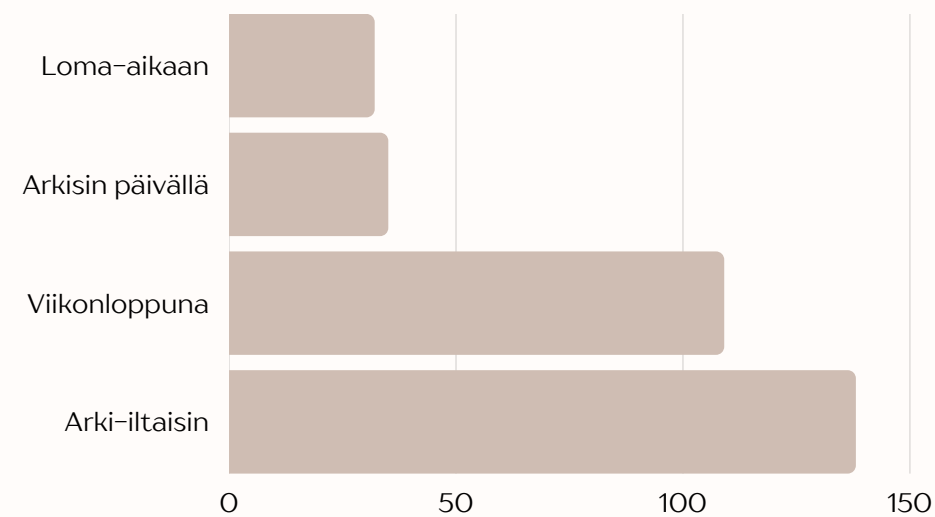
Kiinnostuksen kohteena ruoka nousi esiin ja se näkyy myös tässä listassa, perinneleivonta sai suurta suosiota. Perinneleivonta, esimerkiksi karjalanpiirakoiden ja ruisleivän teko, olisi tuvan uunissa hyvinkin mahdollista. Tällaista kurssia voisi suunnitella yhdessä vaikka marittayhdistyksen kanssa. Myös villiyrtit kiinnostaa ja työpaja, jossa ensin tutustutaan ja etsitään kasvit luonnosta ja sen jälkeen niistä valmistetaan syötävää olisi hyvin toteutettavissa. Tähän tosin tarvitsisin yhteistyökumppaniksi asiantuntevan ohjaajan. Valokuvaus sai myös paljon kiinnostusta. "Muu" -vastauskohtaan oli tullut toiveita ulkona ja luonnossa kuvaamisen opettelusta, kännykkäkameran käytön opastamisesta, somekuvien ottamisesta sekä filmikameralla kuvaamisesta.. Tämäkin on sellainen aihe johon pyytäisin ohjaajaksi ammattitaitoisen ihmisen, mutta pienemmissä määrin tätä voisi yhdistää myös kukkien tai keramiikan kanssa.

Kun mietitään aiemmin benchmarkkaamiani kohteita ja itseäni eniten kiinnostavia asioita, keramiikka, maalaus ja kukat, huomataan niiden löytyvän kiinnostavimpien työpajojen joukossa. Varsinkin keramiikkakurssien kiinnostuksen taso ilahduttaa, 31,2% vastaajista olisi valmis maksamaan keramiikkatyöpajasta.

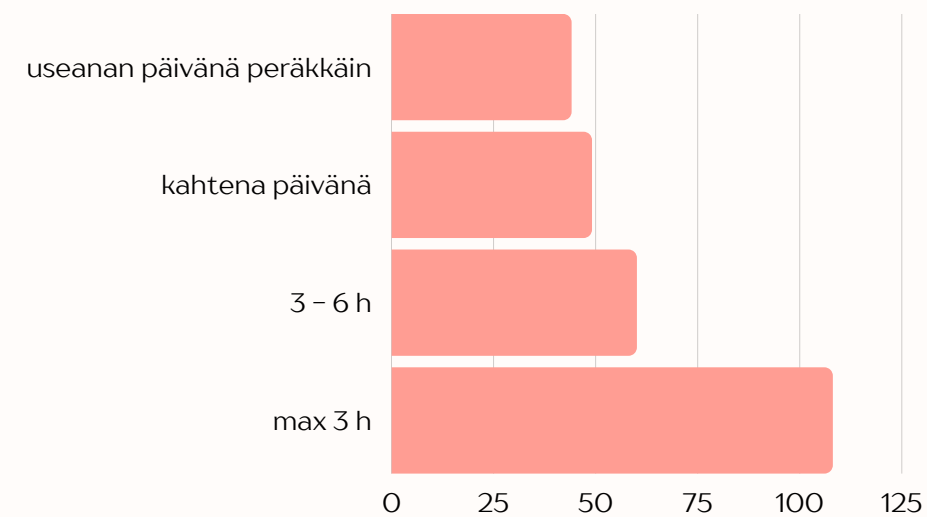
Muita yksittäisiä toiveita tuli aina kalastusvälineiden ja korujen teosta polkupyörän huoltoon ja burleskista lihanpaloitteluun.

OSALLISTUMINEN

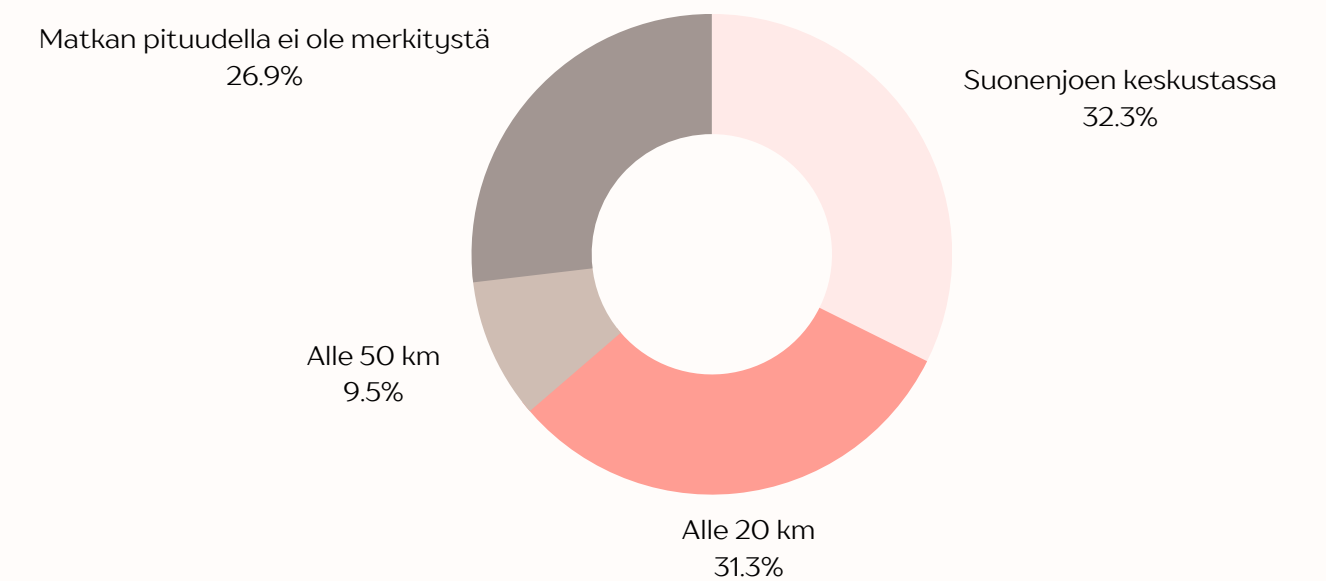
Seuraavaksi kyselyssä selvitettiin osallistumiseen liittyviä käytännön asioita. Paras aika työpajaan osallistumiselle vastanneiden mukaan oli arki-iltaisin. (Kuva 30) Toiseksi eniten sai ääniä viikonloput. Työpajan keston pituus on mielestäni hyvin verrannollinen osallistumisaikoihin. Eniten kannatusta saanut kestoaltaan maksimissaan kolmen tunnin työpaja sopii arki-iltoihin. (Kuva 31) Kyselyllä halusin selvittää myös onko ihmisillä halukkuutta matkustaa työpajan perässä, koska emme sijaitse aivan Suonenjoen keskustassa. Vastaajista vajaa kolmannes oli sitä mieltä, että sijainnin tulisi olla Suonenjoen keskustassa tai sen välittömässä läheisyydessä. (Kuva 32) Suurin osa oli kuitenkin valmis matkustamaan mielenkiintoisen työpajan perässä kauemmaksikin, joten en usko sijaintimme nousevan esteeksi työpajaan osallistumiselle.

Kuva 30. Suurin osa vastaajista pääsisi osallistumaan työpajoihin arki-iltaisin.

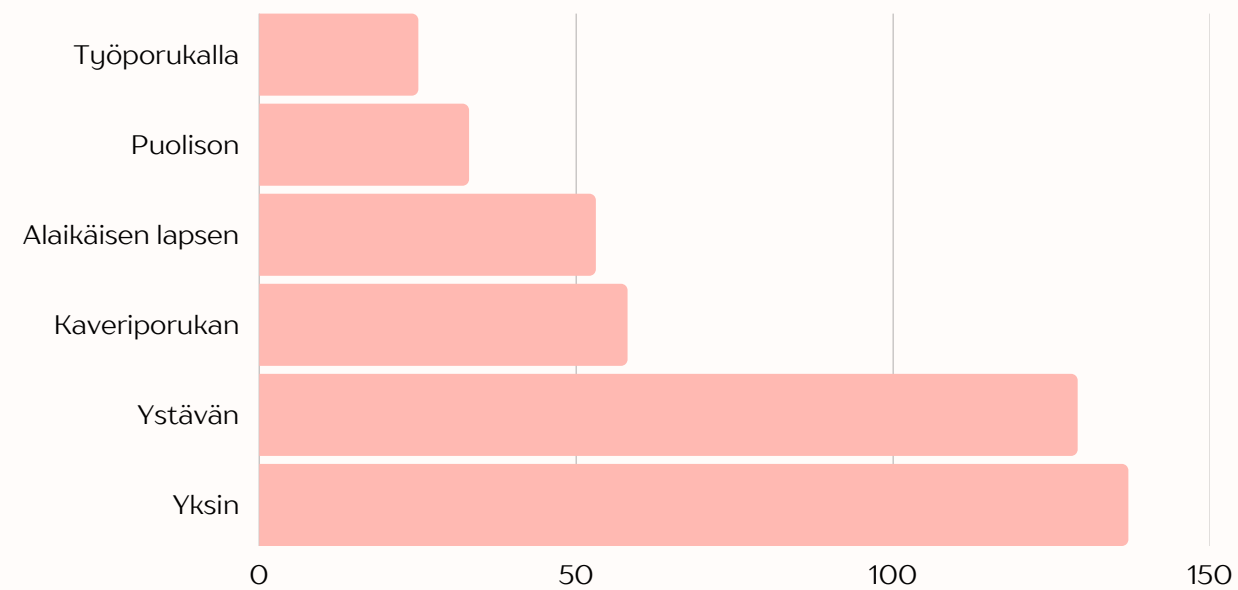

Kuva 31. Työpajan keston liittyvistä vaihtoehdoista max 3h sai eniten kannatusta.

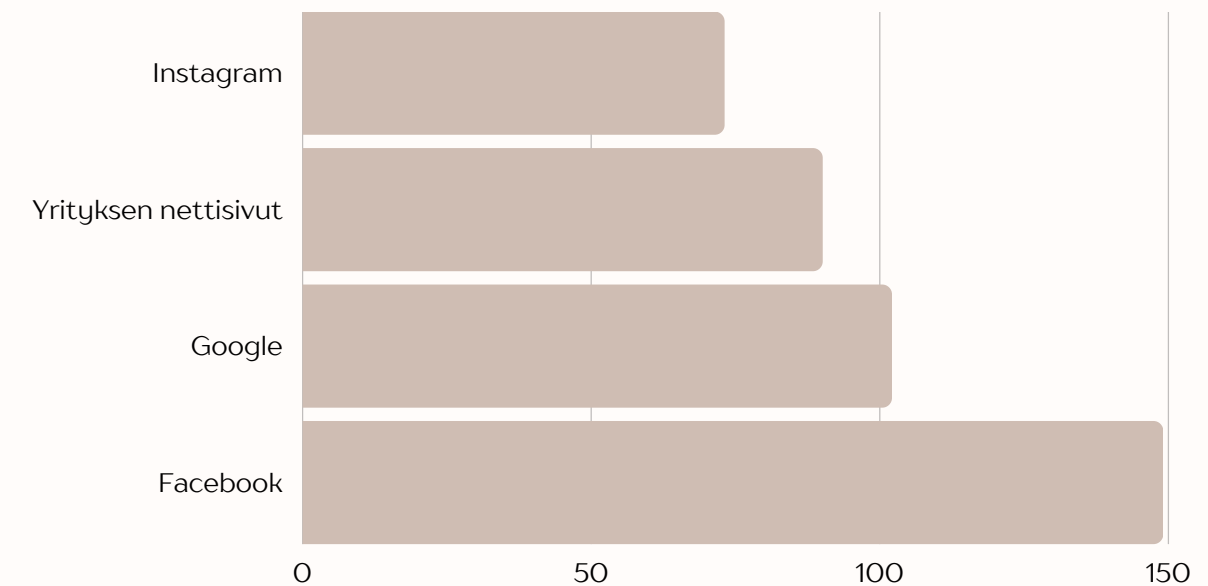
Kuva 32. Suurin osa vastaajista on valmis matkustamaan työpajan perässä.

Kyselyssä haettiin tietoa myös siitä, kenen kanssa työpajoihin osallistuttaisiin. Suurin osa vastaajista tulisi mieluiten yksin tai ystävän kanssa. (Kuva 33) Työporukka taas ei saanut niin paljon kannatusta. Itse näen tämän kuitenkin mahdollisuutena. Ehkä työporukan yhteishenki kaipaisi juuri luovaa yhdessä tekemistä, jotta sen kanssa olisi mukava viettää aikaa enemmänkin. Tuli toiveita myös vanhempi & lapsi työpajoista. Kaikilla ei ole mahdollisuutta viedä lasta hoitoon siksi aikaa, että pääsee itse harrastuksiin ja sen takia olisi kiva olla joku paikka missä lapsi voi myös osallistua toimintaan. Kaikilla lapsilla ei ole myöskään mahdollisuuksia päästä toteuttamaan itseään omassa arjessaan ja kaikenlainen nikkarointi, rannalla onkiminen tai ylipäätään luonnossa leikkiminen olisi itsessään jo elämys.

Kuva 33. Työpajoihin saavuttaisiin mieluiten yksin tai ystävän kanssa.

Kun kysyttiin: jos kuulet mielenkiintoisesta työpajasta niin mitä kautta haet siitä lisätietoa?, suurin osa vastasi facebookista. (Kuva 34) Voi olla, että koska kysely jaettiin pääosin facebookin kautta, niin se tavoitti eniten myös aktiivisia facebookin käyttäjiä. Tämän kysymyksen vastaukset osoitti, että kaikki somekanavat on oltava kunnossa ja täynnä ajantasaista tietoa.

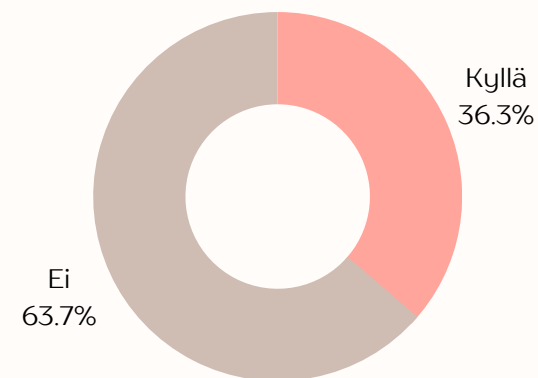

Kuva 34. Lisätietoa työpajoista haettaisiin mieluiten Facebookin kautta.

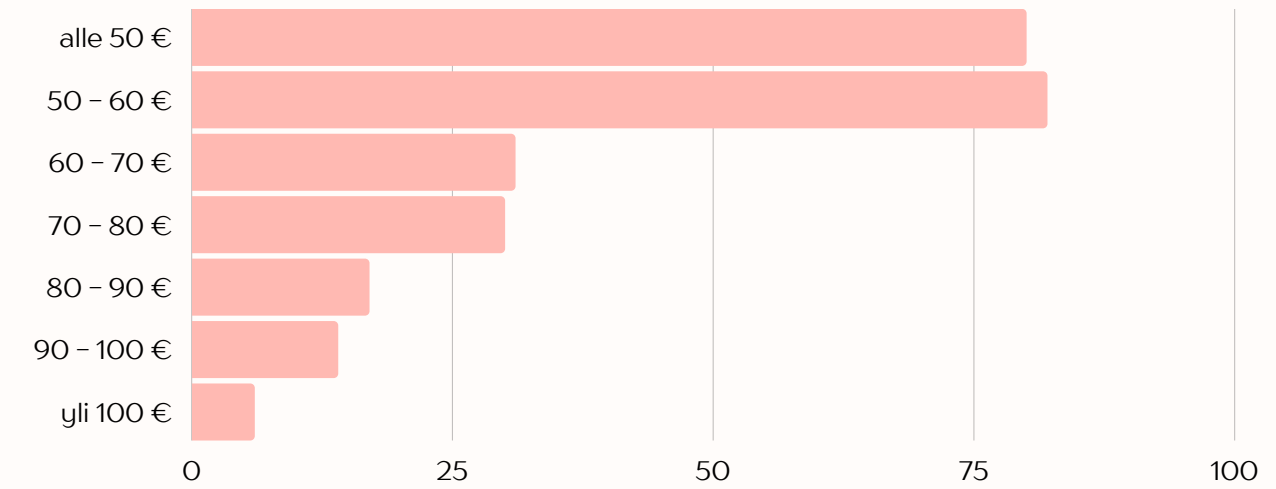
MAKSAMINEN

Kyselyn tarkoituksena oli selvittää osallistujien maksamiseen liittyviä asioita niin työpajojen hintaan kuin käytäntöönkin liittyen. Kysyttäessä hintaa, jonka olisit valmis maksamaan ylivoimaisesti eniten kannatusta sai työpajat jotka maksavat alle 60€. (Kuva 35) Tuloksissa oli nähtävissä yhteys vastaajan työtilanteeseen, työttömät ja eläkeläiset vastasivat useimmin alle 50€ ja "vapaa sana" -kohdassa olikin mainittu useamman kerran, että vastaus tulee nykyisen rahatilanteen määrittämänä. Yrittäjät valitsivat keskimäärin korkeamman hinnan ja uskon sen johtuvan osittain ymmärryksestä liiketoiminnan kannattavuudesta. Vastauksissa oli tietysti paljon hajontaa sen mukaan, mikä oli se työpaja johon oltaisiin tulossa.

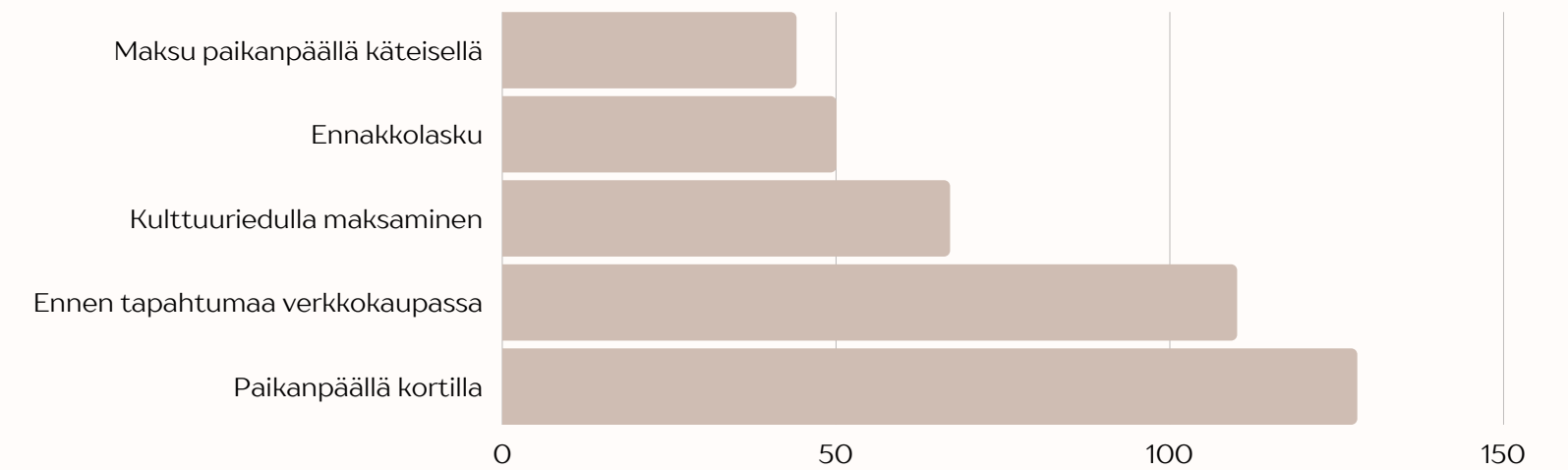
Maksutapoja kysyttäessä hain vahvistusta omille ajatuksille siitä, mitä maksutapoja yritykseni tulisi ottaa käyttöön. 74 vastaajista ilmoitti heillä olevan käytössä hyvinvointi- ja kulttuuriedulla maksamisen mahdollisuus (Kuva 36) ja lähes kaikki heistä sitä mieluiten maksutapana käyttäisivätkin. Valtaosa vastaajista suosii korttimaksua paikanpäällä tai sitten etukäteen verkkokaupan kautta maksamista. (Kuva 37)

Kuva 36. Virike-etuja oli käytettävissä 36.3% vastaajista.

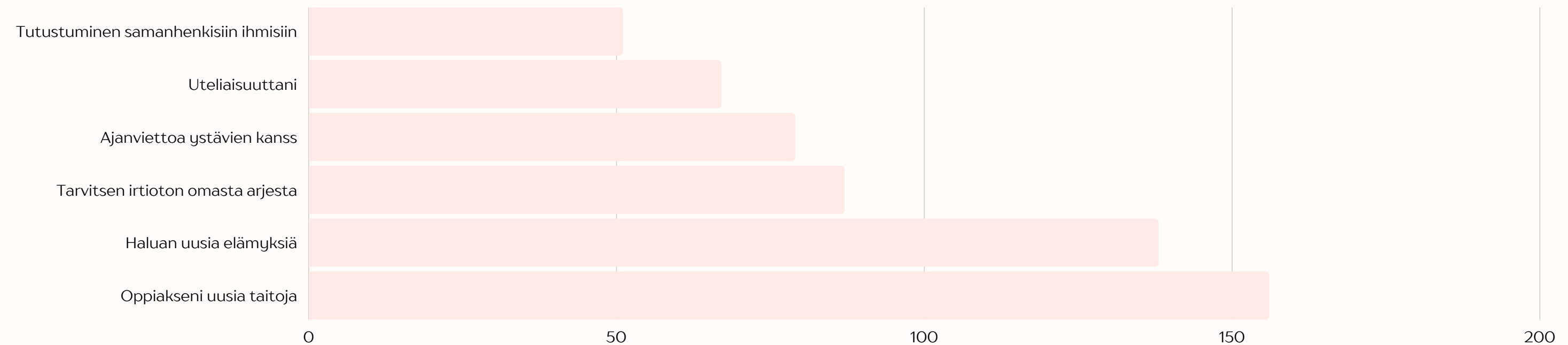
Kuva 35. Vastaukset kysymykseen: Kuinka paljon olisit valmis maksamaan esimerkiksi 3 h kestävästä kurssista, jossa pääset kokeilemaan ja opettelemaan itseäsi kiinnostavaa tekemistä?

Kuva 37. Suurin osa vastaajista maksaisi työpajan mieleitien etukäteen verkkokaupassa tai kortilla paikanpäällä.

MERKITYKSELLISYYS

Kysymys siitä millaiseen toimintaan vastaaja haluaisi osallistua oli tärkeä, mutta sitäkin tärkeämmäksi nousee tämä kysymys: Minkä takia haluaisit osallistua? (Kuva 38) Tämä kysymys on asiakasymmärryksen kannalta se merkittävin. Palvelumuotoilun prosessissa tämä on se kohta, jossa määritellään asiakkaan ongelma johon voin palveluntarjoajana vastata. Suurin osa vastaajista valitsi "oppiakseni uusia taitoja". Uusien taitojen oppiminen yhdistetäänkin yleensä yhdeksi ihmisen merkityksellisen elämän kulmakivistä. (Martela 2020, Järvilehto 2021) Tämän kysymyksen vastauksista saadaan määritettyä asiakasarvot työpajoihin.

Kuva 38. Asiakkaan motiivit osallistua työpajoihin

Kyselyn loppuun jätin mahdollisuuden kertoa omasta unelmien työpajapäivästä. Tähän jätti vastauksensa yhteensä 57 ihmistä. Vastauksissa nousi esille joitakin yksityiskohtaisia toiveita tekemisestä ja järjestelyistä, mutta suurin osa vastauksista kuvasi ihanasti enemmän tunnelmaa ja ympäristöä. Vastauksissa korostui se, että tärkeintä ei ole se mitä tehdään vaan se kuinka ja missä se tapahtuu. Kyselyssä olleessa kohdassa luki näin: "Tähän voit kertoa millainen olisi sinun unelmiesi työpaja tai kurssipäivä. Millaisessa ympäristössä haluaisit sen viettää, kenen kanssa, mitä siellä tapahtuisi jne.. Älä turhaan mieti, mikä on käytännöllistä tai järkevää, nyt saa unelmoida." Alle nostin suoria lainauksia vastaajien jättämistä kommentteista.

"Unelmien kurssipäivä tapahtuisi jossain kauniissa ympäristössä, joko ulkona tai sisällä. Mukana olisi samanhenkistä porukkaa, ei liian suuri määrä. Sisältäisi jotain kädentaitoja ja ehkä myös jossain määrin ohjausta. Tarjolla olisi jotain pientä syötävää/ juotavaa. Kurssilla näkisi kättensä jäljen ja saisi uusia ideoita myös muiden kurssilaisten tekemisistä."

"Kiireetön, rauhallinen ja hauska päivä. Ystävän tai puolison kanssa, jossain idyllisessä miljöössä. Rentoa olemista ja uuden oppimista / tekemistä."

"Luonnossa, kurssin aiheeseen sopivassa ympäristössä kiireettömästi, aikaa tarpeeksi myös vapaaseen tekemiseen/keskusteluun."

"Rauhallinen vihreä ympäristö maalla."

"Sijainti jossain rauhallisessa paikassa esim luonnon äärellä. Leppoisa tunnelma, kiireetön aikataulu, kuitenkin ohjattua toimintaa."

"Ei melua eikä kiirettä, rentoa"

"Rauhallinen paikka, maaseudulla, veden äärellä. Sellainen sopivan rento tunnelma ja kenties voisi olla vaikka ne viinilasit kädessä 😊"

"Viihtyisä ja inspiroiva paikka."

"Rauhallista, kiireetöntä puuhaa, rauhallisessa ympäristössä. Kauniissa maisemissa tai ympäristössä."

"Rauhallinen ympäristö ja ystävien kanssa yhdessäoloa ja tekemistä."

"rauhallinen ja tunnelmallinen ympäristö tuoksuineen"

"Arjesta ja kaikesta velvollisuudesta luopuminen päiväksi tai pariaksi."

"Työpaja, jossa rento tunnelma mihin voi osallistua ystävien kanssa. Ohjattuna jotain kädentaitoihin perustavaa tekemistä"

"Rauhallinen, hiljainen ja kaunis ympäristö, pieni ryhmä, omaa tekemistä"

"Jossain upeissa maisemissa toteutettu parin päivän "puhdistautuminen" kaikesta ventovieraiden, samanhenkisten ihmisten kanssa."

"Voimaannuttava ja antoisa. Uuden oppimista."

"Rauhallinen ympäristö, mukava pieni porukka vaikka jossain maalaistalossa."

"Rauhallinen ympäristö, mukava pieni porukka vaikka jossain maalaistalossa."

"Inspiroiva ympäristö, jossa saisi keskittyä hiljaisuuteen ja itseeni."

"rauhallisessa ja luonnonläheisessä paikassa"

"Rauhallisessa maalaisympäristössä olisi mukava tehdä jotain luovaa tai hyvinvointiin liittyvää. Mukana voisi olla tuttuja ja tuntemattomia. Syödä jotain hyvää ja simppeleitä nuotiolla ja ehkä vielä saunaa lopuksi 😊"

4.4 KÄYTTÄJÄPROFIILIT

Käyttäjäprofiilit tai -persoonat ja niiden luominen on yksi palvelumuotoilun menetelmä. Palvelumuotoilussa elämäntyylikysymyksiä ja käyttäjien merkitysrakenteita konkretisoidaan käyttäjäpersoonien avulla. Nämä auttavat tuntemaan empatiaa erilaisia käyttäjiä kohtaan. Käyttäjäprofiilia kuvaavalle persoonalle luodaan nimi, hänet visualisoidaan, hänen mieltymyksiään, työtään, ympäristöään, tapojaan ja harrastuksiaan kuvataan. Näin persoona saadaan eläväksi ja tuomaan kehittämistyöhön tunteenomaisen empaattisuuden. Käyttäjäprofiilin luominen auttaa ymmärtämään syvällisemmin asiakkaan tarpeita ja käyttäytymistä. Käyttäjäprofiilin tekemisen kautta saadaan havainnollistava työkalu, joka mahdollistaa käyttäjälähtöisemmän suunnittelun. (Miettinen 2014, 40-43).

Olen luonut käyttäjäprofiilit pääosin kyselyn kautta saatujen tulosten perusteella. Olen yhdistänyt yleisimmät kiinnostuksen kohteet, toiveet järjestettävistä työpajoista ja siitä kenen kanssa sinne tultaisiin. Vaikka profiilit on rakennettu osittain todelliseen kerättyyn tietoon perustuen ne ovat kuitenkin täysin kuvitteellisia, eivätkä vastaa todellisia ihmisiä. Olen luonut kolme käyttäjäprofiilia, jotka ovat potentiaalisia työpajojeni käyttäjiä.

Kuva 39. Kuvituskuva (Nisu 2023)

ANNA KORHONEN

Anna on 43 -vuotias tradenomi, joka työskentelee projektipäällikkönä Kuopiolaisessa kiinteistöalan yrityksessä. Anna tekee paljon töitä kotoaan käsin. Hän asuu perheensä kanssa miehensä kotipaikkakunnalla Suonenjoella, uudessa omakotitalossa. Perheeseen kuuluu yrittäjäpuolison lisäksi 13 -vuotias tyttö Aino ja 15 -vuotias poika Eetu. Annan harrastuksiin kuuluu itse suunnitellun omakotitalon sisustaminen ja perheen kultaisennoutajan, Alman, kanssa lenkkeily sekä talvisin hiihtäminen.

Anna arvostaa hyvinvoinnin ja terveyden lisäksi visuaalisesti kauniita asioita ja yksilöllisyyttä. Vaikka Annalla on kohtuullisen hyvä palkka hän harkitsee tarkoin mihin rahansa käyttää. Kotiin tehtävien sisustushankintojen hän haluaa kestävän aikaa ja olevan kestävästi tuotettuja. Omaan ja perheen hyvinvointiin hän on valmis panostamaan.

Anna on kunnianhimoinen ja vastuuntuntoinen ja hänen on usein vaikea irrottautua töistään kotonaan, joten hän kaipaa tekemistä kodin ulkopuolella. Lapset ovat kasvaneet itsenäisiksi ja viettävät aikaa paljon harrastuksissaan ja kavereidensa kanssa. Anna kokeekin välillä riittämättömyyden tunteita vanhempana ja pelkää etäännyvänsä lapsistaan.liikaa.

Annan opiskelukaveri Etelä-Suomesta on käynyt keramiikkakurssilla ja esitellyt instagram-tilillään tekemiään esineitä. Tästä innostuneena Anna haluaa tulla keramiikkakurssille tekemään itselleen kukkamaljakon. Hän ihastuu kurssitilassa esillä olevaan seinäreliefiin ja haluaa ostaa sen kotinsa seinälle. Hän haluaisi tulla uudestaan keramiikkakurssille tyttärensä kanssa ja innostuu myös ajatuksesta tehdä kukkakimppu itsetehtyyn maljakkoon.

Kuva 40. Kuvituskuva. (Kuvapankki Canva)

MAIJU TOIVANEN

Maiju on 27 -vuotias, 1-vuotiaan Ellan äiti. Hän on hoitovapaalla koulunkäynti-avustajan työstä. Maiju, Ella ja Maijun puoliso Eero asuvat kerrostaloasunnossa Suonenjoen keskustassa. Maijun harrastuksiin kuuluu lukeminen, kirpputoreilla käyminen ja retkeily. Päivät kuluvat Ellan kanssa leikkien, kirjastossa vierailen ja Lintharjun maisemissa lenkkeillen.

Vaikka äitiys on lapsia rakastavan Maijun pitkäaikainen haave, on hän yllättynyt kuinka raskasta vanhemmuus voi välillä olla. Hänelle on tärkeää, että isä osallistuu lapsen hoitoon siinä missä äitikin. Hän ottaakin omaa aikaa säännöllisesti ja näkee samassa elämäntilanteessa olevia ystäviään. He käyvät yhdessä kahvilla, kirpputoreilla, lenkillä.. Hoitovapaalla ollessa rahaa ei ole liikaa käytettävissä ja siitä johtuen kalliimpia menoja ja tapahtumiin osallistumisia harkitaan tarkkaan ja niistä toivotaan huvia lisäksi olevan myös muunlaista arvoa.

Maiju haluaisi maalata Ellan huoneeseen itse taulun, mutta ei tiedä mitä kaikkea hänen pitäisi sitä varten hankkia, eikä maalaamiseen oikein ole edes mahdollisuutta heidän asunnossaan uteliaan taaperon ja tilan vähäisyyden takia. Hän näkee instagramissa mainoksen maalausta ja viiniä tapahtumasta ja houkuttelee pari ystäväänsä mukaan maalaamaan ja viettämään rentoa tyttöjen iltaa. Maalausillassa Maiju ystävineen ihastuvat paikkaan ja sopivat tulevansa parin kuukauden päästä kokeilemaan yhdessä myös keramiikan tekemistä.

Kuva 41. Kuvituskuva. (Kuvapankki Canva)

AILA HYTÖNEN

Aila on 66-vuotias eläkkeellä oleva sairaanhoitaja. Aila asuu yksin omassa rivitaloasunnossa aivan Suonenjoen keskustan läheisyydessä. Ailan mies on kuollut vuosia sitten ja aikuiset lapset asuvat perheineen Helsingissä ja Espoossa. Hänellä on yhteensä neljä lastenlasta. Ailan harrastuksiin kuuluu oman pihan laittaminen, neulominen, uiminen ja taidenäyttelyissä käyminen.

Aila on syntyjään suonenjokelainen ja siellä koko ikänsä asunut. Nyt kun hän on jäänyt eläkkeelle ja lapset ja lapsenlapset asuvat kaukana on Ailan mieleen tulleet ajatuksia muutosta. Edesmenneen miehen kanssa hankittu koti, jossa lapset ovat kasvaneet ja kodin itse laitettu ihana piha kuitenkin pitävät hänet vielä toistaiseksi paikkakunnalla. Lapset ja lapsenlapset vierailevat "mummon" luona aina lomillaan ja Aila matkustaa myös säännöllisesti Etelä-Suomeen lapsiensa luo. Noilla vierailuillaan hän käyttää hyväkseen laajaa kulttuuritarjontaa, joka Suonenjoella on valitettavasti melko vähäistä. Vaikka Ailalla riittää eläkkeellä ollessa tekemistä ja ohjelmaa kaipaa hän välillä myös vanhaa työyhteisöään.

Ailan päivät kuluvat pääosin pihahommia tehdessä ja upeaa puutarhaa hoitaessa. Hän käy myös säännöllisesti uimassa naapurin Raijan kanssa. Raija onkin usein Ailan mukana kaikenlaisissa tapahtumissa ja menoissa. Raija oli kuullut ystävältään kurssista, jossa pääsee opettelemaan kukka-asetelman tekemistä ja kertoo siitä Ailalle. He päättävät yhdessä tulla kurssille ja täällä Aila tutustuu hiekkakuivattuihin kukkiin. Hän haluaa päästä hyödyntämään menetelmää myös oman pihan kasveihin. Häntä alkaa kiinnostamaan myös mahdollisuus maalata omalle seinälle kukkataulu lempitaiteilinsa tyyllillä. Maalaamisesta hänellä ei ole kokemusta, mutta innostuu matalankynnyksen maalauskurssista, inspiroivasta ympäristöstä ja mahdollisuudesta tutustua uusiin ihmisiin.

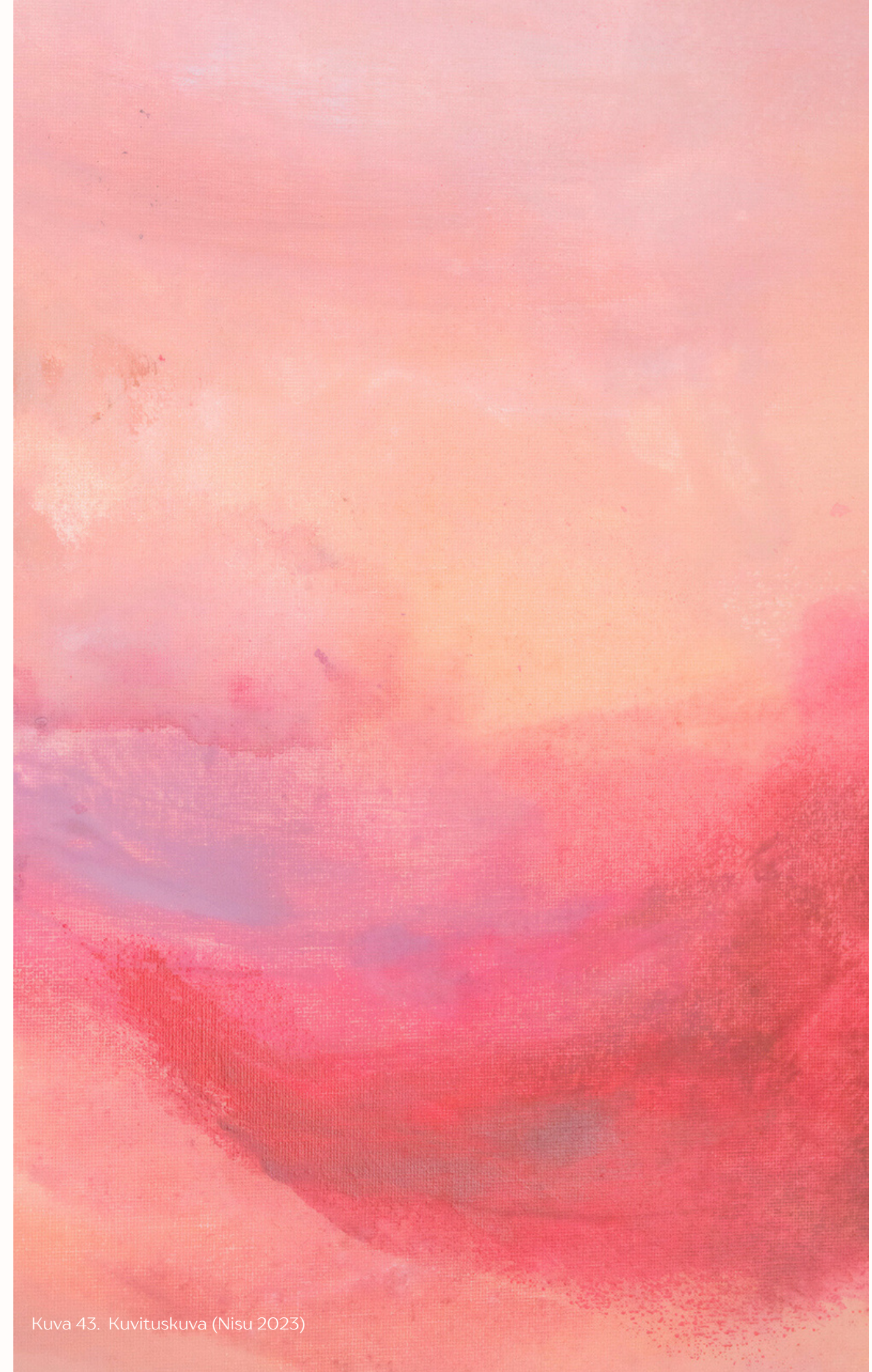

Kuva 42. Kuvituskuva. (Kuvapankki Canva)

4.5 ELÄMÄNTAPATAULU

Elämäntapataulun (*engl. lifestyle board*) avulla ilmennetään oletettua kohderyhmää. Taulu voidaan koostaa ryhmän arvoja, elämäntapaa ja kulutustottumuksia esittävistä kuvista, joissa voi näkyä muun muassa kohderyhmän pukeutumista, vapaa-ajankäyttöä ja työelämää yleisellä tasolla, tiettyjä tuotteita kuvaamatta. Tarkoituksena on keskittyä enemmän tunnelman luontiin kuin materiaalin kuvaamiseen, korostaen positiivisia asioita. Elämäntapataulun tehtävänä on koota yhteen erilaisia kohderyhmää kuvaavia, kaikille ryhmän yksilöille yhteisiä piirteitä, joiden avulla oletettu kohderyhmä selkeytyy. Tällöin oletettu kohderyhmä ei ole liian tiukkaan rajattu, vaan samoihin seikkoihin samaistuva ihminen voi löytyä hyvinkin eri elämäntilanteissa olevista ihmisistä. (Kettunen 2001, 81 – 82.)

Lähdin rakentamaan elämäntapataulua luomieni käyttäjäprofiilien avulla ja kokosin heidän arvojaan kuvastavan kuvakollaasin (kuva 44 s. 51). Tässä elämäntapataulussa korostuvat seuraavat asiat: *perhe, luonto, ystävät, rauha, aitous ja elämästä nauttiminen.*

Kuva 43. Kuvituskuva (Nisu 2023)

Kuva 44. Elämäntapataulu. (Kuvapankki Canva, koonti Nisu)

4.6 TESTITYÖPAJAT

Opinnäytetyön aikana järjestin kaksi testityöpajaa. Työpajoja toteuttaessa on tärkeää, että ne on valmisteltu hyvin. Mietin aivan ensiksi, mitä haluan näiden testipajojen avulla selvittää eli asetin tavoitteet. Seuraavaksi mietin ajankohdan ja mahdolliset osallistujat ja laitoin heille kutsun. Halusin testaajajoukon koostuvan osittain tutuista ihmisistä ja osittain sellaisista, joiden kanssa en entuudestaan tuntenut. Seuraavaksi mietin tarkemmin työpajan työskentelyä, välineitä ja materiaaleja ja järjestin tilan tarpeeseen sopivaksi. Lopuksi hankin vähän tarjottavaa sekä varauduin odottelemaan mahdollisia yllätyksiä, esimerkiksi osallistujien poisjäämisiä.

Valitsin testipajan materiaaliksi saven, koska itse haluan keskittyä pääsääntöisesti keramiikan tekemiseen. Mahdollisuutta tällaiseen savipajaan on minulta toivottu, joten oletan sille olevan myös kysyntää. Enkä yhtään ihmettele näitä toiveita. Se on tällä hetkellä varsin suosittua varsinkin isommissa kaupungeissa, keramiikan tekeminen on hyvää vastapainoa kiireiselle arjelle. Saven työstäminen auttaa rauhoittumaan ja kädet savessa pääsee konkreettisesti maadoittumaan. Luonnonmateriaalien kosketus ja työstäminen ei enää nykypäivän digitaalisessa maailmassa ole itsestäänselvyys. Ihmisillä on lisääntynyt tarve päästä toteuttamaan itseään vapaa-ajallaan. Savi materiaalina ja keramiikan valmistaminen on melko haastavaa. Missä tahansa työvaiheessa voi tapahtua epäonnistumisia. Saven ominaisuuksiin ei pysty liioin vaikuttamaan eikä sitä voi täysin hallita. Se opettaakin olemaan nöyrä ja kuuntelemaan materiaalia. Kaiken lisäksi sen työstäminen on suhteellisen hidasta ja esineen valmiiksi asti saaminen kestää jopa viikkoja. Nykyajan "kaikkiminulleheti" -asenteelle tämä on varsin opettavaista.

Testityöpajojen tavoitteeksi määritin saada vastaukset mm. seuraaviin kysymyksiin: kuinka paljon tarvitaan aikaa työskentelyyn, kuinka paljon materiaaleja kuluu, kuinka työskentelytilat toimivat käytännössä ja onko työvälineitä riittävästi? Halusin myös selvittää kuinka pystytään järjestämään yhden kerran keramiikkakursseja. Monesti keramiikkakurssit ovat kaksiosaisia. Ensimmäisellä kerralla valmistetaan esine, joka jätetään kuivumaan ja raakapolttoon. Toisella kerralla työ lasitetaan ja jätetään vielä lasituspolttoon. Vasta tämän jälkeen työn saa itselleen. Tämä kahden kerran kurssi voi muodostua ongelmaksi esimerkiksi yritysten työntekijöilleen ostamassa tyhy-toiminnassa. Se on yleensä vain kerran vuodessa tapahtuva toiminta.

Testityöpajoissa toteutettiin havainnointia ja ryhmähaastattelu, jonka avulla selvitettiin asiakkaan kokemus palvelusta, sekä annettiin mahdollisuus omien ideoiden esiintuomiseen. Tätä kautta saatiin selville kehitettäviä asioita, uusia ideoita ja samalla osallistettiin asiakasta ja saatiin heidät mahdollisesti sitoutettua tuleviin palveluihin. Testipajojen jälkeen tehtäviä asioita oli tilan siivoaminen, tehtyjen töiden kuivumaan vieminen, töiden raakapoltto, lasitus ja lasituspoltto. Lisäksi työpajassa otettujen valokuvien läpikäyminen ja editointi sekä haastattelussa nousseiden ideoiden ja asioiden analysointi.

TESTIPAJA I 10.04.23

Ensimmäinen testipaja pidettiin pääsiäismaanantaina. Paikalle pääsi viisi henkilöä. Neljä näistä naisista oli noin neljäkymmentävuotiaita ja yksi lukioikäinen. Viidestä henkilöstä kaksi oli aiemmin vierailutuvassa, jossa savipaja toteutettiin. Alku menikin tilaa ihastellessa ja esillä olevia keramiikkatöitä katsellessa. Kun kaikki olivat saapuneet niin kerroin aluksi hiukan omasta keramiikkataustasta, työn alla olevasta opinnäytetyöstäni ja siitä mitä tulimme tekemään. Esittelin erilaatuiset savet ja mallipalat käytettävissä olevista engobe-väreistä. Kaikille alkoi muodostua hyvinkin nopeasti ajatus siitä mitä haluaa alkaa tekemään. Jaoin savet ja annoin aluksi muutamia ohjeita yleisesti ja näytin esimerkin avulla itse kuinka päästä töissä alkuun.

Testipajalaiset tekivät erilaisia kippoja ja kuppeja (Kuva 45) ja ohjausta ja neuvontaa tarvittiin mielestäni suhteellisen vähän verrattuna siihen, ettei suurimmalla osalla ollut minkäänlaista aiempaa kokemusta savitöistä. Kun työt olivat suurinpiirtein muotoiltu siihen muotoon jota haettiin, pidimme pienen tauon kahvin ja keskustelun merkeissä. Osallistujat kertoivat millaisilla kursseilla ja minkälaisissa ympäristöissä he itse olivat käyneet, pääsääntöisesti ne olivat hyvinvointiin liittyviä. Yllätyin kuinka monessa erilaisessa toiminnassa näinkin pieni ryhmä oli ollut mukana ihan ulkomaita myöten.

Osallistujat olivat innoissaan paikasta ja sen mahdollisuuksista. Tärkeänä pidettiin sitä, että pystyy omalla paikkakunnalla harrastamaan ja kokeilemaan erilaisia asioita. Kun sijainti on lähellä niin myös arkisin on mahdollista päästä osallistumaan. Viikonloput kun ovat yleensä varattuja ja täynnä ohjelmaa pitkälle eteenpäin. Kävi myös ilmi, että esimerkiksi Kansalaisopiston kursseille ei ole niin kovaa hintua niiden pitkän keston ja vuorotyöläisten aikataulujen yhteensovittamisen takia. Suurinta kannatusta tässä ryhmässä sai muutaman kerran tai koko päivän kestävätkä kurssit. Sillä mitä tehdään ei tuntunut yllättäen olevan niinkään suurta merkitystä.

Toki hyvinvointi, rauhoittuminen ja käsillä tekeminen nousivat ykkösvaihtoehdoiksi, mutta tärkeämpänä pidettiin hyvää seuraa ja tunnelmaa. Hyvällä porukalla voi tulla kokeilemaan ja tekemään mitä vaan! Tämähän tietysti oli itselleni mieluinen ajatus, jos haluan testata jotain uutta niin innokkaita osallistujia löytyy. Ja mitä useampi erilainen kurssivaihtoehto niin sitä useammin pääsevät osallistumaan.

Kuva 45. Testityöpajalaisten työskentelyä keramiikkapajassa.

En halunnut etukäteen määritellä liian tarkkaa aikataulua testipajalle, jotta oikeasti selviäisi kuinka paljon aikaa vaaditaan onnistuneiden teosten syntymiseen. Kaikki tehtiin rauhalliseen tahtiin ja hyvin rennoissa tunnelmissa. Siitä kun osallistujat saapuivat aina viimeisen poistumiseen kului aikaa yhteensä noin 3,5 h. Tässä ajassa kaikki tekivät vähintään kaksi esinettä ja värjäivät ne engobe väreillä. Keskusteluhetki kahveineen vei ajasta noin puoli tuntia. Tämän perusteella 2,5h – 3h olisi varsin riittävä aika keramiikkakurssin pitämiseen. Myös materiaalien kulutus oli kohtuullista. Ainakin tämän pajan perusteella materiaalit ja poltot kannattaisi sisällyttää osaksi kurssihintaa.

TESTIPAJA II 16.04.23

Toinen testipaja saven parissa pidettiin sunnuntaina 16.4. Paikalle saapui kuusi naista, iältään 30–40 –vuotiaita. Viisi osallistujista asuu Suonenjoella, yksi Kuopiossa. Kaksi näistä henkilöistä oli aiemmin vierailut tuvassa, jossa työpaja järjestettiin. Jälleen kerran tupa ja koko miljöö sai ihasteluja osakseen.

Alussa esittelin hiukan tekemiäni keramiikkaesineitä, joita olin kasannut pöydälle esimerkiksi ja inspiraatioksi. Kävimme esimerkkien avulla läpi käytettävissä olevat savilaadut ja värimahdollisuudet. Alkuun kerroin vielä pari tärkeää asiaa saven työstämiseen liittyen ja sitten jaoin jokaiselle haluamaansa savilaatua ja kaikki alkoivat tekemään omaa työtään. Vain yhdellä oli hiukan aiempaa kokemusta saven työstästä, mutta aika vähällä neuvomisella pääsin jälleen. Ja mikä oli itselle tärkeää huomata niin ei tullut eteen kysymyksiä tai tilanteita joihin en olisi osannut vastata.

Tämä ryhmä oli hiukan aiempaa ryhmää tuotteliaampi. Töitä syntyi jälleen vähintään kaksi jokaiselle osallistujalle, mutta työt olivat pääosin huomattavasti suurempia kuin aiemmassa ryhmässä. Yllättävän hyvin ensikertalaiset onnistuvat saven työstämisen parissa. Toki olen valinnut käytettäväksi saviksi ominaisuuksien ja oman käyttökokemuksen kautta sellaiset, jotka mahdollistavat käsin rakentamisen onnistumisen helpommin. Tämä on todella tärkeää, sillä osallistujan onnistumisen tunteen voisi hyvin lytätä antamalla savea, jonka työstäminen on ensikertalaiselle haastavaa.

Keskustelimme ryhmänä työskentelyn ja kahvittelun yhteydessä paikan mahdollisuuksista ja millaiseen toimintaan pajalaiset itse haluaisivat osallistua. Oltiin jälleen yksimielisiä siitä, että mitä enemmän erilaisia mahdollisuuksia tekemiseen niin sen parempi. Erilaiset keramiikkapajat, taulujen maalaus, kukkakimput ja kranssit, karjalanpiirakoiden ja ruisleivän teko tulivat esiin toiveissa. Tuli myös puheeksi yhteistyö muiden yrittäjien kanssa.

Tämä yhteistyö muiden alojen osaajien kanssa on varmasti hyvä idea. Yrittäjillä yleensäkin pitäisi olla enemmän kykyä luottaa muiden ammattitaitoon ja yhdessä tekemiseen, enkä itse ole tässä poikkeus. Aina kaikkea ei tarvitse tehdä itse. Kumppanien merkitys kasvaa päivä päivältä, yhteistyötä eri alojen brändien välillä on alkanut näkyä yhä suuremmissa määrin myös kotimaan markkinoilla. Yhteistyön onnistumisen edellytyksenä on kuitenkin, että yritysten arvot kohtaavat. Yhteistyön avulla voidaan mahdollistaa entistä monipuolisempi tarjonta työpajoihin tai yhdistää erilaisia pajoja suuremmaksi kokonaisuudeksi. Esimerkiksi jooga tai äänimaljarentoutus ovat aktiviteettejä joihin kyselyn mukaan on kiinnostusta ja mihin minun tilat taipuisivat, mutta oma osaamiseni ei riitä niiden ohjaamiseen.

YHTEENVETO TESTIPAJOISTA

Testipajojen avulla oli tarkoitus selvittää tilojen toimivuutta, työkalujen riittävyyttä, materiaalien kulutuksen määrää, työskentelyyn tarvittavan ajan tarvetta sekä sitä pystytäänkö järjestämään yhden kerran keramiikkakurssi.

Toisessa pajassa osallistujia oli viisi henkilöä ja toisessa kuusi. Tämä on määrältään sellainen, jonka kokoinen osallistujaryhmän tulee minimissään olla, jotta työpaja on ylipäätään järkevää järjestää taloudellisesti ajatellen. Ihanteellinen osallistujamäärä olisi 6 – 10 henkilöä kurssin sisällöstä ja hinnasta riippuen. Maksimi osallistujamäärän tähän tupaan on mielestäni 12 henkilöä. Tai mahtuisi enemmänkin, mutta en halua, että koko tupa on täyteen ahdettu työpöytiä. Tämä rikkoisi mielestäni yhden tärkeimmistä elementeistä, tunnelman. Ryhmän kokoa ajatellessa on otettava huomioon myös se, että ennätän auttamaan tarvittaessa kaikkia osallistujia eteenpäin ongelmatilanteiden eteen tullessa.

Työkalut ja materiaalit riittivät testatulle määrälle hyvin. Isompaa ryhmää varten pitää hankkia muutamia kaulimia lisää ja engobet on jaettava pienempiin purkkeihin, jotta jokaista väriä on saatavilla useammalle käyttäjällä samaan aikaan. Aion jatkossa ottaa käyttöön myös mm. erilaisia pitsejä sekä kerätä ulkoa kasveja saven kuviointia varten.

Kahden testipajan pidon jälkeen voidaan vetää myös jonkinlainen johtopäätös materiaalien kulutuksen ja kustannusten määrästä. Kun lasketaan yhteen kulutettu savimateriaali, engobet, lasitteet, raaka- ja lasituspolton käyttämä sähkö, sekä itselle tarvittava palkka jaettuna osallistujien määrällä saadaan summa, joka jokaisesta osallistujasta on saatava, että keramiikkatyöpaja on taloudellisesti järkevää toteuttaa. Työpajan kesto riippuu paljon tehtävien esineiden koosta ja määrästä, mutta pääsääntöisesti kolme tuntia kestävä paja on varmasti riittävä.

Ajatus yhden kerran keramiikkakurssista voisi hyvinkin olla toteutettavissa. Testipajoissa osallistujat tekivät esineen ja saivat maalata työnsä engobe-maaleilla, joilla saadaan haluttu väri esineeseen. Engobe on värjättyä savilietettä, joten se on mahdollista levittää vielä kostean saven pintaan. Varsinainen lasite voidaan levittää vasta täysin kuivan työn päälle. Näissä testipajalaisten töissä minä lasitin työt raakapolton jälkeen kirkkaalla lasitteella. (Kuva 46) Kun testipajalaiset saivat valmiit esineet, he olivat positiivisesti yllättyneitä omista tuotoksistaan. Moni oli epäillyt työnsä ehjänä säilymistä poltoissa ja iloitsikin aidosti omista itsetehdyistä esineistään.

Kuva 46. Testipajoissa valmistuneet työt valmiina.

Yhden kerran keramiikkakurssi voidaan toteuttaa myös toisinpäin. Minä voin valmistaa savesta esineen, vaikka maljakon tai seinälautasen, ja kurssi on sitten sen valmiiksi kuivuneen ja raakapoltetun esineen koristelua ja lasittamista. Nämä ovat ainoat tavat millä yhden kerran keramiikkakurssi voidaan järjestää. Jokatapauksessa toinenkin käynti vaaditaan, valmiin tuotteen hakeminen. Valmiit työt voin kyllä myös postittaa tai sitten voisin toimittaa isomman määrän, esimerkiksi työporukan työt, yhteen paikkaan.

Molempien pajojen aikana tuli puheeksi Suonenjoella olevien juhlatilojen vähyys ja tilojen siihen käyttöön soveltuvuus. Itse olen ahkera juhlien ja tapahtumien järjestäjä ja onkin yksi unelma saada omat juhlatilat joita vuokrata eteenpäin. Tässä näen kuitenkin kyseisen tuvan osalta ongelmaksi muodostuvan sen, että tupa on osa meidän kotiamme. Ei siis ole mahdollisuutta ilman suurempia remontteja saada tilaan omia keittiö- tai wc-tiloja. Toki pienissä juhlissa tai kokouksissa kotimme toinen wc on mahdollista ottaa ainoastaan vieraiden käyttöön, niin kuin näiden testipajojenkin aikana. Ja pienen jääkaapin voisi tuoda tupaan omien tarjottavien säilytystä ajatellen. En kuitenkaan näe tätä itse parhaana mahdollisena ja pidemmän päälle toimivana ratkaisuna. Olen ajatellut juhlatilojen rakentamista vanhaan sikalarakennukseen, joka pihassa sijaitsee. Tämä tila mahdollistaisi kooltaan jopa parin sadan vieraan juhlien järjestämisen. Sikalan muuttaminen juhlatilaksi vaatii kuitenkin suhteellisen paljon pääomaa, joten sen aika on varmasti tulevaisuudessa. Hyvä kuitenkin tässä vaiheessa jo saada tälle idealle kannatusta ja huomata, että muut ovat samaa mieltä alueen juhlatilojen suhteen.

Testipajat olivat mielestäni onnistuneet ja toivat paitsi varmuutta omaan tekemiseen niin myös arvokasta kokemusta ja tietoa tulevien työpajojen suunnitteluun.

Kuva 47. Kuvituskuva (Nisu 2023)

STUDIO EEEWA

5.1 MITÄ NIMEKSI?

Mikä nimeksi tälle työpajatoiminnalle? Se on kysymys, joka on vaivannut mieltäni eniten viimeisien kuukausien aikana. Studio, ateljee, työhuone.. kaikki viittaavat taiteilijan työtilaan. Valitsin studion, mutta mitä siihen vielä lisäisi. Halusin nimeen jonkun naisen nimen, mielellään vanhan sellaisen. Kaikki tietää mikä oli raamatun mukaan ensimmäisen naisen nimi, joten ajatus vanhasta nimestä ainakin toteutui. Wikipedian mukaan nimi Eva, suomalaisittain Eeva, tulee alun perin juutalaisesta naisennimestä Hava tai havva. Hava on heprean kieltä ja tulee sanoista chavah = hengittää ja chayah = elää. Eeva siis yksinkertaisesti tarkoittaa "elämistä".

Myös minun mummoni nimi oli Eeva, pappani mummon nimi oli Eva ja isotätinikin oli nimeltään Eeva. Kaiken lisäksi he olivat taitavia käsistään ja tekivät ahkerasti käsitöitä. Myös Vanha-Laitilan historiasta löytyy nimi Eeva. Taavetti Laitinen testamenttasi tilan aikoinaan kasvattilapselleen Valo Laitiselle. Sain selville, että hänen vaimonsa nimi oli Eeva. Eeva ja Valo lapsineen olivat viimeiset Laitiset, jotka talossamme asuivat, he joutuivat jättämään paikan 1950-luvulla.

Nimi Eeva kuulosti kuitenkin liikaa henkilöön viittaavalta eikä tarpeeksi henkilökohtaiselta juuri minulle, joten halusin sitä vielä vähän muotoilla. Minulla on kolme lasta, jokaisen nimi alkaa E-kirjaimella. Tämän takia alkuun tuli kolme etä. Lopun -wa on viittaus tilaamme Vanha-Laitilaan, joka voitaisiin kirjoittaa myös Wanha-Laitila sen historiallisuuden takia. Nimestä tuli näin yhdistelmä minua, toimintaympäristöä ja tilaa taiteelle, eli elämistä!

Kuva 48. Kuvituskuva (Nisu 2023)

5.2 VALMIS TYÖPAJAKONSEPTI

Seuraavaksi esittelen Studio Eewan ensimmäiset työpajat, jotka ovat rakentuneet tämän opinnäytetyön tuloksena. Työpajojen sisältö perustuu tutkittuun ja hankittuun tietoon. Niin kyselyiden kuin yrittäjän omien motiivien kautta keramiikka nousi ykkösvaihtoehdoksi. (Kuva 49) Palvelumuotoilun periaatteiden mukaan on huomioitu asiakkaan tarpeet ja toiveet, teknillinen toteutettavuus ja liiketaloudellinen kannattavuus. Työpajoja on tarkoitus alkaa toteuttamaan heti opinnäytetyön jälkeen, joten esimerkiksi muiden yrittäjien kanssa yhteistyössä toteutettujen työpajojen suunnittelu jäi vielä tulevaisuuteen. Niiden valmistelu valmiiksi saakka vaatii myös sen toisen yrittäjän näkemyksen huomioon ottamisen. Leikkokukkien siemenet ovat myöskin vasta itämässä, joten sen takia niiden aika ei ole vielä tässä kohtaa. Koenkin, että tärkeintä on päästä alkuun ja ryhtyä luomaan yhteisöä oman toiminnan ympärille.

Kuva 49. Keramiikka on pääosassa suunnitelluissa työpajoissa.

KERAMIKKATYÖPAJA I

KIPOT JA KUPIT

Työpajassa käydään läpi saven työstämisen perusteita ja asiakas saa rakentaa halunsa mukaan kaksi astiaa, esimerkiksi kahvimukin ja kulhon. Minkäänlaista aiempaa kokemusta ei tarvita.

Työpajan kesto 2,5 h, arki-iltana klo 17.30 – 20.00.

Hinta 59 €, sisältää kaikki tarvittavat materiaalit, raaka- ja lasituspoltot, lasituksen ja alv 24%. Tarjolla kahvia.

Osallistujamäärä minimissään 6 hlö, maksimissaan 12 hlö.

Työpaja varattavissa ja maksettavissa verkkokaupassa, maksutapana kortti, verkkopankki ja virike-edut.

Asiakkaan saama arvo:

- uuden taidon oppiminen
- itse tehdyt astiat
- yhteisöllisyys
- irtiotto omasta arjesta

Kuva 50. Kuvituskuva (Nisu 2023)

KERAMIKKATYÖPAJA II

TEE OMA TAIDETEOS

Työpajassa voi muotoilla savesta itselleen oman taideteoksen. Se voi olla esimerkiksi maljakko, veistos, seinäreliefi jne. Ohjaajana annan vinkkejä ja neuvoja liittyen luovuuden herättelyyn, muodon suunnitteluun ja saven työstämiseen. Rauhallinen ja rento päivä inspiroivassa ympäristössä samanhenkisten ihmisten kanssa. Aiempaa kokemusta ei tarvita.

Työpajan kesto 4h, lauantaina tai sunnuntaina.
Hinta 125 €, sisältää kaikki tarvittavat materiaalit, raaka- ja lasituspoltot, lasituksen, alv 24%. Tarjolla kahvia ja teetä sekä pientä syömistä.

Osallistujamäärä minimissään 5 hlö, maksimissaan 10 hlö.
Työpaja varattavissa ja maksettavissa verkkokaupassa, maksutapana kortti, verkkopankki ja virike-edut.

Asiakkaan saama arvo:

- uuden taidon oppiminen
- elämysten saaminen
- luovuuden kehittäminen
- itse toteutettu taideteos
- yhteisöllisyys
- irtiotto omasta arjesta

Kuva 51. Kuvituskuva (Nisu 2023)

KERAMIKKATYÖPAJA III

AVOIN KERAMIKKAPAJA

Avoim keramiikkapaja on tarkoitettu heille, joilla on jo hiukan aiempaa kokemusta saven kanssa työskentelystä ja haluavat käydä säännöllisesti tai tarpeen tullen valmistamassa keramiikkaa. Avoimeen pajaan voi osallistua myös *kipot & kupit* tai *tee oma taideteos* pajan jälkeen, jossa on saanut tarvittavat perustaidot keramiikkatyöskentelyyn. Paikalla on aina ohjaaja ja apua saa tarvittaessa.

Avoim paja kokoontuu viikoittain, arki-iltana klo 17.00 – 20.00

Käyntimaksu 28 € + materiaalmaksu 8 €/kg

Käyntimaksuun sisältyy tilan ja tarvikkeiden käyttö, myös dreija käytettävissä.

Materiaalmaksu määräytyy käytetyn saven mukaan ja siihen kuuluu savi, raakapoltto, lasitteet, lasituspoltto ja alv 24%

Pajaan ilmoittaudutaan etukäteen, viimeistään edellisenä iltana ja se maksetaan paikanpäällä kortilla. Materiaalimaksut veloitetaan aina savea ohjaajalta ostettaessa. Käyntimaksun maksamiseen käy myös virike-etu.

Verkkokaupan kautta voi ostaa etukäteen myös 10 kertaa hintaan 250€. Tämä sisältää kymmenen kerran käyntimaksut, materiaalit veloitetaan kulutuksen mukaan. Käyntikerrat tulee käyttää ostopäivästä seuraavien kuuden kuukauden aikana.

Asiakkaan saamat arvot:

- uuden taidon oppiminen ja sen kehittäminen
- yhteisöllisyys
- irtiotto omasta arjesta
- itse tehdyt keramiikkaesineet

Kuva 52. Kuvituskuva (Nisu 2023)

MAALAUSTYÖPAJA I

KUKKIA & MAALAUSTA

Kukkia & maalausta on matalankynnyksen maalaustyöpaja, jossa pääsee inspiroitumaan kukkien kauneudesta ja tunnelmallisesta miljööstä. Työpajassa on esillä erilaisia kukkia ja kasveja, joiden värejä ja muotoja tutkimalla ja omaa luovuutta hyödyntäen maalataan oma unelmien kukkataulu.

Työpajan kesto 2,5 h, arki-iltana 17.30 – 20.00.

Hinta 59 €, sisältää taulupohjan 30 x 40 cm, tarvittavat maalit, tarvikkeiden käytön ja alv 24%. Tarjolla kahvia ja teetä, työpajaan voi tuoda myös omia juomia.

Osallistujamäärä minimissään 6 hlö, maksimissaan 12 hlö.

Työpaja varattavissa ja maksettavissa verkkokaupassa, maksutapana kortti, verkkopankki ja virike-edut.

Asiakkaan saamat arvot:

- uuden taidon oppiminen
- elämysten saaminen
- luovuuden kehittäminen
- yhteisöllisyys
- irtiotto omasta arjesta
- itse tehty taideteos

Kuva 53. Kuvituskuva (Nisu 2023)

MAALAUSTYÖPAJA II

MAALAUSTA & VIINTÄ

Maalausta & viintä on rento ja hauska matalankynnyksen maalaustyöpaja. Työpajassa pääsee toteuttamaan itselleen täysin omanlaisen taideteoksen. Työpajassa on tarjolla erilaisia maaleja, työvälineitä ja materiaaleja, joita hyödyntämällä saa luotua teokseen tekstuuria ja persoonallisuutta.

Työpajan kesto 2,5 h, arki-iltana tai viikonloppuna.

Hinta 49 €, sisältää taulupohjan 30 x 40 cm, tarvittavat maalit, tarvikkeiden käytön ja alv 24%. Työpajaan voi tuoda haluamansa juomat, viinilasit löytyy järjestäjän puolesta.

Osallistujamäärä minimissään 6 hlö, maksimissaan 12 hlö.

Työpaja varattavissa ja maksettavissa verkkokaupassa, maksutapana kortti, verkkopankki ja virike-edut.

Asiakkaan saamat arvot:

- uuden taidon oppiminen
- elämyksen saaminen
- luovuuden kehittäminen
- yhteisöllisyys
- irtiotto omasta arjesta
- itse tehty taideteos

MAALAUSTYÖPAJA III

LUOVUUTTA & LUONTOA

Luovuutta & luontoa on työpaja, jossa rauhoitutaan, tutustutaan ja inspiroidutaan ulkoa löytyvistä luonnon materiaaleista ja ilmiöistä. Ensin herätellään luovuutta tutkien, katsellen ja puhelimella kuvaten esimerkiksi vanhoja puita, rantakiviä, maisemaa ja järven pintaa. Tämän jälkeen jokainen saa vapaasti maalata mieleisensä taulun.

Työpajan kesto 4 h, lauantai tai sunnuntai.

Hinta 89 €, sisältää taulupohjan 30 x 40 cm, tarvittavat maalit, tarvikkeiden käytön ja alv 24%. Tarjolla kahvia ja pientä syömistä.

Osallistujamäärä minimissään 5 hlö, maksimissaan 10 hlö.

Työpaja varattavissa ja maksettavissa verkkokaupassa, maksutapana kortti, verkkopankki ja virike-edut.

Asiakkaan saamat arvot:

- uuden taidon oppiminen
- elämyksen saaminen
- luovuuden kehittäminen
- yhteisöllisyys
- irtiotto omasta arjesta
- itse tehty taideteos

Kuva 55. Kuvituskuva (Nisu 2023)

5.3 PALVELUPOLKU

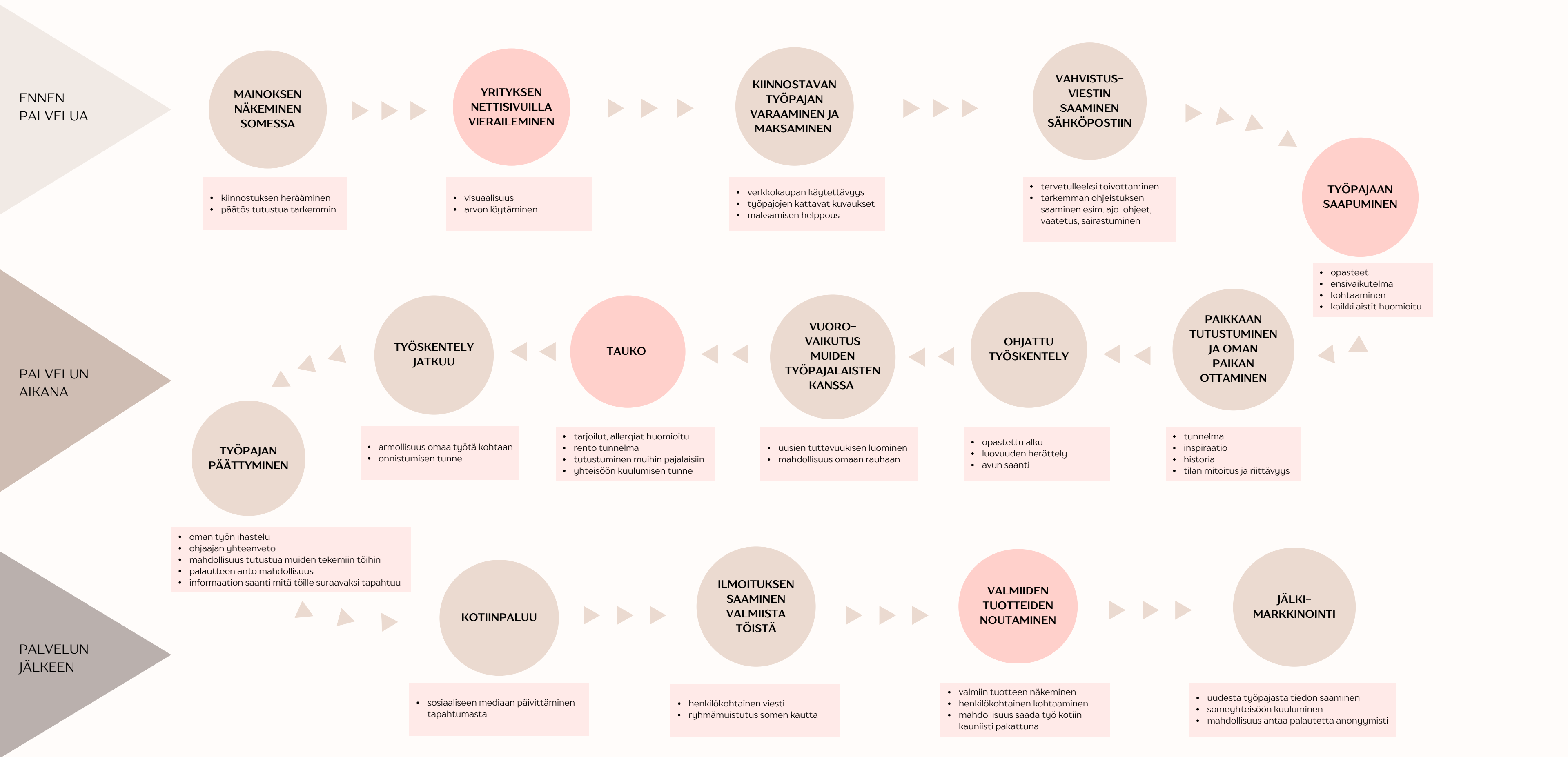
Palvelupolku (customer journey map) on visuaalinen kuvaus asiakkaan ja yrityksen välisistä palveluhetkistä, joka mallinnetaan aina asiakkaan näkökulmasta käsin. Visuaalisessa kartassa kuvataa asiakkaan vaiheet ennen palvelua, palvelun aikana ja palvelun jälkeen. Se auttaa tekemään aineettoman palvelun näkyväksi kuvaamalla asiakkaan kokeman palvelun kontaktipisteet, vaihe vaiheelta. (Törrönen 2020). Palvelupolun vaiheet riippuvat tietenkin aina palvelusta, mutta tässä kuvattuna yhden polun vaiheet, jotka useimmiten toteutuvat: tarpeen tai kiinnostuksen herääminen, kontaktin ottaminen, saapuminen, tervehtiminen, tarvekartoitus, keskustelu, luottamuksen rakentaminen, palvelun tuottaminen, lisä- ja oheispalvelut ja palvelun päättäminen. (Rantanen 2016.). Palvelupolun avulla tunnistetaan jokainen kontaktipiste palvelun tarjoajan ja asiakkaan välillä, palvelun tarjoajan niissä tekemät toimenpiteet, asiakkaan tunneperäiset reaktiot niihin sekä prosessin kehittämismahdollisuudet uusia toimintatapoja hyödyntämällä.

Kun rakennetaan palvelupolkua lähdetään liikkeelle asiakkaasta ja hänen tarinastaan. Polku kuvaa asiakkaan kokemuksia aika-akselilla. Palvelupolkua rakennettaessa tulee keskittyä yhteen asiakastyypin kerralla ja rakentaa eri asiakastyypeille omat palvelupolut mieluummin kuin yritetään saada kuvattua mahdollisimman yleinen polku. Näin päästään mahdollisimman tarkkaan mietittyyn palvelukokonaisuuteen. (PalvelumuotoiluPalo 2018.)

Asiakaspolkuun on hyvä miettiä huippukohdat. Yleisesti palvelun alku on yksi huipuista, vastaanotto ja tunnelma korostuvat Palvelupolun alun kokemukset muodostavat pohjan koko kokemukselle. Huippuja voidaan muokata ja niiden sisällyttämistä asiakaskohtaamiseen voidaan suunnitella. Asiakaspolulta voidaan tunnistaa myös negatiivisten tunnekokemusten kohdat. Niiden ymmärtäminen on todella arvokasta tietoa asiakaskokemuksen suunnittelun kannalta. Kohtaamisen päättäminen onnistuneesti on tärkeää hyvän asiakaskokemuksen luomisen ja hyvän tunteen synnyttämisen kannalta. (Killström 2020.)

Jokaisella palvelupolun varrella olevalla palvelutuokiolla on merkitystä asiakaskokemuksen muodostumiseen. Palvelutuokioihin eli kontaktipisteisiin sisältyy vuorovaikutusta, viestintää sekä aistikokemuksia, jotka vaikuttavat palvelupolun aikana muodostuvaan kokonaiskokemukseen. Omassa yrityksessäni haluan palvelun on oltava yksilöllistä, ystävällistä ja läsnä olevaa. Asiakkaiden tarpeet pyritään tunnistamaan asiakasymmärryksen, empatian ja herkkyyden avulla. Vuorovaikutuksella ja selkeällä viestinnällä on suuri merkitys palvelun kaikissa vaiheissa. Palvelun tulee olla joka hetki aitoa ja asiakasta kunnioittavaa. Palvelutapahtumassa pyritään luomaan kiireetön, rauhallinen ja rento tunnelma.

Seuraavassa kuvattuna käyttäjän Anna Korhonen palvelupolku visuaalisesti (kuva 56 s. 67) sekä sen jälkeen käyttäjätarina keramiikkatyöpajaan osallistumisesta. Visuaalisessa kuvauksessa tapahtumat ovat jaettu kolmeen osioon, mitä tapahtuu ennen saapumista, työpajan aikana ja työpajan jälkeen. Asiakaspolun huippukohdat on korostettu polusta poikkeavalla värillä. Jokaisen asiakkaan askeleen alle on määritetty asiakkaan näkökulmasta tärkeät asiat, jotka palveluntarjoajan on pidettävä kunnossa.

Kuva 56. Palvelupolun kuvaus.

5.4 KÄYTTÄJÄTARINA

Anna selailee instagramia kahvitauollaan ja huomaa mainoksen paikallisen Studio Eewan keramiikkakurssista. Hän on juuri edellisenä iltana nähnyt ystävänsä Hannan tekemän julkaisun, missä tämä esittelee ylpeänä itse tehtyä kahvimukia. Annan mielenkiinto herää ja Studio Eewan instagram tilin kautta hän menee tutkimaan nettisivuja. Sivun kauniit kuvat ja visuaalinen ilme saa Annan vakuuttumaan. Kuvien kautta huokuu arvot, joihin Anna voi samaistua: yksilöllisyys, luonto, käsillä tekeminen ja luovuus. Kuvien kautta hän voi kuvitella itsensä jo tekemässä savitöitä. Häntä kuitenkin epäilyttää osaisiko hän mitään. Kun hän lukee tarkemman kuvauksen maljakko-työpajasta ja siellä sanotaan ettei aiempaa kokemusta tarvita, ja huomaa sen vielä sopivan omaan aikatauluunkin, hän tekee päätöksen osallistumisesta. Anna ilmoittautuu kurssille ja maksaa sen samantien verkkopankin kautta. Anna lukee sähköpostistaan vahvistusviestin osallistumisesta ja huomaa muutamia ohjeita, jotka liittyvät saapumiseen ja suositukseen pukea vaatteet jotka saavat likaantua. Anna jatkaa innoissaan työntekoa ja alkaa jo mielessään suunnitella tulevaa maljakkoa.

Työpajaa edeltävänä iltana Anna etsii sähköpostista vahvistusviestin ja tarkistaa siitä Studio Eewan osoitteen. Anna saapuu työpajaan omalla autollaan, matkalla hänellä pyörä mielessä vielä päivän työasiat. Matka onkin yllättävän lyhyt ja perille on helppo löytää opasteiden ja navigaattorin ansiosta. Jo pihaan ajaessaan Anna vaikuttuu vanhojen koivujen reunustaman tien päässä olevasta suuresta ja vanhasta talosta, talon takana näkyvästä järvimaisemasta puhumattakaan. Talon ovella on vastassa työpajan ohjaaja, joka toivottaa hänet tervetulleeksi.

Anna astuu sisään tupaan, joka vie hänet vuosisatojen päähän. Annan oma koti, uusi, moderni kivitalo poikkeaa niin kovasti tästä, että hetki menee vain ihmetellessä ja katsellessa. Paikalla on jo pari muuta osallistujaa ja yhdessä he katselevat rakennusta, vanhoja esineitä ja esillä olevia keramiikkatöitä. Anna ihastuu seinällä olevaan keraamiseen pieneen tauluun missä on naisen kuva. Tuntuu helpolta jutella tuntemattomille, kun kaikkia yhdistää pieneen hämmennys tilasta ja kiinnostus tulevaa tekemistä kohtaan. Anna etsii oman paikan pöydän äärestä ja istuu näiden kahden aiemmin saapuneen naisen viereen. Kun kaikki osallistujat ovat saapuneet ja löytäneet oman paikkansa voidaan aloittaa itse toiminta.

Aivan aluksi ohjaaja esittelee itsensä Tanjaksi sekä kertoo lyhyesti omasta taustastaan. Anna innostaa ajatus siitä, että joku pystyy luomaan harrastuksestaan itselleen työn. Sitten saadaan pieni pintaraapaisu savesta materiaalina ja Tanja näyttää esimerkkien avulla, kuinka työssä päästään alkuun. Tanja esittelee myös omia töitään antaakseen inspiraatiota heille, joilla ei vielä ole selkeää ajatusta millaisen maljakon haluaisi tehdä. Jokaiselle jaetaan savimöhkäle, josta sitten saa aloittaa rakentamaan omaa unelmien maljakkoaan. Anna on miettinyt tarkkaan millaisen maljakon hän haluaa, ja kysyykin Tanjalta heti alkuun mielipidettä sen toteutettavuudesta. Kun Anna saa hyväksynnän ja kannustusta työlleen, hän aloittaa saven muotoilun. Hän on viimeksi ala-asteella tehnyt jotain savesta, mutta pääsee nopeasti kiinni tekemiseen ja materiaalin tuntuun. Hän uppoutuu tekemiseen, keskittyy siihen täysin eikä ajattele enää mitä töissä tänään aiemmin tapahtui. Tilassa on todella rauhallinen tunnelma ja ihanan hiljaista. Välillä hän havahtuu omasta maailmastaan ja kuuntelee, kun muut kysyvät ohjeita ja oppii siinä sivussa samalla itse.

Kun maljakkoa on rakennettu jonkin aikaa, niin Tanja pyytää kaikkia jättämään työn vähäksi aikaa ja siirtymään kahville. Lepo on hyväksi saviesineelle, se kerkeää hieman asettua samalla kun Anna voi sitä itse tarkastella kauempaa ja nähdä muodossa pari korjattavaa kohtaa. Kahvin kanssa on tarjolla piirakkaa, joka on tehty talon puutarhan aineksista. Myös Anna uskaltaa sitä syödä, kun kerrotaan sen olevan gluteenitonta. Se maistuu aivan taivaalliselta! Kahvin lomassa Tanja saa kysymyksiä paikan historiasta ja kaikki kuuntelevat uteliaina tarinaa talon menneistä asukkaista. Anna katselee tauon aikana myös muiden töitä, niin hienoja töitä kaikilla tulossa.

On aika jatkaa työskentelyä. Anna saa tehtyä maljakon valmiiksi. Se ei ihan täysin vastaa sitä mielikuvaa mikä hänellä oli mielessään. Se ei häntä kuitenkaan nyt suuremmin haittaa, niin käy kuulema usein ohjaajallekin. Maljakko on täysin ainutlaatuinen, eikä kellään ole varmasti samanlaista. Se, että hän sai tehtyä työn valmiiksi omin käsin, tuottaa valtavaa mielihyvän tunnetta. Lopuksi käydään vielä nopeasti yhdessä läpi minkälaisen työn jokainen on saanut aikaiseksi, niin erilaisia maljakoita kaikilla vaikka materiaalit ovat samat! Tanja kertoo vielä kuinka maljakoiden matka tästä jatkuu kuivumaan, polttoon, lasitukseen ja toiseen polttoon. Tanja lupaa laittaa viestiä heti, kun työt ovat valmiita haettavaksi.

Kotiin päästyään Anna esittelee kuvia tekemästään maljakosta miehelleen ja lapsilleen. Hän laittaa myös instagramin stooreihin kuvia työpajaan osallistumisesta. Hän alkaa seurata Studio Eeewaa ja Tanjan henkilökohtaista taiteilijatilä instagramissa.

Menee pari viikkoa ja vihdoinkin sähköpostiin tulee viesti, että maljakot ovat valmiita noudettavaksi. Heti seuraavan mahdollisen noutokerran tullessa Anna lähtee hakemaan maljakkoa kotiin. Hän pyytää tytärtään Ainoa mukaan. Anna kaipaa tyttärensä kanssa kahden kesken vietettyä aikaa. Ainoa ei kauheasti kiinnostaisi, mutta kun hän näkee äitinsä innostuksen niin suostuu mukaan.

He saapuvat pihaan ja Tanja odottaakin heitä piharakennuksen ovella. Rakennuksessa lasitetaan ja poltetaan savityöt. Annan muistikuva maljakosta on hänen ottamien kuvien varassa ja hän yllättyykin positiivisesti nähdessään valmiin, lasitetun maljakon. Savi on muuttunut työstövaiheen harmaasta kauniin vaaleaksi ja kiiltävä lasitus viimeistelee työn. Anna ei voi uskoa todeksi, että maljakko on hänen itsensä rakentama. Anna mainitsee keraamisesta seinätaulusta, jota ei ole saanut mielestään ja Tanja kertoo, että hän voi sen myydä Annalle. He menevät tupaan tekemään kaupat teoksesta. Siellä on edellisen illan pajalaisten töitä kuivumassa, erilaisia seinälle laitettavia teoksia pöydät täynnä. Aino kiinnittää huomion koiraa kuvaavan teokseen, siitä tulee mieleen heidän lemmikki Alma.

Kotimatalla Aino yllättäen ehdottaa äidilleen, jos he tulisivat yhdessä tekemään savitöitä. Annasta ajatus on aivan ihana ja hän pyytää Ainoa samantien katsomaan Studio Eeewan sivuilta, millaisia työpajoja on tulossa. Perheen kesälomareissut menevät kuitenkin päällekkäin tulevien pajojen kanssa, joten he sopivat palaavansa asiaan syksymmällä. Kotona Anna asettaa seinäreliefin seinälle ja itse tehdyn maljakon pöydälle kaikkien ihailtavaksi. Hän käy ostamassa siihen kukkia ja laittaa kauniin kuvan instagram-tililleen. Kuvaan tulee ihastuneita kommentteja ja kyselyitä missä maljakko on tehty.

Kesäloma lähenee loppuaan ja Anna huomaa sähköpostiin tulleen viestin Studio Eeewalta. Siinä mainostetaan työpajaa, jossa pääsee itse suunnittelemaan ja sitomaan kukkakimpun tilan pelloilla kasvaneista kukista. Anna näkee silmissään omaan maljakkoon sidotun kimpun ja kysyy kiinnostaisiko Ainoa lähteä mukaan, mutta tyttö ei innostu ajatuksesta. Anna pyytää kukkapajaan mukaan naapurin Heidin ja varaa myös samantien Ainoa kiinnostavan savityöpajan heille muutaman viikon päähän.

"Ihmiset unohtavat mitä sanoit, ihmiset unohtavat mitä teit, mutta he eivät koskaan unohda mitä sait heidät tuntemaan."

— Maya Angelou

POHDINTA

Opinnäytetyön tavoitteeksi asetin selvittää millaiselle toiminnalle yritykseni toiminta-alueella on kysyntää, ja mitkä niistä ovat sellaisia joihin minä voisin tarjota omia palveluitani. Testityöpajalaisten haastattelujen ja laajemmin toteutetun kyselyn avulla sain mielestäni hyvän käsityksen siitä, millaista toimintaa ihmiset kaipaavat ja miksi. Omat näkemykseni vahvistuivat ja sain myös paljon uusia ajatuksia ja ideoita siihen millaiseen suuntaan yritystä kannattaa lähteä viemään pidemmällä tähtäimellä.

Olenkin jo jokaisen tutkimusvaiheen jälkeen tehnyt pientä yhteenvetoa ja peilannut tutkimustuloksia omaan toimintaan. Tulosten perusteella liiketoiminta tulee rakentumaan useamman erilaisen toiminnan varaan. Tämä onkin itselle se kaikista mieluisin tapa toimia. Kyllästyn helposti tekemään yhtä ja samaa, joten vaihtuvat työpajat erilaisine materiaaleineen vahvistavat myös omaa hyvinvointiani. Uskon, että toimintani tulee seuraamaan vuodenaikojen vaihtelua hyvinkin luonnollisesti. Uuden ideointi ja suunnittelu ovat vahvuuteni ja sitä pääsen varmasti hyödyntämään jatkossa uusia työpajoja ja yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa suunnitellessa.

Opinnäytetyöni on todella henkilökohtainen perustuen pääosin omaan elämäkokemukseen, asuinympäristöön ja muotoilijaidentiteettiin. Ehkä sen takia sen työstäminen tuntuikin ajoittain melko raskaalta. On pitänyt matkata omaan sisimpään saadakseen sanoitettua omat näkemyksensä. Lisäksi tekstin tuottaminen on yksi niistä asioista, jotka eivät kuulu vahvuuksiini. Mieluummin ilmaisen itseäni tekemisen ja kuvien kautta. Olenkin mielestäni ylittänyt itseni tekstin tuottamisen suhteen tämän työn kanssa.

Testipajojen pitäminen oli itselleni työn aikana yksi tärkeimmistä asioista, kun ajatellaan tulevien työpajojen järjestämistä. Ensinnäkin luottamus siihen, että olen kykenevä neuvomaan ja ohjaamaan muiden toimintaa sai tarvittavan vahvistuksen. Niiden kautta selvisi myös käytännön asioita, esim. aikaan, hinnoitteluun ja välineisiin liittyen, jotka ovat niitä tekijöitä minkä perusteella työn tuloksena oleva valmis konsepti on suunniteltu. Teknisen toteutettavuuden ja liiketaloudellisen kannattavuuden lisäksi se tärkein asia, asiakkaan arvot ovat selkiytyneet työn myötä. Tärkeimpänä pidänkin ihmisten kyselyyn jättämiä kommentteja heidän unelmatyöpajastaan. Niissä korostuivat niin usein samantyyppiset asiat, että voin uskoa niiden olevan se merkityksellinen asia, kun tehdään päätöksiä arvokkaan vapaa-ajan käytöstä.

Suurin ammatillinen kasvu voidaan katsoa tapahtuneen työn myötä tulleen palvelumuotoilun menetelmien soveltamisessa käytäntöön. Tässä samalla olen käyttänyt muotoiluprosessin periaatteita opinnäytetyön valmiiksi saamiseen, kuin myös oman liiketoiminnan kehittämiseen. Kun muotoilija muotoilee omaa yritystään voin kertoa kriittisen ajattelun olevan huipussaan. Onneksi on olemassa rajat. Rajasin opinnäytetyön koskemaan ainoastaan tulevien työpajojen konseptointia ja mielestäni se oli hyvä ratkaisu. Sain työstäni kokonaisuuden, jossa keskitytään pääosin asiakkaan näkökulmasta saatavaan hyötyyn. Aivan niinkuin palvelumuotoilun pääperiaate on, asiakas edellä muotoillen. Myös ajan kannalta tämä oli tärkeä rajaus. Voisin tutkia asioita ja ideoita loputtomiin, joten tiukka aikataulu oli tämän työn valmistumisen kannalta tarpeellinen.

Olen onnellinen, että tutkin työn aikana hyvinvointia ja sitä edistäviä tekijöitä, koska sen myötä avautui myös uusia ajatuksia palvelun kohderyhmän laajentamiseen. Uskon aidosti jokaisen ihmisen hyötyvän käsillä tekemisen, taiteen ja itsensä toteuttamisen vaikutuksista, ikään ja sukupuoleen katsomatta. Kuinka se sitten saadaan myytyä laajemmalla kohderyhmälle onkin seuraava muotoiltava haaste. Tässä onkin jo samaan aikaan opinnäytetyötä tehdessä tapahtunut paljon yrityksen kannalta työn ulkopuolelle rajautuvaa toimintaa ja niiden pariin pääsen seuraavaksi täysin keskittymään. Nettisivujen ja verkkokaupan rakentaminen, markkinointimateriaalin valmistaminen, asiakashankinta.. Tulevaisuutta ajatellen on kukkien kasvatusta jo käynnissä ja tapaamisia muiden yrittäjien kanssa sovittuna. Ensimmäiset työpajat on jo varattu, vaikka mitään edellämämainituista ei olekaan valmiina.

Hyvinvointi luo pohjan kaikkeen tekemiseemme ja sen ylläpitämiseen haluan tarjota työpajoja, jotka elämän merkityksellisyyttä vahvistaen antavat mahdollisuuden rentoutumiseen, uuden oppimiseen ja yhteisöllisyyteen.

LÄHTEET

Ateljee 4. Verkkajulkaisu. <http://www.noorasvard.com/> & <https://www.instagram.com/ateljeeneelja/>. Viitattu 3/2023.

Aro, Jari 2011. Yhteisöllisyys ja sosiaalinen side. Teoksessa Kangaspunta Seppo (toim.) Yksilöllinen yhteisöllisyys. Tampere University Press. Saatavissa: https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/66235/yhteisollisyys_ja_sosiaalinen_side_2011.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Viitattu 03/2023

Arter 2021. Verkkajulkaisu. Päivitetty 22.11.2021. Saatavissa: <https://www.arter.fi/luovuuskoulu-mita-luovuus-on/> Viitattu 04/2023.

Birck, Riitta. Verkkajulkaisu. Päivitetty 18.6.2021. <https://vtkl.fi/miten-yhteisollisyytta-voi-synnyttaa-ja-vahvistaa>. Viitattu 04/2023.

Eerika 2022. Verkkajulkaisu. Päivitetty 07.02.2022. Saatavissa: <https://luovalla-matkalla.webnode.fi//luovuus-ja-tiede/> Viitattu 04/2023.

Goldstein, Susan & Johnston, Robert & Duffy, JoAnn & Rao, Jay 2002. The service concept: the missing link in service design research? Journal of Operations Management. Vol. 20, no. 2, 121–134. Saatavissa: https://www.academia.edu/820814/The_service_concept_the_missing_link_in_service_design_research. Viitattu 04/2023.

Hienonen, Kati 2011. Maaseutu tulevaisuuden merkitysyhteiskunnassa – Trendianalyysi. Pdf -tiedosto. Saatavilla: <https://www.sitra.fi/app/uploads/2017/02/SelvityksiC3A42052-2.pdf>. Viitattu 03/2023

Houni, Pia & Turpeinen, Isto & Vuolasto, Johanna 2020. Kulttuurihyvinvoinnin käsikirja. Helsinki: Taiteen edistämiskeskus (TAIKE).

Huotilainen, Minna 2014. Työterveyslaitos ja CICERO Learning -verkosto. Verkkajulkaisu. https://prezi.com/_nuillr8ukx7/mita-aivoissa-tapahtuu-kun-kadet-tekevat-kasitoita/. Viitattu 04/2023.

Järvilehto, Lauri 2021. Tulevaisuuden työ. Verkkajulkaisu. <https://www.youtube.com/watch?v=Rk7JinJLbGA>. Viitattu 04/2023.

Kalliokoski Taina, 2020. Yhteisöllisyyden rajat yhteistoiminnan ja ihmisen perushyvien näkökulmasta. Väitöskirja. Helsingin yliopisto. <https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/314726/YHTEI%C3%96L.pdf?sequence=1&isAllowed=y>. Viitattu 03/2023.

Keramiikkastudio Jenni Linnove. Verkkajulkaisu. <https://www.facebook.com/keramiikkastudiojennilinnove>. Viitattu 3/2023

Kettunen, Ilkka 2001. Muodon palapeli. Helsinki: WSOY.

Keuruunmuseo. Verkkajulkaisu. Päivitetty 28.4.2023. <https://www.keuruunmuseo.fi/index.php/109-kuvataide/182-hilda-foldin>. Viitattu 04/2023.

Killström, Minna 2020. Vetoa tunteisiin – luo parempia asiakaskokemuksia ja pysyvämpiä asiakassuhteita. Helsinki: Alma Talent. Äänikirja. Elisa Kirja.

Koivisto, Mikko & Säynäjäkangas, Johanna & Forsberg, Sofia 2019. Palvelumuotoilun bisneskirja. Helsinki: Alma Talent

Kulkki Mia. Verkkajulkaisu. <https://www.instagram.com/mia.kulkki/>. Viitattu 03/2023.

Kärnä. Verkkajulkaisu. Saatavilla: <https://mirjakarna.com/kolme-erilaista-intuitiota/>. Viitattu 04/2023.

Maa- ja metsätalousministeriö. Verkkajulkaisu. Saatavissa: <https://mmm.fi/maaseutu/maaseudun-kehittaminen> Viitattu 04/2023.

Maanantaikeramiikka. Verkkajulkaisu. <https://www.instagram.com/maanantaikeramiikka/> & <https://holvi.com/shop/maanantaikeramiikka/>. Viitattu 3/2023.

Martela, Frank. 2020. Elämän tarkoitus, suuntana merkityksellinen elämä. Gummerus. Äänikirja. Elisa Kirja.

Miettinen, Satu (toim.), 2011. Palvelumuotoilu – uusia menetelmiä käyttäjätiedon hankintaan ja hyödyntämiseen. Helsinki: Teknologiatieto Teknova Oy.

Miettinen, Satu 2014. Muotoiluajattelu. Helsinki: Teknologiainfo Teknova Oy.

Narvola, Hanna 2021. Kohti käyttäjälähtöistä sisältökonseptia: Case Mun Gradia –opiskelijaintra. Opinnäytetyö Savonia-ammattikorkeakoulu. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-202105067496> Viitattu 4/2023.

Niemi, Mikko 1998. Verkkojulkaisu. Lääketieteellinen Aikakauskirja Duodecim nro 23, 1998. Muistoja Taavetti Laitisen kadun vaiheilta. <https://www.duodecimlehti.fi/duo80501>. Viitattu 04/2023.

Palvelumuotoilu Palo. 2018, Verkkojulkaisu.Saatavissa: <https://www.palvelumuotoilupalo.fi/palvelumuotoilu/>. Viitattu 04/2023.

Pohjois-Savon kulttuurifoorumi, osallistuminen 17.3.2023

Pöllänen, Sinikka 2012. Verkkojulkaisu. Päivitetty 20.03.2012. <https://uasjournal.fi/tutkimus-innovaatiot/kasityo-ja-psykykkinen-hyvinvointi-kasityon-tutkimuskentassa/>. Viitattu 04/2023.

Raami, Asta 2020. Intuitio3, Helsinki: Otava. Äänikirja. Elisa Kirja.

Rantanen, Marjo 2016. Tunnelmamuotoilu. Talentum Pro. Äänikirja. Nextstory.

Seitamaa-Hakkarainen Pirita & Huotilainen Minna & Mäkelä Maarit & Groth Camilla & Hakkarainen Kai 2016. How can neuroscience help understand design and craft activity? The promise of cognitive neuroscience in design studies. Pdf-tiedosto. Julkaistu 6/2016. https://www.researchgate.net/publication/308566011_How_can_neuroscience_help_understand_design_and_craft_activity_The_promise_of_cognitive_neuroscience_in_design_studies

Saarelainen, Anita 2019, Muotoilua meillekin. Konsultointi Paavo ja Liisa Oy.

Staraconsulting. Verkkojulkaisu. Saatavilla: <https://www.staraconsulting.fi/ajankohtaista/utelias-avoin-mieli-empatia-ja-rohkeus-luovuuden-lahteina/> Viitattu 04/2023.

Suonenjoki.fi. Viitattu 03/2023.

Sticdorn, Marc & Schneider, Jakob 2011. This is Service Design Thinking. Basic – Tools – Cases. Canada: John Wiley and Sons. Inc.

Studio Savilla. Verkkojulkaisu. <https://www.studiosavilla.com/>. Viitattu 03/2023.

Taikusydan 2019. Verkkojulkaisu. Päivitetty 17.12.2019. <https://taikusydan.turkuamk.fi/yleinen/maailman-terveysjarjesto-whon-raportti-taiteen-ja-kulttuurin-terveysvaikutuksista/> Viitattu 03/2023

Tarssanen, Sanna 2007. Entä jos elämyksiä tuotetaan? : Elämyskolmio-malli elämyksellisyuden tunnistamisessa, arvioinnissa ja vahvistamisessa. teoksessa Seikkaillen elämyksiä, Lapland University Press.

The Process of Design Squiggle by Damien Newman, thedesignsquiggle.com. Viitattu 04/2023.

THL, 2016. Verkkojulkaisu. Päivitetty: 22.2.2016 <https://thl.fi/fi/web/hyvinvointi-ja-terveyserot/eriarvoisuus/hyvinvointi/hyvinvoinnin-mittaaminen>. Viitattu 04/2023.

Tuominen, Kari 2016. Benchmarking-käsikirja. Oy Benchmarking Ltd.

Tuulaniemi, Juha 2011. Palvelumuotoilu. Helsinki: Talentum Media Oy.

Törrönen, Veikko, 2020. Mikä on palvelupolku? Kreapal Design Oy:n blogi. 24.2.2020. <https://www.kreapal.fi/blogi/mika-on-palvelupolku/> Viitattu 04/2023.

Uosukainen, Riitu 2018. Liikkuva savipaja – Uuden palvelun kehitystyö. Ylemmän ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyö. Kulttuuri- ja taidetoiminta hyvinvoinnin edistäjänä. Hämeen ammattikorkeakoulu. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201804235205>. Viitattu 03/2023.

Wikipedia. [https://fi.wikipedia.org/wiki/Eeva_\(nimi\)](https://fi.wikipedia.org/wiki/Eeva_(nimi)). Viitattu 04/2023

Wikipedia. <https://fi.wikipedia.org/wiki/Luovuus>. Viitattu 04/2023

Wivolin, Satu Ketä ja mitä oikein tutkitaan. Teetutkimus.fi blogi 02.09.2019. <https://www.teetutkimus.fi/blogi/keta-ja-mita-oikein-tutkitaan-osa-1>. Viitattu 04/2023.

KUVAT

- Kuva 1. Kuvituskuva. Nisu, Tanja 2023.
- Kuva 2. Kuvituskuva. Nisu, Tanja 2023.
- Kuva 3. Opinnäytetyön viitekehys visualisointuna kasviksi. Nisu, Tanja 2023.
- Kuva 4. Elämyskolmio. (Mukaiillen LEO) Nisu, Tanja 2023.
- Kuva 5. Opinnäytetyön rajausta. Nisu, Tanja 2023.
- Kuva 6. Opinnäytetyön prosessin kuvaus. Nisu, Tanja 2023.
- Kuva 7. Vanha-Laitilan päärakennus on rakennettu alunperin vuonna 1818. Nisu, Tanja 2023.
- Kuva 8. Vanha-Laitilan pohjapiirustus. Vaaleanpunaisella merkitty alue on työpajojen aikana käytössä oleva tila. Nisu, Tanja 2023.
- Kuva 9. Hilda Flodin maalauksen Vanha-Laitilasta. Valjakka, 2022.
- Kuva 10. Vanha-Laitilaa remontoitiin ja laajennettiin 1900-luvun alussa Taavetti Laitisen johdosta. Kuvaaja ja ajankohta ei tiedossa.
- Kuva 11. Vanha-Laitila kuvattuna lisvedeltä. Kuvaaja ja ajankohta ei tiedossa.
- Kuva 12. Kuvituskuva. Nisu, Tanja 2023.
- Kuva 13. Kuvituskuva. Nisu, Tanja 2023.
- Kuva 14. Tuplatimantti-prosessimalli (Mukaiillen Design Council) Nisu, Tanja 2023.
- Kuva 15. The Design Squiggle by Damien Newman 2002. Saatavissa: <https://thedesignsquiggle.com/>
- Kuva 16. Kuvakollaasi. Koonti Nisu, Tanja 2023.
- Kuva 17. Näytön kaappauskuva Studio Savillan nettisivuilta. Saatavissa: <https://www.studiosavilla.com/>
- Kuva 18. Näytön kaappauskuva Maanantaikeramiikan Instagram-tililtä. Saatavissa: <https://www.instagram.com/maanantaikeramiikka/>
- Kuva 19. Näytön kaappauskuva Keramiikkastudio Jenni Linnoven Facebook-tililtä. Saatavissa: https://www.facebook.com/keramiikkastudiojennilinnove/?locale=fi_FI
- Kuva 20. Näytön kaappauskuva Ateljee 4 Instagram-tililtä. Saatavissa: <https://www.instagram.com/ateljeenelja/>
- Kuva 21. Näytön kaappauskuva Mia Kulkin Instagram-tililtä. Saatavissa: <https://www.instagram.com/mia.kulkki/>
- Kuva 22. Kuvituskuva. Nisu, Tanja 2023.
- Kuva 23. Kuvituskuva. Nisu, Tanja 2023.
- Kuva 24. Kaavio kyselyn tuloksista. Nisu, Tanja 2023.
- Kuva 25. Kaavio kyselyn tuloksista. Nisu, Tanja 2023.
- Kuva 26. Kaavio kyselyn tuloksista. Nisu, Tanja 2023.
- Kuva 27. Kaavio kyselyn tuloksista. Nisu, Tanja 2023.
- Kuva 28. Kaavio kyselyn tuloksista. Nisu, Tanja 2023.
- Kuva 29. Kaavio kyselyn tuloksista. Nisu, Tanja 2023.
- Kuva 30. Kaavio kyselyn tuloksista. Nisu, Tanja 2023.
- Kuva 31. Kaavio kyselyn tuloksista. Nisu, Tanja 2023.
- Kuva 32. Kaavio kyselyn tuloksista. Nisu, Tanja 2023.
- Kuva 33. Kaavio kyselyn tuloksista. Nisu, Tanja 2023.
- Kuva 34. Kaavio kyselyn tuloksista. Nisu, Tanja 2023.
- Kuva 35. Kaavio kyselyn tuloksista. Nisu, Tanja 2023.
- Kuva 36. Kaavio kyselyn tuloksista. Nisu, Tanja 2023.
- Kuva 37. Kaavio kyselyn tuloksista. Nisu, Tanja 2023.
- Kuva 38. Kaavio kyselyn tuloksista. Nisu, Tanja 2023.
- Kuva 39. Kuvituskuva. Nisu, Tanja 2023.
- Kuva 40. Kuvituskuva. Saatavissa: canva.com
- Kuva 41. Kuvituskuva. Saatavissa: canva.com
- Kuva 42. Kuvituskuva. Saatavissa: canva.com
- Kuva 43. Kuvituskuva. Nisu, Tanja 2023.
- Kuva 44. Kuvakollaasi. Kuvat saatavissa canva.com. Koonti Tanja Nisu 2023.
- Kuva 45. Testityöpajalaisten työskentelyä keramiikkapajassa. Nisu, Tanja 2023.
- Kuva 46. Testipajoissa valmistuneet työt valmiina. Nisu, Tanja 2023.
- Kuva 47. Kuvituskuva. Nisu, Tanja 2023.
- Kuva 48. Kuvituskuva. Nisu, Tanja 2023.
- Kuva 49. Keramiikka on pääosassa suunnitelluissa työpajoissa. Nisu, Tanja 2023.
- Kuva 50. Kuvituskuva. Nisu, Tanja 2023.
- Kuva 51. Kuvituskuva. Nisu, Tanja 2023.
- Kuva 52. Kuvituskuva. Nisu, Tanja 2023.
- Kuva 53. Kuvituskuva. Nisu, Tanja 2023.
- Kuva 54. Kuvituskuva. Nisu, Tanja 2023.
- Kuva 55. Kuvituskuva. Nisu, Tanja 2023.
- Kuva 56. Palvelupolun kuvaus. Nisu, Tanja 2023.

